

ORE I MEXÜ GA MATEU ÜMATÜXÜ

*Ngechuchu ya Cristu natanüwa ngóxü ga
duüxügüchiga
(Lc 3.23-38)*

¹ Ñaã nixĩ ga yema nuxcūmaxügüxü ga duüxügü
ga Ngechuchu ya Cristu natanüwa ngóxü. Rü
yematanüwa rü Dabí nixĩ ga wüxi, rü Abráü nixĩ
ga to.

² Rü Abráü rü Ichaánatü nixĩ.
Rü nüma ga Ichaá rü Acóbunatü nixĩ.
Rü nüma ga Acóbo rü Yudánatü rü
naēneēgünatü nixĩ.

³ Rü Yudá rü Fárenatü rü Záranatü nixĩ. Rü
Támara iyixĩ ga norü mamá.
Rü nüma ga Fáre rü Eróŭnatü nixĩ.
Rü nüma ga Eróŭ rü Aráŭnatü nixĩ.

⁴ Rü Aráŭ rü Aminadánatü nixĩ.
Rü nüma ga Aminadá rü Nachóŭnatü nixĩ.
Rü nüma ga Nachóŭ rü Charmóŭnatü nixĩ.

⁵ Rü Charmóŭ rü Boónatü nixĩ, rü Raá
iyixĩ ga naē.
Rü nüma ga Boó rü Obénatü nixĩ, rü nae rü Rux
iyixĩ.

Rü nüma ga Obé rü Ichaxínatü nixĩ.

⁶ Rü nüma ga Ichaxí rü ãëxgacü ga
Dabínatü nixĩ.
Rü nüma ga ãëxgacü ga Dabí rü
Charomóŭnatü nixĩ. Rü ngima ga Bechabé

ga Uría namèxchirëx ixïcü iyixĩ ga naë ga Charomóũ.

⁷ Rũ Charomóũ rũ Roboáũnatü nixĩ.

Rũ nüma ga Roboáũ rũ Abíanatü nixĩ.

Rũ nüma ga Abía rũ Achánatü nixĩ.

⁸ Rũ Achá rũ Yochapánatü nixĩ.

Rũ Yochapá rũ Yoráũnatü nixĩ.

Rũ nüma ga Yoráũ rũ Uchíanatü nixĩ.

⁹ Rũ Uchía rũ Yotáũnatü nixĩ.

Rũ Yotáũ rũ Acánatü nixĩ.

Rũ nüma ga Acá rũ Echequíanatü nixĩ.

¹⁰ Rũ Echequía rũ Manachénatü nixĩ.

Rũ Manaché rũ Amóũnatü nixĩ.

Rũ nüma ga Amóũ rũ Yochíanatü nixĩ.

¹¹ Rũ Yochía rũ Yeconíanatü rũ naëneëgünatü nixĩ. Rũ yexguma nixĩ ga Babiróniãcũãx ga churaragũ Yudiügüxũ íyauxũxũ rũ Babiróniããnewa nagagũãxũ.

¹² Rũ yexguma Babiróniãwa Yudiügüxũ nagagũguwena, rũ Yeconía nane ga Charatíe nabu. Rũ nüma ga Charatíe rũ Chorobabénatü nixĩ

¹³ Rũ Chorobabé rũ Abiúnatü nixĩ.

Rũ Abiú rũ Eriaquíũnatü nixĩ.

Rũ nüma ga Eriaquíũ rũ Achónatü nixĩ.

¹⁴ Rũ Achó rũ Chadóxnatü nixĩ.

Rũ Chadóx rũ Aquíũnatü nixĩ.

Rũ nüma ga Aquíu rũ Eriúnatü nixĩ.

¹⁵ Rũ Eriú rũ Ereachánatü nixĩ.

Rũ Ereachá rũ Matáũnatü nixĩ.

Rũ nüma ga Matáũ rũ Acóbunatü nixĩ.

¹⁶ Rũ Acóbu rũ Yúchenatü nixĩ. Rũ nüma ga Yúche rũ María ngíte nixĩ. Rũ ngima ga María rũ Ngechuchu ya Cristu naë iyixĩ. Rũ guma

Ngechuchuxũ nixĩ ga naxunetaxũ ga Tupana.

17 Rũ yemaãcü Abráũwa inaxügũ ga yema duũxügũ rü 14 nixĩ ñuxmata Dabíwa nangu. Rũ yemawena to ga 14 inaxügũ ga Dabíwa rü ñuxmata Babiróniãcüãx ga churaragũ Yudíugũxũ íyauũxguwa nangu. Rũ yemawena to ga 14 inaxügũ ga yexguma Yudíugũxũ ínayauũxguwena rü ñuxmata Cristu buxguwa nangu.

*Ngechuchu ya Cristuarũ buxchiga
(Lc 2.1-7)*

18 Rũ ñããcü nixĩ ga yexguma nabuxgu ga Ngechuchu. Rũ naẽ ga María rü marũ Yúchemaã ixãtechaũ. Natürũ naxũpa ga nügũna na nangugũxũ rü marũ Tupanaãẽ i Üünexũãrũ ínũãxũ ixãxãcü.

19 Rũ Yúche ga María ngĩtechaũ ixĩcü rü wüxi ga mecü nixĩ. Rũ yemacèx tama nanangoxèẽchaũ ga yema na naxãxãcüxũ ga María. Rũ nagu narüxĩnü ga bexmamare ngĩxũ na ínatáxũ.

20 Rũ yexguma yemagu ínaxĩnüyane, rü wüxi ga daxũcüãx ga Tupanaãrũ orearũ ngeruũ, rü nanegüwa naxcèx nangox rü namaã nidexa. Rũ ñanagürü nüxũ: —Pa Yúche Pa Dabítanüxũx, ¡tãxũ i ngĩxũ cuxoxũ i María na ngĩmaã cuxãmaxũ! Erü Tupanaãẽ i Üünexũ ngĩxna ínũxũgagu nixĩ i naxãxãcüxũ.

21 —Rũ ngĩma tá ngĩxũ nangẽxma ya wüxi ya ngine, rü cuma rü tá Ngechuchugu cunaxüéga. Rũ ngẽma naega rü ‘maxèeruxũ’ ñaxüchiga nixĩ, erü nüma tá norü pecadugüwa ínananguxũxèẽ i norü duũxügũ —ñanagürü.

22 Rū guxūma ga yema orearū ngeruū nūxū ixuxū rū nangupetū na yanguxūcèx ga Cori ga Tupanaārū ore ga nuxcūmaūxū ga norū orearū uruūwa nūxū yaxuxū ga ñaxū:

23 “Rū tá tauemacū ngīxū inayarūtaxu i ngēma nge i taguma yatūxū cuèxcū. Rū tá nayatū. Rū Emanue tá nixī i naēga. Rū ngēma naēga rū ‘Tupana tatanūwa nangu’, ñaxūchiga nixī”, ñanagūrū.

24 Rū yexguma pewa nabèiāchigu ga Yúche, rū nanaxū ga yema Tupanaārū orearū ngeruū ga daxūcūāx namaā nūxū ixuxū. Rū Maríamaā naxāmèx.

25 Natūrū taguma ngīxūnèxū nacuèx ñuxmata nabu ga guma ngīne. Rū Ngechuchugu nanaxūéga.

2

Ngechuchuxū ínayadaugū ga yatügū ga nūxū cuèxūchigūxū

1 Rū Ngechuchu rū Yudéaanewa yexmane ga ñāne ga Beréūgu nabu ga yexguma Erode āēxgacū ixīxgu ga yema nachiuānewa. Rū yexguma nixī ga ñāne ga Yerucharéūwa nangugūxū ga ñuxre ga yatügū ga nūxū cuèxūchigūxū ga woramacuriwa ngúexū ga yaxūwa ne īxū ga üèxcū ne ūxūwa.

2 Rū duūxūgūna nacagūe, rū ñanagūrūgū: — ¿Ngextá nixī i nangēxmaxū ya yima Yudíugūarū āēxgacū ya ngexwacèx bucū? Toma rū yéama tochiuānewa nūxū tadau ya norū woramacuri rū ngēmacèx núma taxī na nūxū tayarūcuèxūūgūxūcèx —ñanagūrūgū.

3 Rū yexguma yemachigaxū nacuèxgu ga āēxgacū ga Erode rū poraācū naxoegaāē. Rū

guxŭma ga duŭxŭgŭ ga Yerucharéucŭãxgŭ rŭ ta naxoegaãgŭ.

⁴ Rŭ yexguma ga ãëxgacŭ ga Erode rŭ naxcèx nangema ga guxŭma ga paigŭarŭ ãëxgacŭgŭ rŭ ngúexêëruŭgŭ ga ore ga mugŭwa nguxêëtaegŭxŭ. Rŭ nŭxna naca, rŭ ñanagŭrŭ: —¿Ngexta nixŭ i nabuégaxŭ ya Cristu? —ñanagŭrŭ.

⁵ Rŭ nŭmagŭ nanangãxŭgŭ, rŭ ñanagŭrŭgŭ: — Nuã Yudéaanewa ngëxmane ya ñãne ya Beréŭgu tá nixŭ i nabuxŭ. Yerŭ nuxcŭmaŭcŭ ga Tupanaãrŭ orearŭ uruŭ rŭ nachiga nanaxŭmatŭ, rŭ ñanagŭrŭ ga yema ore:

⁶ “Rŭ Beréŭ ya ñãne ya Yudéaanewa ngëxmane, rŭ yima rŭ tama wŭxi ya ngexnerŭŭnemare ya ñãne nixŭ, erŭ nagu tá nabu i ngëma ãëxgacŭ i taxŭ i Cristu. Rŭ nŭma tá nŭxna nadau i guxŭma i Tupanaãrŭ duŭxŭgŭ i Yudŭgŭ”, ñanagŭrŭ.

⁷ Rŭ yexguma ga ãëxgacŭ ga Erode rŭ bexma naxcèx naca ga yema yatŭgŭ ga nŭxŭ cuèxŭchigŭxŭ ga yaxŭwa ne ìxŭ. Rŭ nŭxna naca ga tèxacŭ rŭ ngunexŭ na nangóxŭ ga noxri ga guma woramacuri.

⁸ Rŭ ñŭxŭchi ga Erode rŭ Beréŭwa nanamugŭ ga yema yatŭgŭ. Rŭ ñanagŭrŭ nŭxŭ: —¡Rŭ ngëma pexŭ rŭ meã naxcèx peyadèux i ngëma buxŭ. Rŭ ngëxguma nŭxŭ ipeyangauxgu rŭ chomaã nŭxŭ pixu na choma rŭ ta ngëma chaxŭxŭcèx, na nŭxŭ chayarŭcuèxŭŭxŭcèx i ngëma buxŭ! —ñanagŭrŭ.

⁹ Rŭ yexguma yema orexŭ naxŭnŭëguwena, rŭ inaxŭãchi ga yema yatŭgŭ. Rŭ guma woramacuri ga noxri nŭxŭ nadaugŭcŭ rŭ napëxegu nixŭchigŭ rŭ ñŭxmata guma bucŭ ga Ngechuchu

íyexmaxüetüwa nangu. Rü yéma nayachaxãchi.

¹⁰ Rü yexguma guma woramacurixü nadaugügu ga yema yatügü, rü poraacü nataãegü.

¹¹ Rü nagu nichocu ga guma ï ga nawa nayexmane, rü yexma nüxü nayangau ga guma bucü ngĩmaã ga naẽ ga María. Rü guma bucüpegu nacaxãpüxügü, rü nüxü nicuèxüügü. Rü ñuxüchi nayawãxna ga norü baúxacügü, rü õxchanana nanaxãmaregü ga uiru rü pumaragü ga yixichixü.

¹² Rü yemawena, ga yexguma napeeyane ga yema yatügü, rü nanegüwa Tupana nayaxucüxëgü na tama Erodecëx nawoeguxüçëx. Rü yemacëx to ga namagu nachüãnecëx nawoegu.

Equituanewa nabuxmü

¹³ Rü yexguma marü íyaxĩxguwena ga yema yatügü rü wüxi ga daxüçüãx ga Tupanaãrü orearü ngeruü, rü nanegüwa Yúhecëx nangox, rü ñanagürü nüxü: —¡Nabèixãchi rü írüda! ¡Rü ínaxüxü namaã ya yima bucü rü naẽ rü Equituanewa naxü! ¡Rü ngema pengëxmagü ñuxmatáta choma cumaã nüxü chixu na ñuxgu tá cutaeguxü! Erü ãëxgacü i Erode rü yima bucüçëx tá nadau na yamáãxüçëx —ñanagürü nüxü.

¹⁴ Rü yexguma ga Yúche rü nabèixãchi rü ínarüda. Rü yexgumatama chütacü namaã inaxüãchi ga guma bucü ga Ngechuchu rü naẽ. Rü Equituanewa naxü.

¹⁵ Rü Equituanewa nayexmagü ñuxmata nayux ga ãëxgacü ga Erode. Rü yemaãcü nangupetü na yanguxüçëx ga Tupanaãrü ore ga nuxcumaüçü ga norü orearü uruü nüxü ixuxü ga ñaxü:

“Naxcèx changema ya Chaune rü Equituanena chanataeguxẽ”, ñaxũ ga yema ore.

Erode nanamu na tũxũ nadèixũcèx ga buxegü

¹⁶ Rũ yexguma ãẽxgacü ga Erode nüxũ cuèxgu ga to ga namagu na nawoeguxũ ga yema yatügü ga nüxũ cuèxüchigüxũ ga yaxüwa ne ìxũ, rü poraãcü nanu. Rũ Beréüwa nanamugü ga norü churragü na guxũ ga yema naãnewa tũxũ nadèixũcèx ga guxãma ga guxema buxegü ga iyatüxe ga yexwacèx buxe rü ñuxmata taxre ga taunecü tũxũ yexmagüxewa nangu. Yerü yema yatügü ga yaxüwa ne ìxũ rü marü nüxũ nixugügü rü taxre ga taunecü nixĩ ga noxri na nangóxũ ga guma woramacuri.

¹⁷ Rũ yemaãcü ningü ga ore ga nuxcümaũxũ ga Tupanaãrũ orearü uruũ ga Yeremiã ümatũxũ ga ñaxũ:

¹⁸ “Rũ Ramáwa nüxũ taxĩnũẽ i wüxi i naga i poraãcü ngechaũgaãcüma auxexũ. Rũ Raquera iyixĩ i ngĩxãcügücèx poraãcü auxcü. Rũ taxuacüma ngĩxũ tataãẽxẽẽega, erü nayue i ngĩxãcügü”,

ñanagürü ga yema ore.

¹⁹ Natürü yexguma marü nayuxguwena ga ãẽxgacü ga Erode, rü Equituanewa rü wüxi ga daxüçũãx ga Tupanaãrũ orearü ngeruũ rü nanegüwa Yúchecèx nangox. Rũ ñanagürü nüxũ:

²⁰ —Pa Yúchex, ¡írüda, rü pechiũãnecèx namaã pewoegu ya yima bucü ya Ngechuchu! Erü marü nayue i ngema duũxügü ya yima bucüxũ imèxgüchaxũxũ —ñanagürü.

21 Rū yexguma ga Yúche rü ínarüda rü nachiuñnecèx namaã nataegu ga guma bucü rü naë.

22 Natürü yexguma Yúche nüxü cuáchigagu na Aqueránu ãëxgacüxü ingucuchixü nanatü ga Erodechicüü ga Yudéaanewa, rü namuñ ga Yúche ga yéma na naxüxü. Yerü wüxi ga daxüçüãx ga Tupanaärü orearü ngeruñ nanegüwa nanaxucuxë na tama yéma Yudéaanewa na naxüxüçèx. Rū yemacèx Gariréaanewa naxü.

23 Rū yexguma Gariréaanewa nangugügu, rü ñãne ga Nacharétuwa naxi, rü yexma naxãchiüğü. Rū yemaãcü nangupetü na yanguxüçèx ga yema ore ga nuxcümaüğüxü ga Tupanaärü orearü uruüğü nüxü ixugüxü ga ñaxü:

“Ngechuchu ya Cristu rü Nacharétuçüãxmaã tá nanaxugü”,
ñaxü.

3

Cuáü ga baiüxëëruñ nüxü nixu ga Tupanaärü ore ga dauxchitawa ga ngextá taxúema íxãpataxüwa (Mr 1.1-8; Lc 3.1-9, 15-17; Cu 1.19-28)

1-2 Rū yexguma Nacharétuwa nayexmagu ga Ngechuchu, rü Cuáü ga baiüxëëruñ inanaxüğü ga Tupanaärü orexü na yaxuxü ga Yudéaanewa ga dauxchitawa ngextá taxúema íxãpataxüwa. Rū duüxüğümaã nüxü nixu rü ñanagürü: —¡Nüxü perüxoe i pecüma i chixexü! Erü marü ningaica na perü ãëxgacü na yïxü ya Tupana —ñanagürü.

3 Rū guma Cuáü ga baiüxëëruñchiga nixi ga naxümatüãxü ga nuxcümaücü ga Tupanaärü orearü uruñ ga Ichaxía ga yexguma ñaxgu:

“Rü dauxchitawa i ngextá taxúema íxãpataxűwa tá nangẽxma i wüxi i duűxű i ngẽma tagaãcü ñaxű: ‘¡Pegü pemexẽẽx naxcèx ya Cori! ¡Rü naxcèx ipeyanawẽxãchixẽẽx i perü maxű!’ ”

ñaxű.

⁴ Rü naxchiru ga Cuáű rü cameyutèxanaxcèx nixĩ, rü norü goyexű rü naxchèxmúnaxcèx nixĩ. Rü beruremaã rü munümaã naxãwemü.

⁵ Rü yéma Cuáűxütawa inayarüxinűgüxű ga duűxűgü ga Yerucharéűcüãx, rü duűxűgü ga guxű ga Yudéaanewa ne íxű, rü duűxűgü ga natü ga Yudáűärü ngaicamagu áchiűgüxű.

⁶ Rü guxema duűxęgü ga nüxű ixugüexe ga tümaärü pecadugü, rü Cuáű rü tüxű ínabaiűxẽẽ ga natü ga Yudáűwa.

⁷ Natürü yexguma Cuáű nüxű dèuxgu ga naxütawa na nangugüxű ga muxüma ga ãẽxgacügü ga Parichéugü rü Chaduchéugü na ínabaiűxẽẽaxücèx, rü Cuáű ñanagürü nüxű: —Pa Áxtapearü Duűxűgüx, ¿rü texé pemaã nüxű tixu na naxchaxwa pibuxmüxücèx i ngẽma Tupanaärü poxcu i ãücümaxű i marü ingaicaxű?

⁸ —¡Rü penaxwèxe na Tupana naxwèxexűãcüma pemaxèxű na ngẽmaãcü guxüma i duűxűgü nüxű nadaugüxücèx na aixcüma marü nüxű perüxoexű i ngẽma pecüma i chixexű!

⁹ —Erü Tupanapèxewa rü taxuwama name na pegü pixuxű na Abráűtanüxű i Yudíugü pixígüxű erü tama ngẽmacèx nixĩ ya Tupana i duűxűgüxű nayaxuxű. Rü pemaã nüxű chixu rü ngẽxguma Tupana naxwèxegu, rü tama nüxű naguxcha na daa nutawa Abráűtanüxű nanguxűxẽẽxű.

¹⁰ —Rü Tupanaärü yuema rü marü ímemare na

nadaxũxúcèx i ngẽma nanetũgũ i tama mexũ. Rũ guxũma i nanetũgũ i chixearũ õõxũ rũ tá nadaxũ, rũ ñuxũchi tá ínagu –ñanagũrũ.

11 Rũ ñanagũrũ ta ga Cuáu: –Choma rũ aixcũma dexáwamare pexũ íchabaiũxẽẽ na togũ i duũxũgũ nũxũ cuáxúcèx na aixcũma marũ nũxũ perũxoexũ i pecũma i chixexũ. Natũrũ choweamã tá ínangu i to i Tupanaãrũ orearũ uruũ. Rũ nũma tá pexũtawã nanamu i Tupanaãẽ i üünexũ na naporaexẽẽãxũ i ngẽma Tupanawe rũxĩxũ, rũ nũma tá nanapoxcue i ngẽma Tupanaxũ oexũ. Erũ nũma rũ porãcũ choxũ narũyexera na ãẽxgacũ yĩxũ. Rũ choma rũ napẽxewa rũ taxuwama chame rũ bai i norũ chatuarũ ngewaxũra chame.

12 –Rũ nũma rũ marũ ínamemare na ñoma i naãnewã yadexechiãxúcèx i norũ duũxũgũ ñoma wũxi i yatũ trigu naãtũna idexechixũrũ. Rũ ngẽmaãcũ tá nayadexechi i ngẽma noxrũ ixĩgũxũ na naxũtawã nangẽxmagũxúcèx, natũrũ ngẽma tama noxrũ ixĩgũxũ rũ tá ínangu nawa ya yĩma üxũ ya taguma ixoxũne –ñanagũrũ ga Cuáu.

Ngechucharũ baiechiga

(Mr 1.9-11; Lc 3.21-22)

13 Rũ yexguma nixĩ ga Gariréaanewa ne naxũxũ ga Ngechuchu. Rũ Cuáuãxũtawã nanguxũ ga Yudaũ ga natũwa, na Cuáu ínabaiexẽẽxúcèx.

14 Rũ noxri rũ tama Ngechuchuxũ ínabaiexẽẽchaũ ga Cuáu. Rũ ñanagũrũ nũxũ: – Choxũ waxi nixĩ i namexũ na ícubaiexẽẽxũ. ¿Rũ ñuxãcũ i cuma i chauxũtawã cuxũxũ na choma cuxũ íchabaiexẽẽxúcèx? –ñanagũrũ.

15 Natũrũ ga Ngechuchu rũ ñanagũrũ nũxũ: – Name nixĩ i choxũ ícubaiexẽẽ i ñuxmax. Erũ name

nixĩ i tanaxü i guxũma i ngẽma Tupana tũxũ muxũ —ñanagürü. Rũ yexguma ga Cuáũ rü: —Ngũ —ñanagürü.

¹⁶ Rũ yexguma marü Cuáũ Ngechuchuxũ íbaixẽẽguwena, rü dexáwa ínaxũãchigu ga Ngechuchu. Rũ yexgumatama niwãxna ga daxũguxũ ga naãne, rü Ngechuchu nüxũ nadau ga Tupanaãe i Üünexũ ga wüxi ga muxtucurũ na inagoxũ rü nüxna na nanguxũ.

¹⁷ Rũ dauxũwa inanaxũ ga wüxi ga naga ga ñaxũ: —Daa nixĩ ya Chaune ya nüxũ changechaũxũchicü, rü poraãcü namaã chataãẽxũchicü —ñaxũ.

4

Ngechuchuxũ naxü ga Chataná (Mr 1.12-13; Lc 4.1-13)

¹ Rũ yemawena rü Tupanaãe i Üünexũ rü wüxi ga nachica ga ngextá taxúema íxãpataxũwa Ngechuchuxũ naga na yéma Chataná nüxũ üxũcèx.

² Rũ taguma nachibü ga 40 ga ngunexũ rü 40 ga chütaxũ. Rũ yemawena rü nataiya.

³ Rũ yexguma ga ngoxo ga Chataná rü Ngechuchuxũtawa nangu, na nüxũ naxũxũcèx. Rũ ñanagürü nüxũ: —Ega aixcüma Tupana Nane quixĩgu, ¡rũ daa nutagũxũ namu na pãuxũ nanguxũxũcèx! —ñanagürü ga Chataná.

⁴ Natürü Ngechuchu nanangãxũ, rü ñanagürü: —Tupanaãrü ore i ümatũxũ rü ñanagürü:

“Tãütama pãuxĩca nanamaxẽxẽe i duũxũgü, natürü guxũma i ore i Tupana nüxũ ixuxũ nixĩ i duũxũgũxũ maxẽxẽẽxũ”,

ñanagürü.

⁵ Rû yexguma ga ngoxo ga Chataná rû guma ñãne ga üünene ga Yerucharéüwa nanaga. Rû tupauca ga taxünetapëxegu nanamunagü.

⁶ Rû ñanagürü nüxü: —Ega aixcüma Tupana Nane quixïgu, jrü nuã cugü rütáe! Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rû ñanagürü:

“Tupana tá nanamu i norü orearü ngeruügü i daxücüãx na cuxna nadaugüxücèx. Rû naxmëxmaã tá cuxü niyauxgü na tama tacü rû nutagu cunguxücèx”,

ñanagürü.

⁷ Rû Ngechuchu nanangãxü rû ñanagürü: —Rû Tupanaärü ore i ümatüxü rû ñanagürü ta:

“¡Tama name i nüxü na cuxüxü ya Cori ya curü Tupana!”

ñanagürü.

⁸ Rû yexguma wenaxärü ga ngoxo ga Chataná rû wüxi ga mëxpüne ga máxpüxüchinetapezewa nanaga. Rû yéma Ngechuchuxü nanawëx ga guxüma ga nachüñãnegü na ñuxãcü yamexëchixü.

⁹ Rû Chataná rû ñanagürü nüxü: —Choma chi cuxna chanaxã i guxüma i ñãã cuxü chawéxü i ngëxguma chi chopëxegu cucaxãpüxügu rû choxü quicuèxüügu —ñanagürü.

¹⁰ Rû yexguma ga Ngechuchu rû ñanagürü nüxü: — ¡Choxna ixügachi, Pa Chatanáx! Erü Tupanaärü ore i ümatüxü rû ñanagürü:

“¡Nüxü icuèxüü ya Cori ya curü Tupana, rû yimaãxüxĩcatama napuracü!”

ñanagürü.

11 Rū yexguma ga ngoxo ga Chataná rü Ngechuchuna nixũgachi. Rū Ngechuchuxõtawa nangugü ga daxũcũãx ga Tupanaãrũ orearũ ngeruũgü. Rū Ngechuchuxũ narüngũxẽegü rü nüxna nadaugü.

Ngechuchu rü inanaxügü ga norü puracü ga Gariréaanewa
(Mr 1.14-15; Lc 4.14-15)

12 Rū yexguma Ngechuchu nüxũ ñnũgu ga na napoxcuxũ ga Cuáũ ga baiũxẽeruũ, rü Gariréaanewa naxũ.

13 Natürũ tama ñãne ga Nacharétugu narũãũx, rü ñãne ga Capernáũwa naxũ na yexma yaxãchiũxücèx. Rū guma ñãne rü nextaxa ga Gariréacutüwa nayexma ga Chaburãũtanũxũ rü Netarítanũxũ ga duũxügü ixãchiũgũxũwa.

14 Rū yema nangupetü na yanguxücèx ga ore ga nuxcumaũcü ga Tupanaãrũ orearũ uruũ ga Ichaxía ümatũxũ ga ñaxũ:

15-16 “Rü duũxügücèx tá nangox i wüxi i ngóonexẽeruũ i Chaburãũãrũ naãnewa, rü Netaríarũ naãnewa, rü Yudáũãrũ tocutüwa rü ngẽma nama i taxtücütüwa nadaxũwa, rü Gariréaanewa i ngextá duũxügü i tama Yudíugü ixĩgũxũ ixãchiũgũxũwa. Rū ngẽmaãcü i ngẽma duũxügü ga noxri eãnexũwa yexmagũxũ, rü tá nüxũ nadaugü i wüxi i taxũ i ngóonexẽeruũ. Rū ngẽma duũxügü ga noxri yutüũwa yexmagũxũ rü tá nüxũ nabaxi i ngẽma ngóonexẽeruũ”,

ñanagürü ga yema Ichaxíaarü ore.

17 Rū yexgumaũcüü nixĩ ga inaxügüãxũ ga Ngechuchu ga nüxũ na yaxuchigaxũ ga norü

ore ga ñaxũ: —¡Nüxũ perüxoe i pecüma i chixexũ!
Erü marü ningaica na perü ãëxgacü na yĩxũ ya
Tupana —ñaxũ.

*Ngechuchu rü naxcèx naca ga ägümücü ga
püchaetanüxũ*

(Mr 1.16-20; Lc 5.1-11)

¹⁸ Rü yexguma naxtaxa ga Gariréaanacügu
yaxũxgu ga Ngechuchu, rü yéma nüxũ nadau
ga taxre ga yatü ga nügüeneëgü ixīgüxũ. Rü wüxi
rü Chimáũ ga Pedrugu äëgaxũ nixĩ. Rü to rü
Aüdrégu äëgaxũ nixĩ. Rü nümagü rü ínapüchaegü,
yerü woetama püchaetanüxũ nixīgü.

¹⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü
nüxũ: —¡Chowe perüxĩ! Rü chorü puracüwa tá
pexũ chamugü na chauxütawa penagagüxcèx i
duïxügü —ñanagürü.

²⁰ Rü yexgumatama ga yema taxre, rü yéma
nanatëxgü ga norü püchagü. Rü Ngechuchuwe
narüxĩ.

²¹ Rü yéamaxüra naxũ ga Ngechuchu, rü yéma
nüxũ nadau ga to ga taxre ga nügüeneëgü. Rü
Acobu nixĩ ga wüxi, rü Cuáũ nixĩ ga to. Rü Zebedéu
nanegü nixĩ ga nümagü. Rü nanatümaã wüxi ga
nguewa nayexmagü. Rü yéma ínanangáitagü ga
norü püchagü. Rü Ngechuchu naxcèx naca.

²² Rü yexgumatama yéma guewa tüxũ natëxgü
ga nanatü. Rü Ngechuchuwe narüxĩ.

*Ngechuchu nanangüexëë ga muxüma ga
duïxügü*

(Lc 6.17-19)

²³ Rü guxũ ga Gariréaanegu nixügüchigü
ga Ngechuchu. Rü wüxichigü ga íñewa,

rü duũxũgũarũ ngutaquẽxepataũwa ninguxẽẽtaechigũ. Rü duũxũgũmaã nüxũ nixuchiga ga ore ga mexũ na ñuxãcü ãẽxgacũ yĩxũ ya Tupana. Rü guxũma ga duũxũgũ ga yema idaaweexũ rü nanameẽxẽẽ ga woo nañuxraũxũ ga norü daawe nüxũ yexmaxũ, rü naxcèx nitaanegũ.

²⁴ Rü Ngechuchuxũ nacuáchigagũ ga guxũma ga duũxũgũ ga Chíríaanecũãx. Rü naxũtawa nanagagũ ga nagúxũraũxũ ga daxweanemaã idaaweexũ. Rü yematanũwa nayexma ga duũxũgũ ga ngúanemaã idaaweexũ, rü duũxũgũ ga poraãcü naxũnewa nangúxũ, rü duũxũgũ ga ngoxo nawa yexmaxũ, rü duũxũgũ ga óxwaãxgũxũ, rü duũxũgũ ga nawãĩxãchigũxũ. Rü Ngechuchu nanameẽxẽẽ ga guxũma ga yema.

²⁵ Rü Ngechuchuwe narũxĩ ga muxũma ga duũxũgũ ga Gariréaanecũãx, rü Decaporíchiuanecũãx rü Yerucharéũcũãx, rü Yudéaanecũãx, rü natü ga Yudáũarũ tocutũcũãx.

5

Ngechuchu rü mèxpũnewa nüxũ nixu ga Tupanaãrũ ore

¹ Rü yexguma Ngechuchu nüxũ dèuxgu ga yema muxũma ga duũxũgũ, rü wüxi ga mèxpũnewa ínaxũãchi namaã ga norü ngúexũgũ. Rü yéma narũto, rü norü ngúexũgũ nüxũ ínachomaẽguãchi.

*Yíxema taãẽgũxechiga
(Lc 6.20-23)*

² Rü inanaxũgũ ga Ngechuchu ga na nangúexẽẽãxũ, rü ñanagũrũ:

3 –Tataãëgü ya yíxema nüxü icuèxãchitanüxë i tümaãrü pecadu rü nüxü rüxoexe. Erü tümacèx nixĩ i ngema daxüguxü i naane i Tupana ãëxgacü íxixüwa.

4 –Tataãëgü ya yíxema ngechaüğüxe, erü Tupana tá tüxü nataãëxë.

5 –Tataãëgü ya yíxema tama tügü icuèxüxüğüxe, erü tá tanayauxgü i ñoma i naãne i Tupana tümamaã ixunetaxü.

6 –Tataãëgü ya yíxema poraãcü tüxü nangúchaüxë na Tupanapëxewa meã tamaxëxü, erü Tupana tá tüxna nanaxã i ngëma maxü i mexü i naxcèx tadaügüxü.

7 –Tataãëgü ya yíxema togü i duüxüğü tüxü ngechaütümüğüxe, erü tümagü rü tá ta Tupanaãxü tangechaütümüğü.

8 –Tataãëgü ya yíxema tama chixexügu rüĩnüëxë i tümaãëwa, erü yíxemagü tá tixigü ya Tupanaxü daugüxe.

9 –Tataãëgü ya yíxema togüarü chogüruü ixigüxe, erü Tupana rü nanegümaã tá tüxü naxu.

10 –Tataãëgü ya yíxema togü i duüxüğü tümachi aiexe naxcèx na Tupana naxwèxexüãcüma meã tamaxëxü. Erü tümacèx nixĩ i ngema daxüguxü i naane i Tupana ãëxgacü íxixüwa.

11 –Petaãëgü i pema ega duüxüğü tacü pemaã ixugüegu, rü chixri pemaã namaxëgu, rü chaugagu doramaã poraãcü chixri pechiga yad exagügu.

12 –¡Rü petaãëgüama rü tama pexoegaãëgü! Erü daxüguxü i naãnewa tá penayauxgü i wüxi i perü ãmare i mexëchixü. Rü ngëma ñuxma pexü ngupetüxürüü nixĩ ga nüxü nangupetüxü

ga nuxcümaũgũxũ ga Tupanaãrũ orearũ uruũgũ, yerũ ga duũxũgũ rũ naxchi rũ ta naxaie.

*Yucürarũũ rũ omürũũ pixĩgũ i ñoma i naãnewa
(Mr 9.50; Lc 14.34-35)*

13 –Pema rũ ñoma yucürarũũ pixĩgũ i ñoma i naãnewa. Erũ yima yucüra rũ õna na namexẽxürũũ, rũ ngẽxgumarũũ ta i pema rũ ñoma i naãnecũãx i duũxũgũarũ mexẽeruũ pixĩgũ. Natürũ ngẽxguma chi nangeacagu ya yucüra, ¿rũ tacüwa chi i namexũ i ngẽxgumax? Rũ dücax, rũ taxuwama name, rũ ítanatèxmare, rũ ngema duũxũgũ nawa nangagũ.

14 –Pema rũ ñoma i naãnecũãxãrũ ngóonexẽẽruũ pixĩgũ. Rũ wüxi ya ñãne ya wüxi ya mëxpũnewa ngẽxmane, rũ taxuacüma inicux.

15 –Rũ taxúema wüxi i omüwa tanangixichi na wüxi i caichãũtũũgu na tayaxücuchixũcèx. Natürũ wüxi i omüwa tanangixichi na norũ üchicaũgu tanaxünagũxũcèx, na ngema tüxũ nabaxixũcèx ya guxãma ya yixema yima ñwa ngẽxmagũxe.

16 –Rũ name nixĩ i duũxũgũpèxewa na meã pemaxẽxũ. Erũ ngẽmaãcü i pema rũ omügürũũ tá pinaĩgũ. Rũ ngẽmaãcü duũxũgũ tá nüxũ nadaugũ i ngẽma mexũ i pexũxũ, rũ tá nüxũ nicuèxũũgũ ya Penatũ ya daxũwa ngẽxmacü.

Ngechuchu nanangúexẽẽ ga mugüchiga

17 –Tama name i nagu perüxĩnũẽ na núma chaxũxũ na ichayanaxoxẽẽxũcèx i Tupanaãrũ mugũ ga Moĩché ümatũxũ, rũ yema ore ga nuxcümaũgũxũ ga Tupanaãrũ orearũ uruũgũ namaã nguxẽẽtaegũxũ. Natürũ núma chaxũ na

meã chayanguxẽẽxücèx i ngẽma mugü, rü tama na ichayanaxoxẽẽxücèx.

18 –Rü aixcüma pemaã nüxü chixu, rü ñuxma na tama nangupetüxü i daxüguxü i naane rü ñoma i naãne rü taxucürüwa naxüchicüxü i ngẽma mugü, rü bai i írarüwa ñuxmatáta yangu i guxüma i ngema mugü nüxü nixuxü.

19 –Rü ngẽmacèx ya yíxema tama naga ñnüxẽ i ngẽma mugü, rü woo i tacü i íraxü i ngẽma nüxü yaxuxü rü duüxügüxü tangúexẽẽxgu na nümagü rü ta tama naga naxĩnüexücèx, rü yíxema rü tá guxüãrü yexera wixweama tatèx i Tupana ãẽxgacü íxixüwa. Natürü yíxema naga ñnüxẽ i Tupanaãrü mugü rü duüxügüxü ngúexẽẽxẽ na tümagü rü ta naga taxĩnüexücèx, rü guxüpẽxewa tá taxü i Tupana ãẽxgacü íxixüwa.

20 –Rü pemaã nüxü chixu, rü ngẽxguma tama Parichéugü rü ngúexẽẽruügü i ore i mugüwa nguxẽẽtaegüxüãrü yexera meã pemaxëgu, rü tagutáma Tupana íngexmaxüwa pichocu.

Ngechuchu nanangúexẽẽ na tama namexü na texé tümaẽneẽmaã na nuxü
(Lc 12.57-59)

21 –Pema rü marü nüxü pexĩnüẽ ga Moíchéarü ore ga nuxcümaügüxü ga duüxügümaã nüxü yaxuxü ga ñaxü:

“¡Tãxü i pemáẽtagüxü! Erü texé yamáẽtaxe rü tá tapoxcu”,

ñaxü.

22 –Natürü choma rü pemaã nüxü chixu rü texé ya tümaẽneẽmaã nuxẽ, rü tá tapoxcu. Rü texé ya tacü tümaẽneẽmaã ixugüxe, rü ãẽxgacügüpẽxewa tá tüxü nagagü na tüxü napoxcuxücèx. Rü texé

ya tūmaēneēxŭ ngoxo wogŭxe, rŭ āūcūmaxŭwa tangēxma, erŭ ngŭrŭāchi tá tapoxcu nagu ya yima ŭxŭ ya ngoxo nagu poxcuene.

23-24 —Rŭ ngēxguma tupaucawa Tupanana cunaxāxgu i curŭ dīēru, rŭ ngēma nŭxna cucuēxāchigu na ŭacŭcèx cumaā nanuxŭ i cueneē, ŭrŭ ngēxma tupaucagutama naxŭ i ngēma curŭ āmare i Tupanana cuxāxchaŭxŭ! ŭRŭ cueneēxŭtawa naxŭ, rŭ namaā yamexēēxīra i ngēma cuxchi na naxaixŭ! Rŭ ngēmawena rŭ marŭ name i tupaucacèx cutaegu na Tupanana cuyaxāmarexŭcèx i curŭ dīēru.

25 —Rŭ ngēxguma chi wŭxie wŭxi i ngetanŭcèx cuxŭ íxuaxŭgu, rŭ āēxgacŭxŭtawa cuxŭ tagaxgu, rŭ name nixī i namawatama tŭxŭ curŭngŭxmŭxēē na tama āēxgacŭpēxewa cuxŭ tagaxŭcèx. Erŭ wŭxicana na āēxgacŭxŭtawa cunguxŭ, rŭ āēxgacŭ tá purichíagŭna cuxŭ namu na cuxŭ napoxcuxŭcèx.

26 —Rŭ aixcūma cumaā nŭxŭ chixu rŭ tāūtáma ngēma poxcupataŭwa ícunguxuchi ñŭxmatáta ngīxŭ cuxŭtanŭ i guxcŭ i ngēma dīēru i nŭxŭ ngīxŭ cungetanŭcŭ. Rŭ name nixī i paxa Tupanana peca na pexŭ nŭxŭ nangechaŭxŭcèx i perŭ pecadugŭ na tama pexŭ napoxcuexŭcèx.

Ngechuchu namaā nangŭexēētae na tama namexŭ na wŭxi i ngemaā chixexŭgu rŭixŭnŭxŭ

27 —Pema marŭ nŭxŭ pexŭnŭē ga Tupanaārŭ mu ga Moīché nuxcūma nŭxŭ ixuxŭ ga ñaxŭ:

“ŭTama name i naī i ngemaā na icupexŭ!”
ñaxŭ.

28 –Natürü choma rü pemaã nüxü chixu, rü yíxema texé ya wüxi i ngexü dawenüxê rü tüxü nangúchaüxê na ngĩmaã itapexü, rü Tupanapêxewa rü marü chixexü ngĩmaã taxü itümaãêwa.

29 –Rü ngêxguma chi yima curü tügünexêtü pecadu cuxü üxêêgu rü ñnoxtacüma nayaxu rü yaxügu naña! Erü narümemaê nixĩ na yima cuxetüxicatama iyarütaxuxü na tama guxü i cuxune iyarütaxuxücèx nagu ya yima üxü ya ngoxogü nagu poxcuene.

30 –Rü ngêxguma chi yima curü tügünemêxê pecadu cuxü üxêêgu, rü name nixĩ i noxtacüma ícunadae rü yaxügu cuyaña. Erü narümemaê nixĩ na yima cuxmêxĩcatama iyarütaxuxü na tama guxü i cuxune iyarütaxuxücèx nagu ya yima üxü ya ngoxogü nagu poxcuene. Rü ngêmaãcü ega woo pexü naguxchagu rü name nixĩ i nüxna pixígachi i guxüma i chixexü i nagu piyixchaüxü –ñanagürü.

Ngechuchu namaã nangúexêêtae na tama namexü na texé tümamèxü ítáxü
(Mt 19.9; Mr 10.11-12; Lc 16.18)

31 Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: –Moíché rü ũpa nüxü nixu rü yíxema tümamèxü ítáxe, rü tanaxwèxe i ngĩxna tanaxã i wüxi i popera i nawa nüxü tixuxü na marü ngĩxü ítátáxü.

32 –Natürü choma rü pemaã nüxü chixu, rü ngêxguma wüxi ya yatü naxmèxü ítèxgu, rü chi tama naĩ ya yatümaã nangêãêxügagu yixígu, rü ãücümaxüwa ngĩxü tangêxmaxêê erü ngêmaãcü ngürüãchi pecadu ixü. Rü yíxema ngĩmaã ãmaxê i wüxi i nge i marü ngĩte ngĩxü ítèxcü, rü tüma rü ta pecadu taxü.

Ngechuchu namaã nangúexêẽtae ga unetachiga

³³ Rũ ñanagürü ta ga Ngechuchu: –Pema rü marü nüxũ pexĩnüẽ ga Moĩchearü ore ga nuxcũmaũgũxũ ga duũxũgũmaã nüxũ yaxuxũ ga ñaxũ:

“Ngẽxguma Tupanaegagu texémaã tacücèx icuxunetagu, rü name nixĩ i cuyanguxẽẽ i ngẽma curü uneta”,

ñaxũ.

³⁴ –Natürü choma rü pemaã nüxũ chixu rü tama name i texéegagu rü ẽxna tacüéegagu wüxi i duũxũmaã ipexuneta. Rũ tama name i daxũguxũ i naãneegagu ipexuneta, erü ngẽma narüto ya Tupana.

³⁵ –Rũ tama name i ñoma i naãneegagu ipexuneta, erü Tupanaärü cuaixcutüchica nixĩ. Rũ tama name i Yerucharéũegagu ipexuneta, erü Tupana ya guxũärü ãẽxgacüarü ñane nixĩ.

³⁶ –Rũ tama name i cugüéegagu icuxuneta, erü woo wüxitama i cuyae rü taxucürüwa cunaxüchicüü na nachóxüçèx rü ẽxna nawaxüxüçèx.

³⁷ –Rũ ngẽmacèx rü ngẽxguma icuxunetagu rü narümemaẽ nixĩ i: –Ngũ, tá chanaxü –ñaperügü, rü ẽxna: –Tãütáma chanaxü –ñaperügü. Erü guxũma i to i ore i namaã icuxunetaxũ, rü ngoxo i Chatanáwa ne üxũ nixĩ.

Ngechuchu namaã nangúexêẽtae na ñuxãcü namexũ na namaã ichopetüxũ i ngẽma duũxũgũ i chixri tamaã maxẽxũ

³⁸ Rũ ñanagürü ta ga Ngechuchu: –Pema rü marü nüxũ pexĩnüẽ ga Tupanaärü mu ga Moĩché nuxcũma nüxũ ixuxũ ga ñaxũ:

“Ngëxguma texé wüxi i duüxüxü icháixetüxëëgu,
 rü tümaxëtümaãtama tayangutanüxëë.
 Rü texé wüxi i duüxüxü ibüepütagu, rü
 tümapütamaãtama tayangutanüxëë”,

ñaxü.

³⁹ —Natürü choma rü pemaã nüxü chixu rü tama
 name i pegütama ípepoxü nüxna i duüxü i chix-
 ecümaxü. Rü ngëxguma texé cuxü pechiwegu,
 rü marü name i curü tochiwe rü ta icunaxã na
 ngëma rü ta cuxü tapechiwexücèx rü tama name
 na cuxütanüxü.

⁴⁰ —Rü ngëxguma texé cuxü íyaxuaxügu rü cuxna
 tayapuchaxügu i curü daxü, rü name nixĩ i curü
 gáuxüchiru rü ta noxtacüma tüxna cunaxã.

⁴¹ —Rü ngëxguma texé cuxü muxgu na wüxi i
 kilómetrugu tacü tüxü quingexücèx, rü name nixĩ
 i taxre i kilómetrugu tüxü cuyange.

⁴² —Rü ngëxguma texé curü ngëmaxücèx cuxna
 caxgu, rü name nixĩ i tüxna cunaxã. Rü tama
 name na namaã cuxaüxü i curü ngëmaxügü ega
 texé paxaãchi cuxna naxcèx caxgu.

*Name nixĩ i nüxü tangechaü i ngema tamaã
 rüuwanügüxü*

⁴³ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Pema rü
 marü nüxü pexĩnüë ga Tupanaãrü mu ga Moĩché
 nuxcüma nüxü ixuxü ga ñaxü:

“¡Nüxü nangechaü i cumücü, rü naxchi naxai i
 curü uwanü!”

ñaxü.

⁴⁴ —Natürü i choma rü pemaã nüxü chixu rü: —
 ¡Nüxü pengechaü i perü uwanügü! ¡Rü naxcèx
 peyumüxë i ngëma duüxügü i chixexümaa pewe
 ingexütanüxü!

45 –Rü ngëxguma ngëmaãcü pemaxëgu rü aixcüma Penatü ya daxügücü nanegü tá pixīgü. Erü nüma rü inanabáixëẽ ya üèxcü naxcèx i mexü i duüxügü rü chixexü i duüxügü. Rü nanapuxëẽ naxcèx i duüxügü i meã maxëxü rü duüxügü i chixri maxëxü.

46 –Rü ngëxguma chi ngëma duüxügü i pexü ngechaügüxüxüicatama pengechaügügu, ¿rü tacü rü ãmare tá Tupanaxütawa peyauxgü naxcèx i ngëma? Erü ngëma yatügü i Dumaãrü ãëxgacücèx diëru ngíxü ideetanüxüwa puracüexü rü ngëxgumarüü nanaxügü.

47 –Rü ngëxguma chi peeneëgüxüxüicatama perümoxëgu, rü guxü i duüxügürüütama pixīgü. Erü woo ngëma duüxügü i tama Tupanaxü cuèxgüxü, rü ngëxgumarüütama nanaxügü.

48 –Rü ngëmacèx penaxwae na aixcüma namexü i perü maxü naxruxü ya Penatü ya Tupana ya aixcüma mearü maxüãcü.

6

Ngechuchu rü norü ngüetanüxüxü nangúexëẽ na ñuxãcü mexü naxügüxü

1 Rü ngëxguma tacü rü mexü pexüxchaügu, rü name nixi i pexuãẽ na tama duüxügüpëxewa penaxüxü i ngëma na duüxügü pexü dauxücèx rü pexü yacuèxüügüxücèx. Erü ngëxguma duüxügü pexü icuèxüügüxücèx mexü pexüxgu, rü Penatü ya daxügücü rü täütama ãmare pexna naxã.

2 –Rü ngëmacèx ngëxguma texëxü curüngüxëẽchaügu, rü name nixi i tama poraãcü nüxü quixuchiga i ngëma. Rü tama name i ngëma duüxügü i togüpëxewa meã maxënetaxüürü

na quiixũ. Erũ nũmagũ rũ norũ me nixĩ i ngutaquẽxepataũgũwa rũ ítamũgũwa nũxũ nixuchiga ega tacũ rũ mexũ naxũgũgu. Rũ ngẽmaãcũ nanaxũgũ na togũ meã nachiga idexagũxũcèx. Natürũ choma rũ aixcũma pemaã nũxũ chixu rũ ngẽma na duũxũgũ nũxũ icuèxũũgũxũ nixĩ i norũ ãmare, rũ tãütãma nanayauxgũ i to i ãmare i Tupanaxũtawa.

3-4 —Natürũ i cuma rũ ngẽxguma tacũ tũxna cuxãxgu ya yixema ngearũ ngẽmaxũãxgũxe, rũ name nixĩ i taxúema cuxũ dauãcũma na cunaxũxũ i ngẽma. Rũ woo cumücũxũchi rũ tama name i nũxũ na nacuáxũ i ngẽma. Rũ Cunatũ ya daxũgucũ ya nũxũ daucũ i ngẽma cuxicatama cuxũxũ, rũ tá cuxna nanaxã i curũ ãmare.

*Ngechuchu nanangúexẽ ga yumüxẽchiga
(Lc 11.2-4)*

5 —Rũ ngẽxguma peyumüxẽgũgu, rũ tama name i ngẽma duũxũgũ i togüpẽxewa meã maxẽnetaxũrũũ pixĩgũ. Erũ nũmagũ rũ ngẽxguma nayumüxẽgũgu, rũ norũ me nixĩ na chiãcũ nayumüxẽgũxũ i ngutaquẽxepataũgũwa rũ ítamũgũwa na duũxũgũ nũxũ na daugũxũcèx. Rũ aixcũma pemaã nũxũ chixu rũ ngẽma na duũxũgũ nũxũ daugũxũĩcatama nixĩ i norũ ãmare.

6 —Natürũ ngẽxguma cuyumüxẽgu, rũ name nixĩ i curũ ucapugu cuxũcu, rũ cunawãxta i curũ iãx, rũ ngema cuyumüxẽ namaã ya Cunatũ ya bexma cumaãĩcatama ngema ngẽxmacũ. Rũ ngẽxguma ya yima Cunatũ ya Tupana ya nũxũ daucũ i ngẽma cúãcũ cuxũxũ, rũ nũma tá cuxna nanaxã i curũ ãmare.

7 –Rü tama name i natüçexma cunamèxê i curü yumüxê naxrüü i ngêma duüxügü i tama Tupanaxü cuèxgüxü. Erü nümagü rü nagu narüxĩnüê rü ngêma na namèxêgüãxüçèx i norü yumüxê rü Tupana tá nüxü naxĩnú.

8 –Rü tama name i ngêma duüxügürüü pixĩgü, erü woo tauta naxçèx ípècaxgu rü Penatü ya Tupana rü marü nüxü nacuèx na çacü pexü taxuxü.

9 –Rü ngêmacèx rü ñaãcü tá peyumüxëgü i pèmax:

“Pa Tonatü ya Daxügücüx, rü aixcüma üünecü quixĩ i cumax.

10 ;Rü núma naxü na torü ãèxgacü quiixüçèx! Rü tanaxwèxe i curü ngúchaü na naxügüxü i duüxügü i ñoma i naãnewa ngëxgumarüü i daxüguxü i naãnewa na curü ngúchaü ínaxügüxürüü.

11 ;Rü toxna naxã i torü õna i ñoma i ngunexüçèx ixixü!

12 ;Rü toxü nüxü nangechaü i torü chixexü i taxüxü ngëxgumarüü i toma rü tüxü nüxü na tangechaüxürüü ya yíxema chixexü tomaã ügüxe!

13 ;Tãxü i çacü rü chixexüpèxewa toxü cuwogüxü na tama nagu tayixüçèx! Natürü tanaxwèxe i toxna cudau na tama ngêma chixexü taxügüxüçèx. Erü cuma rü guxüguma guxüãrü ãèxgacü quixĩ rü cuporaxüchi rü cumexèchi. Rü ngêmaãcü yĩ”.

14 –Rü ngëxguma pema nüxü nüxü pengechaügu i ngêma duüxügü i chixexü pemaã ügüxü, rü Penatü ya daxügücü rü tá ta pexü nüxü nangechaü i perü pecadugü.

15 –Natürü ngëxguma tama nüxü nüxü pengechaügu i ngêma duüxügü i chixexü pemaã ügüxü, rü Penatü ya daxügücü rü tá ta tãütama

pexũ nüxũ nangechaũ i perũ pecadugũ.

Ngechuchu nanangúexẽ ga aurechiga

16 –Rũ ngẽxguma tama pechibüeãcüma peyumũxẽgũgũ rü tama name i pegũ pengechaũchíwexẽ naxrũ i ngẽma duũxũgũ i togüpẽxewa meã maxẽnetaxũ. Erũ nümagũ rü ngẽmaãcü nanaxũgũ na togũ nüxũ na daugũxũcèx i ngẽma na Tupanacèx naxaureexũ. Rũ aixcüma pemaã nüxũ chixu rü ngẽma na duũxũgũ nüxũ daugũxũxĩcatama nixĩ i norũ ãmare.

17 –Natürũ ngẽxguma cuma rü tama cuchibüãcüma cuyumũxẽgu rü name nixĩ i meã cugũ cuyauxchiwe rü meã cugũ curũxĩxẽẽru.

18 –Rũ ngẽmaãcü i togũ i duũxũgũ rü tãxũtãma nüxũ nacuèxgũ na tama cuchibüãcüma cuyumũxẽxũ. Rũ Cunatũ ya bexma cumaã ngẽma ngẽxmacũxĩcatãtama cuxũ nadau, rü tá cuxna nanaxã i curũ ãmare naxcèx i ngẽma cuxũxũ.

*Ñuxãcü tüxũ nangẽxma i tórũ meruũgũ i daxũguxũ i naãnewa
(Lc 12.33-34)*

19 –Rũ tama name i pegücèx penanutaquẽxe i muxũma i perũ meruũgũ i ñoma i naãnewa. Erũ ñoma i naãnewa rü paxama nagux i perũ ngẽmaxũgũ, rü naweane rü paxama nanachixexẽ, rü ngĩtèèxgũxũ rü naxcèx nangĩxgũ.

20 –Rũ narümemaẽ nixĩ i penamuxẽ i perũ meruũ i daxũguxũ i naãnewa. Erũ ngẽma rü tãxũtãma nagux, rü naweane rü tãxũtãma nanachixexẽ, rü ngĩtèèxgũxũ rü tãxũtãma ngexma nachocu na naxcèx nangĩxgũxũcèx.

21 –Erü ngextá íngẽxmaxũwa i perü nge-maxũgü, rü ngẽxma nixĩ i perüxĩnüẽxũ.

Taxüneãrũ omüchiga

(Lc 11.34-36)

22 –Cuxetügü rü ñoma wüxi i omürüũ nixĩ i cuxunecèx. Rü ngẽxguma ngẽma Tupana cuxũ naxwèxexücèx cudèuxgu, rü guxũma i curü maxũ rü name.

23 –Naturü ngẽxguma ñoma i naãneãrũ ngúchaücèx cudèuxgu, rü guxũma i curü maxũ rü chixexũwa nangẽxma. Rü aixcũma nataxuma i ããnexũ i ngẽmaãrũ yexera ixĩxũ i Tupanapẽxewa.

¿Texécèx tá cumaxũ, Tupanacèx rü êxna dñerucèx?

(Lc 16.13)

24 –Taxucürüwa wüxi i duũxũ rü nataxrearü coriãx. Erü wüxi i norü corichi rü tá naxai, rü ngẽma to rü tá nüxũ nangechaũ. Rü êxna wüxicèx rü tá meã napuracü, rü ngẽma to rü tá nüxũ naxo. Rü taxucürüwa Tupanacèx pemaxẽ, ega perü dñerugama perüxĩnüẽgu.

Tupana rü naxãcüguna nadau

(Lc 12.22-31)

25 –Rü ngẽmacèx pemaã nüxũ chixu rü: ¡Tãxũ i pexoegaãẽgüxũ naxcèx na ñacü tá pengõxgüxũ rü ñacü tá pixaxgüxũ, rü ñacümaã tá na pexãxchirugüxũ! Erü perü maxũ rü õnaãrũ yexera nixĩ, rü pexene rü naxchiruarü yexera nixĩ.

26 –¡Dücèx penangugü i werigü i tama toegüchiréxũ, rü tama nanetüarü o ibuxgüxũ, rü ngepatagüxũ na ngexta namaã nanguxüügüxücèx i norü õna! Naturü Penatü ya daxũgücü rü

nanaxüwemü. Rü pema rü Tupanacèx rü guxüma i werigüarü yexera pixĩgü.

27 —Rü taxuwama name na tacücèx pexoegaãëgüxü. Erü taxucürüwa ya wüxie i pema rü wüxi i oragu rü ipenamèxãchixëẽ i perü maxü ega woo poraãcü naxcèx pexoegaãëgügu.

28 —¿Rü tüxcüũ pexoegaãëgü naxcèx i pexchiru? ¡Dücèx penangugü i ngëma putüragü i ngextámare yaexü i tama puracüexü, rü tama nügü üxchirugüxü!

29 —Natürü pemaã nüxü chixu rü woo guma ãëxgacü ga Charumóũ ga na namexëchixü ga naxchiru, rü taguma wüxi ga putürachacurüũ namexëchi.

30 —Rü ngëxguma Tupana ngëmaãcü nangèxãëgu i ngëma putüragü i ñuxma ngëxmagüxü natürü moxü rü marü taxuxü, rü yexera tá pexna nadau i pemax, Pa Yatügü i Tama Aixcüma Meã Yaxõgüxüx.

31 —Rü ngëmacèx tama name i pexoegaãëgü rü ñaperügügü: —¿Tacü tá tangõxgü? rü éxna —¿tacü tá tixaxgü? rü éxna —¿tacümaã tá taxãxchirugü? —ñaperügügü.

32 —Erü ñoma i nañecüãx i duüxügü rü naxcèx nadaugü i guxüma i ngëma pemaã nüxü chixuxü. Natürü pema rü pexü nangëxma ya Penatü ya daxügücü ya nüëchama nüxü cuácü i pexü na nataxuxü i guxüma i ngëma.

33 —Natürü narümemaẽ nixĩ i Tupanacèxira pedaugü na ngëma nüma pexü nanaxwëxexüĩra pexügüxücèx. Rü naetü tá pexna nanaxã i guxüma i tacü i pexü taxuxü.

34 —¡Tãxü i naxcèx pexoegaãëgüxü i ngëma moxü

tá üpetüxü! Erü ngëma moxüârü ngunexü rü tá nüxü nangëxma i guxchaxügü i namaã ínanguxü. Erü wüxichigü i ngunexü rü nüxü nangëxma i noxrütama guxchaxügü, rü ngëmacèx tama name i moxüârü guxchaxügücèx pexoegaãëgü i ñuxmax —ñanagürü.

7

Tama name i toguexü tixu (Lc 6.37-38, 41-42)

¹ Rü Ngechuchu rü ñanagürü ta: —¡Rü taxü i togüxü pixuxü! Rü ngëxguma ya Tupana rü täxütáma pexü nixu na pechixexü.

² —Erü ngëxgumarüü na togüxü pixuxü rü Tupana rü tá pexü nixu na pechixexü. Rü ngema na togüxü pepoxcuexü, rü ngemaãcü tátama nixí ya Tupana i pexü napoxcuexü.

³ —¿Rü tüxcüü i nüxü cudawenüxü i ngëma cueneëârü üxaxetüxü i íraxü, ega chi tama naxcèx cuxoegaãëgu i ngëma cuxetüwatama ngëxmaxü i naïpüta i taxü?

⁴ —Rü ngëxguma cuxetüwatama nangëxmagu i wüxi i naïpüta i taxü ¿rü ñuxãcü i cueneëxü cuchixewexü, rü ñácuxü nüxü:

“¡Pa Chaueneëx, cuxü chanayauxchaü i ngëma curü üxaxetüxü!” —ñácuxü?

⁵ —Pa Duüxü i Meã Maxnetaxüx, rü name nixí i cunayauxira i ngëma naïpüta i cuxetüwatama ngëxmaxü, rü ngëmaãcü tá mea nüxü cudau na cunayaxuxücèx i ngëma cueneëârü üxaxetüxü. [Rü ngëmacèx name nixí i cuxira nüxü curüxo i ngëma chixexü i taxü i cumatama cuxüxü, rü ngëxguma tá

cume na nüxũ curüngüxẽxũcèx i cueneẽ na nüxũ naxoxũcèx i ngẽma chixexũ i íraxũ i naxüxũ.]

6 —Rü tama name i Tupanaãrũ ore i üünexũmaã penachixewe i ngẽma duũxũgũ i chixecümagüxũ i tama yaxõgüchaũxũ, erü ngürüãchi ngẽmacèx tá pexũ nimèxgü. Rü ngẽxgumarüũ tama name i Tupanaãrũ oremaã penachixewe i ngẽma duũxũgũ i tama nüxũ cuèxgüchaũxũ, erü tá ínanatèxgü.

Name nixĩ i tórü yumüxẽwa Tupanana naxcèx taca rü naxcèx tadaugü rü ñaxwa: Tu tu tu, ñatarügügü

(Lc 6.31, 11.9-13)

7 —¡Tupanana naxcèx peca! rü nüma tá pexna nanaxã. ¡Rü Tupanaxũtagu naxcèx pedau! rü tá nüxũ ipeyangau. ¡Rü norü ñaxwa: Tu tu tu, ñapegü! rü tá pexcèx nayawãxna.

8 —Erü guxãma ya yíxema naxcèx ícaxe, rü tanayaxu. Rü guxãma ya naxcèx dauxe, rü nüxũ itayangau. Rü guxãma ya yixema ñaxwa: Tu tu tu, ñagüxe, rü tá tümacèx niwãxna.

9 —Rü dücax i pemax, rü ngẽxguma chi wüxi i pexacü pãücèx ícaxgu, rü ¿ñuxãcü chi wüxi ya nuta nüxna pexãxũ?

10 —Rü ngẽxguma chi choxnicèx pexna nacaxgu rü ¿ñuxãcü chi i äxtape nüxna pexãxũ?

11 —Rü pema na pichixecümachiréxũ rü nüxũ pecuèx na mexũ i ãmare pexacügüna pexãxũ. Natürü Penatü ya daxügücü rü ngẽma pema pexacügüna pexãxũãrũ yexera tá tüxna naxã ya yíxema naxütawa naxcèx ícaxe.

12 —Rü pemaã nüxũ chixu, rü ngẽma pema penaxwèxexũ i togü pemaã na naxüxũ, rü name nixĩ

i pema rü ta ngẽmaãcütama namaã penaxü. Erü ngẽmaãcü tüxü namu i Tupanaãrü ore ga Moïché ümatüxü rü yema ore ga nuxcümaügüxü ga Tupanaãrü orearü uruügu ümatüxü.

Îãx i íraxüchiga
(Lc 13.24)

¹³ —Name nixi i ngẽma îãx i íraxüwaama pichocu. Erü ngẽma îãx i yuwa tüxü gaxü rü ngẽma nama i yuwa daxü rü nata. Rü muxüchixüma i duüxügu nagu naxi.

¹⁴ —Natürü ngẽma nama i maxüwa nadaxü rü ngẽma îãx i maxücèx nawa ixücuxü rü naxíra. Rü noxretama nixi i duüxügu i nüxü iyangaügüxü.

Wüxi i nanetü rü norü owa nixi i nüxü icuáxü
(Lc 6.43-44)

¹⁵ —Rü naxcèx pexuãëgu i ngẽma doratèëxgüxü i nügu ixügünetaxü na Tupanaãrü orearü uruügu yixügüxü. Erü nümagü rü petanüwa nangugü, rü nügu mexü i duüxügüneta nixügüxëë. Natürü naãëwa rü poraãcü chixexügu narüxinüë.

¹⁶ —Rü pema rü nacümawa tá nüxü pecuèx i ngẽma duüxügu, ngëxgumarüü i wüxichigü i nanetügü rü norü owa na nüxü icuáxürüü ngoxi name rü ëxna tama. Rü wüxi i torawa rü taxucürüwama ubagü tayaxu. Rü wüxi i chuchuxüwa rü taxucürüwama orix i igu tayaxu.

¹⁷ —Erü guxüma i nanetü i mexü rü name i norü o. Rü guxüma i nanetü i chixexü rü nachixe i norü o.

¹⁸ —Rü wüxi i nanetü i mexü rü taxucürüwama nachixe i norü o. Rü wüxi i nanetü i chixexü rü taxucürüwama name i norü o.

19 –Rü guxŭma i nanetü i tama mexŭ i norü o rü tayadaxŭchi, rü ñuxŭchi tayagu.

20 –Rü ngëxgumarüŭ nacŭmawa tá nüxŭ pecuèx i ngëma duŭxŭgü i Tupanaârü orearü uruŭgŭneta ixŭgŭxŭ.

*Tãútama guxŭma i duŭxŭgü nichocu i ngextá
Tupana ãëxgacü íxŭxŭwa
(Lc 13.25-27)*

21 –Rü tama guxŭma i duŭxŭgü i nügü ixugŭxŭ na chorü duŭxŭgü yixŭgŭxŭ rü tá nichocu i ngextá Tupana ãëxgacü íxŭxŭwa. Natürü yíxema aixcŭma Chaunatü ya daxŭgucüga ñnüëxëxŭcatátama tixŭ ya ngema ichocuxe.

22 –Rü ngëxguma ngëma ngunexŭ i naãneârü guxwa nanguxgu, rü muxŭma i duŭxŭgü rü choxŭ tá ñanagürügü: –Pa Corix, toma rü togü i duŭxŭgümaã nüxŭ tixu i curü ore, rü cuégagu ítanawoxŭ i ngoxogü, rü cuégagu tanaxü i muxŭma i mexŭ i taxŭ i Tupanaârü poramaã taxŭxŭ –ñanagürügü tá choxŭ.

23 –Natürü ngëxguma rü tá ñacharügü nüxŭ: –Taguma chorü duŭxŭgü pixŭgü. ¡Rü choxna pixŭgachi i pema i chixexŭ ügü! –ñacharügü tá.

*Yatü i Cristuga ñnüxŭ rü yatü i tama Cristuga
ñnüxŭchiga
(Mr 1.22, Lc 6.47-49)*

24 –Rü ngëmacèx ya yíxema choxŭ ñnüxë rü naxŭxe i ngëma choma tüxŭ chamuxŭ, rü wüxi ga yatü ga meã naãëxŭ cuácü ga nuta ga tacüëtügu üpatacürüŭ tixŭ.

25 –Rü pucü ga tacü ínangu, rü narümèx ga taxtü, rü nixŭŭchi ga wüxi ga tacü ga buanecü rü guma

ĩgu nanguema. Natürü guma ĩ rü tama niwèxtaũ yerü wüxi ga nutaétügu naxü.

²⁶ —Natürü yixema choxũ ĩnũxẽ rü tama naxúxe i ngẽma choma tüxũ chamuxũ, rü wüxi ga yatü ga tama naãexũ cuácü ga naxnücügumare üpatacürũ tixĩ.

²⁷ —Rü pucü ga tacü ínangu, rü narümèx ga taxtü, rü wüxi ga tacü ga buanecü nixũüchi rü nagu nanguema ga guma ĩ. Rü niwèxtaũ, rü yexma nayarüxo ga guxũma —ñanagürü ga Ngechuchu.

²⁸ Rü yexguma yagúegagu ga Ngechuchu ga na yadexaxũ, rü ga duũxũgü rü nabèixãchiãëgü namaã ga norü nguxëëtae.

²⁹ Yerü nũma rü Tupanaãrü poramaã nanangúexëë, rü tama yema ngúexëëruũgü ga ore ga mugüwa nguxëëtaegüxürũ nixĩ.

8

*Ngechuchu rü wüxi ga rüchaxünexũcèx
nayataanexëë*

(Mr 1.40-45; Lc 5.12-16)

¹ Rü yexguma guma mèxpúnewa yanaxüegu ga Ngechuchu, rü muxũma ga duũxũgü nawe narũxĩ.

² Rü Ngechuchucèx nixũ ga wüxi ga yatü ga chaxünemaã idaawecü. Rü Ngechuchupëxegu nayacaxãpũxü, rü ñanagürü nüxũ: —Pa Corix, ngéxguma chi cuma cunaxwèxegu, rü chi cuxũ natauxcha na choxũ curümexëëxũ —ñanagürü.

³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxũ ningögü, rü ñanagürü nüxũ: —Ngũ, chanaxwèxe. ¡Rümel —ñanagürü. Rü yexguma yema ñaxgu ga

Ngechuchu, rü naxcèx nitaane ga guma yatü ga na nachaxüneãxü.

⁴Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Dücèx, taxuemaã tá nüxü quixu! ¡Natürü ngema paixütawa naxü, rü cugü iyawëx! ¡Rü nüxna naxã i ngëma ãmare ga Moïché tüxü muxü na duüxügü nüxü cuáxücèx na curümexü! —ñanagürü.

*Ngechuchu rü Dumacüãx ga churaragüarü
ãëxgacüarü duüxüxü narümexëë
(Lc 7.1-10)*

⁵⁻⁶ Rü Capernáüwa naxü ga Ngechuchu. Rü yexguma yéma nanguxgu, rü wüxi ga churaragüarü ãëxgacü ga capitáü ga Dumacüãx rü Ngechuchucèx nixü. Rü Ngechuchuxü nacèèxü, rü ñanagürü: —Pa Corix, chorü duüxü rü nanawãixãchi. Rü ngürücarewa nangëxma i chopatawa, rü poraãcüxüchima ngúxü ninge —ñanagürü.

⁷ Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Marü tá ngema chaxü na naxcèx chayataanexëëxücèx —ñanagürü.

⁸ Natürü nüma ga capitáü nanangãxü, rü ñanagürü: —Pa Corix, choma rü taxuwama chame na chopatagu na cuxücuxücèx. Rü chanaxwèxe i curü orewaxicatama nüxü quixu, rü tá naxcèx nitaane i chorü duüxü.

⁹ —Erü choma rü ta rü chorü ãëxgacümëxëwa changëxma. Rü choxmëxwa nangëxmagü ta i ñuxre i churaragü. Rü ngëxguma chanamuxgu i wüxi na ngextá naxüxücèx, rü ngema naxü. Rü ngëxguma chaugüxütawa naxcèx changemagu i to, rü chauxütawa nangu. Rü ngëxguma wüxi i chorü

duïxüxü chamuxgu na tacü na naxüxcèx, rü choxü nanaxü –ñanagürü.

¹⁰ Rü yexguma yemaxü naxĩnügü ga Ngechuchu rü nabeixãchiãê. Rü ñanagürü nüxü ga yema duïxügü ga nawe rüxixü: –Aixcüma pemaã nüxü chixu rü taxuüma i Yudiügütanüwa nüxü ichayan-gau i wüxi i duïxü i ñaã yatürüü aixcüma yaxõxü.

¹¹ –Rü choma rü pemaã nüxü chixu rü muxüchixü i duïxügü rü guxüwama tá ne naxĩ, rü Tupana ãëxgacü íixixüwa tá nachibüe namaã ya tórü oxigü ya Abráü rü Ichaá, rü Acobu.

¹² –Natürü muxüma i Abráütanüxügü i Yudiügü rü tãütáma nichocu i ngextá Tupana ãëxgacü íixixüwa. Rü eãnexüwa tá nawogü. Rü ngema tá naxauxe, rü tá nixüxchapütagü –ñanagürü.

¹³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü yema capitáxü: –¡Cupatacèx nataegu! Rü tá naxcèx nitaane i curü duïxü, erü cuyaxõ na naxcèx tá yataanexü –ñanagürü. Rü yexgumatama naxcèx nitaane ga yema capitáüärü duïxü.

*Ngechuchu rü Pedru nèxcèx nayataanexë
(Mr 1.29-31; Lc 4.38-39)*

¹⁴ Rü Pedrupatawa naxü ga Ngechuchu. Rü yéma ngixü nadau ga Pedru nèxë ga ngürücaregu irüxãüxcü yerü iyaxaxüne.

¹⁵ Rü Ngechuchu ngixmëxgu ningögü, rü yexgumatama igèuxãchi ga yema na yaxaxünexü. Rü íirüda ga ngimax. Rü ñuxüchi naxcèx inamexëë ga õna.

*Ngechuchu rü muxüma ga idaaweexüxcèx nay-
ataanexëë
(Mr 1.32-34; Lc 4.40-41)*

16 Rū yexguma marū yanaxücuchaũgu ga üèxcü, rü Ngechuchuxütawa nanagagü ga muxüma ga duũxügü ga ngoxoãxgüxü. Rū wüxitama ga oremaã Ngechuchu ínanawoxü ga yema ngoxogü. Rū nanameëxëë ta ga guxüma ga yema togü ga idaaweexü.

17 Rū yemaãcü Ngechuchu nayanguxëë ga yema ore ga nuxcümaüxü ga Tupanaãrū orearü uruü ga Ichaxía nüxü ixuxü ga ñaxü:

“Rū nüma rü tüxü naporaexëë i ngëxguma ituraegu, rü tüxü narümeexëë i ngëxguma idaaweegu”, ñaxü.

*Duũxügü ga Ngechuchuwe rüixchaüxüchiga
(Lc 9.57-62)*

18 Rū yexguma Ngechuchu nüxü dëuxgu ga muxüma ga duũxügü na nüxü íchomaëguãchixü, rü norü ngúexügümaã nüxü nixu, rü ñanagürü: —jRü ngĩxã, rü naxtaxaarü tocutüwa taxĩ! —ñanagürü.

19 Rū wüxi ga ngúexëëruü ga ore ga mugüwa nguxëëtaexü, rü Ngechuchucèx nixü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Ngúexëëruü Pa Ngechuchux, cuwe charüxüxchaü i ngextá cuma ícuxüxüwa —ñanagürü.

20 Rū Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü: —Ngowagü rü nüxü nangëxma i naxmaüğü, rü werigü rü nüxü nangëxma i naxchiãüğü. Natürü choma i Tupana Nane na duũxüxü chiixü, rü nataxuma i chauchica i ngextá nagu chicuxeruxü —ñanagürü.

21 Rū wüxi ga to ga norü ngúexü, rü ñanagürü nüxü: —Pa Corix, cuwe charüxüxchaü, natürü chanaxwèxe i chaunatü tüxü ichayatèxira —ñanagürü.

22 Rū Ngechuchu nanangãxũ, rü ñanagürü nüxũ: —¡Noxtacüma chowe rüxũ! Rū nüe i ngẽma cutanüxũ i tama yaxõgüxũ iyatèxgü i ngẽma yuexũ — ñanagürü.

*Ngechuchu rü buanecüxũ rü yuapexũ
ínayachaxãchixẽ*

(Mr 4.35-44; Lc 8.22-25)

23 Rū yexguma ga Ngechuchu rü wüxi ga ngegu nixü. Rū norü ngúexügü rü ta ínayaxümücügü, rü inaxĩachi.

24 Rū ngürüãchi naxtaxaarü ngãxütügu nüxũ naxü ga wüxi ga buanecü ga taxüchicü. Rū guma nguewa rü niyaucuchichigü ga dexá. Natürü ga Ngechuchu rü nape.

25 Rū yexguma ga norü ngúexügü rü ínabèixgügü, rü ñanagürügü nüxũ: —Pa Corix, ¡toxũ rüngüxẽẽ, erü ngẽmama itabaxügü! — ñanagürügü.

26 Rū Ngechuchu nanangãxũ, rü ñanagürü nüxũ: —Pa Duũxügü i Tama Aixcüma Yaxõgüxũ, ¿tüxcüũ pemuẽẽ? —ñanagürü. Rū yexguma ga Ngechuchu rü ínarüda. Rū buanecü rü yuapena nachogü. Rū ínayachaxãchi ga buanecü, rü inayarüxo ga yuape, rü inachaxanemare.

27 Rū nümagü ga norü ngúexügü rü nabèixãchiãgü, rü nügümaã ñanagürügü: —¿Tacü êxna nixĩ i ñaã yatü rü ngẽmacèx woo ya buanecü rü yuape rü naga naxĩnüexũ? —ñanagürügü.

*Yatügü ga Gadáracũãx ga ngoxogü nawa yex-
magüxũ*

(Mr 5.1-20; Lc 8.26-39)

28 Rū Ngechuchu rü norü ngúexügü rü naxtaxaarü tocutüwa nangugü ga Gadáaarü nañewa. Rū yexguma yéma nangugügu, rü Ngechuchucèx yéma nibuxmü ga taxre ga yatügü ga duñxèchíquèxetanügu yarüxauchigütanüneñxü. Rū yema taxre rü ningoxoãx, rü nidüraexüchi. Rū yemacèx taxucürüwama texé yéma namawa taxüpetü.

29 Rū yema taxre rü aita naxüe, rü ñanagürügü: —¿Tüxcüü toxü nuã cuyachixewe, Pa Ngechuchu ya Tupana Nane? ¿Éxna nuã cuxü na toxü ícuyawoxüxcèx tauta nawa nanguyane na Tupana toxü poxcuexü? —ñanagürügü.

30 Rū yema nachicaarü ngaicamana nachibüe ga muxüma ga cuchigü.

31 Rū yema ngoxogü rü Ngechuchuxü nacèèxügü, rü ñanagürügü: —Rü ngèxguma toxü ícuwoxügu, ¡rü ngéma cuchigügu toxü nachocuxèè! —ñanagürügü.

32 Rū yexguma ga Ngechuchu, rü ñanagürü nüxü: —Ècü, ¡ngema pexí! —ñanagürü. Rū yexguma ga yema ngoxogü rü ínachoxü nawa ga yema taxre ga yatügü, rü yema cuchigügu nayachocu. Rū ñuxüchi guxüma ga yema cuchigü rü inaxüãchi, rü naxtaxacutüarü mèxpúxüwa nayarüyuxgü, rü yexma nayi.

33 —Rü yema cuchigüarü dauruügü rü nabèixãchiãégü, rü ñānecèx nibuxmü. Rū yexguma ñānewa nangugügu, rü nüxü nixugügü ga guxüma ga yema ngupetüxü ga ñuxãcü naxcèx na yataanegüxü ga yema taxre ga yatügü ga ngoxoãxgüxü.

34 –Rü yexguma ga guxũma ga yema ãnecũãx ga duũxũgũ, rü Ngechuchuxũtawa naxĩ. Rü yexguma Ngechuchuxũ nadaugũgu, rü nüxũ nacèèxũgũ na ímaxũxũcèx ga yema norũ naãnewa.

9

Ngechuchu rü wüxi ga yatü ga nawãixãchicücèx nayataanexẽ

(Mr 2.1-12; Lc 5.17-26)

¹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü wüxi ga nguegu nixüe. Rü naxtaxaarü tocutüwa naxũ, rü noxrütama ãnewa nangu.

² Rü yéma guma ãnewa rü duũxũgũ rü Ngechuchuxũtawa nanangetaũgũ ga wüxi ga yatü ga nawãixãchicü. Rü yexguma Ngechuchu nüxũ dèuxgu ga ñuxãcü aixcüma na yaxögũãxũ ga yema duũxũgũ rü ñanagürü nüxũ ga guma idaawecü: – ¡Nataãê, Pa Chaunex! Erü curü pecadugü rü marü cuxũ nüxũ changechaũ –ñanagürü.

³ Rü yéma nayexma ga ñuxre ga ngúexẽeruũgũ ga ore ga mugüwa nguxẽetaegũxũ. Rü nümagü rü naãxëgüwa ñanagürügü: –¿Ñã yatü rü tacü Tupanamaã nixugü? –ñanagürügü.

⁴ Natürü ga Ngechuchu rü nüxũ nacuèxama ga yema naãëwa nagu naxĩnüèxũ. Rü yemacèx ñanagürü nüxũ: –¿Tũxcüũ chixexũgu perũxĩnüè?

⁵ –¿Tacü nixĩ i ngẽma rütauxchamaẽxũ na namaã nüxũ íxuxũ ya daa nawãixãchicü:

“Rü curü pecadugü rü marü cuxũ nüxũ changechaũ”, rü ãxna:

“¡Inachi rü íxũ!” ñagũxũ nüxũ?

6 –Natürü i ñuxma rü tá pexũ nüxũ chadauxẽẽ na Chaunatü ya Tupana núma choxũ muxũ na duũxũgüaxũ nüxũ changechaũxũcèx i norü pecadugü –ñanagürü. Rü yexguma rü ñanagürü nüxũ ga guma nawãixãchicü: –¡Inachi, rü nayaxu i curü caruũ, rü cupatawa naxũ! –ñanagürü.

7 –Rü yexgumatama ga guma nawãixãchicü rü inachi, rü napatawa naxũ.

8 Rü yexguma yemaxũ nadaugügu ga duũxũgü, rü poraãcü namuũẽ. Rü Tupanaxũ nicuèxüügü, rü ñanagürügü: –Moxẽ, Pa Tupanax, erü cunaporaxẽẽ i ñaã yatü na ngẽmaãcü mexũ toxçèx naxũxũcèx –ñanagürügü.

Mateucèx naca ga Ngechuchu
(Mr 2.13-17; Lc 5.27-32)

9 Rü yexguma yéma inaxũãchigu ga Ngechuchu, rü yéma nüxũ nadau ga wüxi ga yatü ga Mateugu ãegaxũ ga yéma rütoxũ ga ngextá Dumaãrũ ãëxgacücèx dïëru ngĩxũ inayauxgüxüwa yerü woetama yemawa napuracü. Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: –¡Chowe rüxũ! –ñanagürü. Rü yexguma ga Mateu rü inachi, rü nawe narüxũ.

10 Rü Mateupatawa naxũ ga Ngechuchu, rü yéma nachibü. Rü inangugü ta ga muxüma ga togü ga duũxũgü ga Dumaãrũ ãëxgacücèx dïëru ngĩxũ yauxgüxüwa puracüexũ, rü togü ga duũxũgü ga taxúema nacümamaã taãëgüxũ. Rü yema duũxũgü rü yéma mechawa narütogü namaã ga Ngechuchu rü norü ngüexũgü.

11 Natürü yexguma yemaxũ nadaugügu ga Parichéugü, rü Ngechuchuarü ngüexũgüna nacagü, rü ñanagürügü: –¿Ñuxãcü i perü

ngúexêẽruũ rü namaã nachibü i âêxgacüaru duũxügü i dîẽruarü yauxwa puracüexũ, rü duũxügü i pecaduãxgüxũ? —ñanagürügü.

12 Rû yexguma yemaxũ naxĩnügu ga Ngechuchu, rü ñanagürü nüxũ ga Parichéugü: —Ngẽma poraexũ rü tama nanaxwèxegü ya duturu, natürü ngẽma idaaweexũ nixĩ i naxwèxegüxũ.

13 —jRü ípixĩ, rü nawa pengúe i Tupanaãrü ore i ümatüxũ i ñaxũ:

“Choma rü tama chanaxwèxe i chauxcèx peyamèx i carnerugü, natürü chanaxwèxe i togü pexũ nangechaütümüügü”,

ñaxũ! Rû ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Choma rü tama mexügüna na chaxuxücèx nixĩ i núma chaxũxũ, natürü núma chaxũ na nüxna chaxuxücèx i ngẽma pecaduãxgüxũ na ngẽmaãcü nüxũ naxoexücèx i nacümagü i chixexügü —ñanagürü.

Ngechuchuna nacagüe ga aurechiga

(Mr 2.18-22; Lc 5.33-39)

14 Rû yexguma ga Cuáũ ga baiũxêẽruũãrü ngúexügü, rü Ngechuchucèx naxĩ, rü nüxna nacagüe, rü ñanagürügü: —Toma i Cuáũãrü ngúexügü na tixígüxũ rü nümagü i Parichéugü rü muẽxpüxcüna tama tachibüeãcüma tayumüxégü. ¿Rü tüxcüũ i curü ngúexügü rü tama toxrüũ tama nachibüãcüma nayumüxégü? —ñanagürügü.

15 Rû Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü: — ¿Éxna wüxi i ngígüarü petawa rü pexcèx namexũ na nangechaüẽxũ rü naxaureexũ i ngẽma nüxna naxugüxũ ega natanüwa nangëxmagu i ngẽma yatü i ngexwacèx ãmaxũ? Maneca tama nixĩ. Natürü wüxi i ngunexügu rü ngẽma yatü i ngexwacèx

ãmaxũ rü tá namücügüna nixũgachi. Rü ngẽma ngunexũgu tá nixĩ i aixcüma naxaureexũ i namücügü.

¹⁶ –Rü taxúema tanapaita i wüxi i naxchiru i ngauxũ namaã i wüxi i natüchi i ngexwacaxũxũ i tauta nañaãchimũxũ. Erü ngẽxguma nayauxgu i ngẽma naxchiru rü tá nügü ínanaxíraxãchi i ngẽma natüchi i ngexwacaxũxũ, rü tá nanagauxẽẽ i ngẽma wexachiru. Rü noxríarü yexera tá nixĩ i na nagauxũ.

¹⁷ –Rü ngẽxgumarũũ ta rü taxúema ngexwacaxũcü ya binu rü nagu tayabacuchi i wüxi i naxchixũ i marü ngauxũ i naxchèxmünaxcèx. Erü ngẽxguma ngẽmaãcü naxũxgu rü yima binu ya ngexwacaxũcü rü narüngu, rü tá nayawãixẽẽ i ngẽma naxchixũ i ngauxũ i naxchèxmünaxcèx. Rü ngẽxma tá nayarütaxu ya binu rü ngẽma naxchixũ rü ta. Rü ngẽmacèx tanaxwèxe ya ngexwacaxũcü ya binu rü ngexwacaxũxũ i naxchixũgu tayabacuchi. Rü ngẽmaãcü tãütáma inayarütaxu. [Rü chorü nguxẽẽtae i ngexwacaxũxũ rü ngẽxgumarũũ ta nixĩ na taxucürüwama namaã nawüxiguxũ i ngẽma nuxcümaũxũ i pecümagü –ñanagürü ga Ngechuchu.]

*Yáiruxacüchiga rü yema nge ga
Ngechuchuchirugu ingögücüchiga
(Mr 5.21-43; Lc 8.40-56)*

¹⁸ Rü yexguma yemaãcü ínangúexẽẽtaeyane ga Ngechuchu, rü naxütawa nangu ga wüxi ga ãẽxgacü ga Yudíugüarü. Rü Ngechuchupẽxegu nayacaxãpüxü, rü ñanagürü nüxũ: –Pa Corix, chauxacü rü ngexwacèx iyu. Natürü ngẽxguma

chi ngema cuxũxgu rü ngĩxũ quingõgũgu, rü wena chixarũ imaxũ –ñanagürü.

¹⁹ Rũ inachi ga Ngechuchu, rü norũ ngúexũgũmaã yema ãëxgacũwe narũxũ.

²⁰ Rũ yexguma yéma naxũyane ga Ngechuchu rü wüxi ga ngecü ga 12 ga taunecũ ägüechacũ rü naweama ne ixũ. Rũ naxpechinũchirugu iyangõgũ.

²¹ Yerũ ngĩma rü nagu irũxĩnũ rü yexguma chi naxchiruxũxĩcatama yangõgũmaregu, rü chi ngĩxcèx nitaane.

²² Natürü nüma ga Ngechuchu rü nügũ ínidau, rü ngĩxũ nadau ga yema nge. Rũ ñanagürü ngĩxũ: –¡Nataãë, Pa Chauxacũx! Marũ cuxcèx nitaane, erũ cuyaxõ –ñanagürü. Rũ yexgumatama ngĩxcèx nitaane.

²³ Rũ yexguma yema ãëxgacũpatawa nanguxgu ga Ngechuchu, rü nüxũ nadau ga paxetatanũxũ ga marũ na ínamemaregũxũ na ngĩxũ iyatèxgũxũ ga yema bucũ. Rũ ga duũxũgũ rü nixáicha rü naxauxe.

²⁴ Rũ Ngechuchu ñanagürü nüxũ ga yema duũxũgũ: –¡Ípechoxũ i nuã! Erũ ngẽma bucũ rü tama iyu. Rũ ipemare –ñanagürü. Natürü nümagũ ga duũxũgũ rü Ngechuchuxũ nacugüeama.

²⁵ Rũ yexguma Ngechuchu ínachoxũxẽëxgu ga duũxũgũ, rü yema bucũarũ ucapugu naxücu. Rũ ngĩxmèxgu nayayauxãchi, rü yexgumatama írũda ga ngĩmax.

²⁶ Rũ guxũwama ga yema naãnewa, rü duũxũgũ nüxũ nixuchigagũ ga yema Ngechuchu üxũ.

Ngechuchu naxcèx nayataanexẽë ga taxre ga yatü ga ingexetũxũ

27 Rū yexguma yéma ínaxũũxgu ga Ngechuchu, rü taxre ga ngexetũxũ rü nawe nangēgü. Rū tagaãcü ñanagürügü: —Pa Ngechuchux, Pa Dabítanũxũx, ¡cuxũ tangechaũtümũgü! — ñanagürügü.

28 Rū yexguma Ngechuchu guma ï ga nagu napexũnegu naxücuxgu, rü yema taxre ga ngexetũxũ rü naxcèx naxĩ. Rū Ngechuchu nüxna naca, rü ñanagürü: —¡Peyaxõgũxũ yĩxũ na chaporaxũ na pexũ charũmeẽxẽxũcèx? —ñanagürü. Rū nümagü nanangãxũgü, rü ñanagürügü: —Ngũ, Pa Corix, tayaxõgü —ñanagürügü.

29 Rū yexguma ga Ngechuchu rü naxètügügu ningõgü, rü ñanagürü nüxũ: —¡Cü pexcèx yataane, erü peyaxõgü! —ñanagürü.

30 Rū naxcèx nitaanegü. Rū Ngechuchu rü po-raãcü nayaxucuxēgü na taxúemaãma nüxũ na yax-gũxũcèx ga yema nüxũ ngupetũxũ.

31 Natürü yema taxre rü yexguma yéma ínachoxũgu rü guxũwama ga yema naãnewa rü nüxũ nixgüeama ga yema Ngechuchu üxũ.

Ngechuchu rü naxcèx nayataanexēē ga wüxi ga yatü ga tama idexacü

32 Rū yexguma yema taxre ga yatü íchoũxguwena, rü ñuxre ga duũxũgü rü Ngechuchuxũtawa nanagagü ga wüxi ga yatü ga tama idexacü yerü ngoxo nawa nayexma.

33 Rū Ngechuchu ínanatèxũchi ga yema ngoxo. Rū yexgumatama inanaxũgü ga na yadexaxũ ga guma yatü. Rū nümagü ga duũxũgü rü nabèixãchiãgü. Rū ñanagürügü: —Taguma nüxũ

tadau i nuã tachiũñewa i tacü i ñaãrũũ ixĩxũ – ñanagürügü.

³⁴ Natürü ga Parichéugü rü ñanagürügü: –Ñãã yatü rü ngoxogüarü ãëxgacü i Chatanáãrü poramaã nixĩ i ínawoxũãxũ i ngoxogü –ñanagürügü.

Ngechuchuaxũ nangechaũtümüũgü ga duũxũgü

³⁵ Rü yema naãnewa rü guxünema ga iãnegügu rü iãnexãcügügu nixũgüchigü ga Ngechuchu. Rü wüxichigü ga iãnewa, rü duũxũgüarü ngutaquëxepataũwa ninguxëëtaechigü. Rü duũxũgümaã nüxũ nixuchigü ga ore ga mexũ na ñuxãcü ãëxgacü na yĩxũ ya Tupana. Rü nanameëxëë ga duũxũgü ga idaaweexũ. Rü woo nañuxraũxũ ga norü daawe nüxũ yexmaxũ, rü nanameëxëë.

³⁶ Rü yexguma Ngechuchu nüxũ dëuxgu ga yema muxũma ga duũxũgü ga naxütawa ngugüxũ, rü nüxũ nangechaũtümüũgü. Yerü carnerugü ga ngearü dauruũãxürüũ nanaxixãchiãëgü, rü tama nataãëgü.

³⁷ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ ga norü ngüexũgü: –Aixcüma pemaã nüxũ chixu rü nangëxma i muxũchixũ i duũxũgü i ímemaregüxũ na yaxögüãxũ i Tupanaãrü ore. Natürü nanoxreëxpüx i Tupanaãrü puracütanüxũ na namaã nüxũ yaxugüxüçèx i ngëma ore.

³⁸ Rü ngëmacèx name nixĩ i duũxũgüarü yora ya Tupanana naxcèx peca i perü yumüxëwa na yamugüãxüçèx i norü puracütanüxũ i orearü uruũgü na ngëma duũxũgümaã nüxũ yaxugüxüçèx i norü ore i mexũ –ñanagürü ga Ngechuchu.

10

*Ngechuchu nanade ga 12 ga norü ngúexüğü na toxnamana namugüãxüçèx
(Mr 3.13-19; Lc 6.12-16)*

¹ Rü yexguma ga Ngechuchu, rü yema 12 ga norü ngúexüğüçèx naca. Rü nüxna naxãga rü nanaporaexêê na ínawoxüãxüçèx ga ngoxogü rü nameêxêêãxüçèx ga duüxüğü ga idaaweexü ga woo nañuxraüxü ga ðaawe nüxü yexmaxü.

² Rü ñaã nixĩ ga naegagü ga yema 12 ga Ngechuchuarü ngúexüğü ga imugüxü. Rü natanüwa rü Chimáü ga Pedrugu ãegacü nixĩ ga naêru ixĩxü. Rü to nixĩ ga Pedrueneê ga Aüdré. Rü to nixĩ ga Chaütiágu rü to nixĩ ga Chaütiágueneê ga Cuáü. Rü yema taxre rü Zebedéu nanegü nixĩgü.

³ Rü togü nixĩ ga Piripi, rü Baturumé, rü Tumachi, rü Mateu ga Dumaärü ãëxgacüçèx dñëruarü yauxwa puracüchirécü. Rü togü nixĩ ga Chaütiágu ga Arupéu nane, rü Tadéu.

⁴ Rü to nixĩ ga Chimáü ga iporaãécüücü. Rü to nixĩ ga Yuda ga Icariúte ga yixcama bexma cúãcü Ngechuchuxü íxuaxüxü.

*Ngechuchu rü norü ngúexüğüxü nimugü na nüxü yanaxugüexüçèx ga norü ore
(Mr 6.7-13; Lc 9.1-6)*

⁵ Rü Ngechuchu nayamugü ga yema 12 ga norü ngúexüğü. Rü nüxna naxãga, rü ñanagürü: — ¡Tãütáma natanüwa pexĩ i ngëma duüxüğü i tama Yudiúgü ixĩgüxü! ¡Rü tãütáma Chamáriacüãx i duüxüğüarü ñãnegüwa pexĩ!

⁶ —Natürü chanaxwèxe i ngëma Yudiúgü i carnerugürüü iyarütauxexütanüwa pexĩ.

7 —¡Rü ngema natanüwa nüxü peyarüxu na marü yangaicaxü ya Tupana na norü ãëxgacü yĩxü!

8 —¡Rü penameëxëëx i ngëma duüxügü i idaaweexü! ¡Rü wena penamaxëxëëx i ngëma duüxügü i marü yuexü! ¡Rü penameëxëëx i ngëma duüxügü i chaxünemaã idaaweexü! Rü ngëma duüxügü i ngoxogü nawa ngëxmagüxü ¡rü nüxü ípenawoxüx! Rü tama name i penaxãtanü ega texëxü perümexëëxgu, erü pema rü pexü nangetanümare i ngëma pora.

9-10 —¡Rü täütáma ípingearü díeruãxgü na perü tacücëx petaxegüxücëx rü bai i perü choca i perü namawaü! ¡Rü wüxitama i pexchiru ípinge, rü bai i perü chapatu, rü bai ya perü caxüchigüxü ya naïxmenëã ípinge! Rü pemaã nüxü chixu rü wüxi i puracütanüxü rü name nixĩ i ngëma duüxü i nüxü napuracüüxütawa nachibü.

11 —Rü ngëxguma wüxi ya ãñewa rü ëxna wüxi ya ãñexãcüwa pengugügu i pemax, ¡rü naxcëx pedëux i wüxi i duüxü i mecümaxü! ¡Rü ngëmaxütagu perücho ñuxmatáta ipexĩachi i ngëma ãñewa!

12 —Rü ngëxguma yima ípatagu pechocugu, rü meã tá nüxü perümoxëgü i ngëma duüxügü i ngëma ngëxmagüxü rü: “¡Tupana pexü rüngüxëëx!” ñaperügügü tá nüxü.

13 —Rü ngëxguma ngëma duüxügü rü meã pexü nayauxgu rü Tupana tá nüxü narüngüxëë. Natürü ngëxguma tama meã pexü nayauxgu i napatawa rü ñaperügügü tá nüxü:

“Marü name i toxnamana taxĩ”, ñaperügügü tá.

14 —Rü ngëxguma wüxi ya ãwa rü ëxna wüxi ya ãñewa duüxügü tama meã pexü yauxgügu rü tama

nüxü naxĩnüēchaũgu i perü ore, ¡rü ípechoxü! Rü ngëxguma ípechoũxgu, ¡rü meã pegü ipepagücutü i perü üxaxücutü, na ngëmawa nüxü nacuëxgüxüçèx na chixexü na naxügüxü i ngëma duũxügü!

15 –Rü aixcüma pemaã nüxü chixu rü ngëma ngunexü i nagu nagúxü i naãne, rü Chodomacüãx rü Gomoracüãx i duũxügüarü yexera Tupana tá nanapoxcue i ngëma duũxügü i tama meã pexü yauxgüxü.

Guxchaxügümaã tá pewé ningexütanü i duũxügü

16 –Düçèx, ãücümaxüwa pexü chamugü, ngëxgumarüü i carnerugüxü aigütanüwa imugüxürüü. ¡Rü ngëmacèx penaxwèxe i äxtapegürüü pexuãëgü, natürü muxtucugürüü taxuüma i chixexü pexügü!

17 –¡Rü pegüna pedaugü! Erü duũxügü rü tá pexü ínayauxü, rü ãëxgacügüxütawa tá pexü nagagü na pexü napoxcuexüçèx. Rü ngutaquëxepataũgügu tá pexü niçuaixgü.

18 –Rü chaugagu tá ãëxgacügü ya tacügüpëxewa pexü nagagü. Rü ngëmaãcü tá chauchigagu pidexagü napëxewa i ngëma ãëxgacügü rü napëxewa i ngëma duũxügü i tama Yudiugü ixīgüxü.

19 –Natürü ngëxguma ãëxgacügüpëxewa pexü nagagügu na pexü napoxcuexüçèx, ¡rü taxucëxtáma pexoegaãëgü na tacümaã tá penangãxüxü rü ëxna tacüxü tá namaã na pixuxü! Erü ngëxguma nawa nanguxgu na pidexagüxü, rü Tupanaãë tá pexü nangüxëë na tacüxü tá namaã pixuxü.

20 —Rü tãütáma pema nixĩ i pidexagüxũ, natürü Tupanaãe i Üünexũ tá nixĩ i pewa idexaxũ.

21 —Rü nügüeneëgüwa rü tá nügü ínaxuaxũgü na ãëxgacügü yamèxgüxcèx. Rü ngëxgumarüũ tá ta nanatügü rü naxãcügüxũ ínaxuaxũgü, rü naxãcügü rü nanatügüxũ tá ínaxuaxũgü na ãëxgacügü tüxũ imèxgüxcèx.

22 —Rü chaugagu tá guxũ i duũxügü pexchi naxaie. Natürü yíxema aixcüma yaxõõmáxẽ i chorü ore rü tama choxũ ítáxe, rü yíxema tá tixĩ ya nayaxúxe i ngẽma maxũ i taguma gúxũ.

23 —Rü ngëxguma wüxi ya ãñewa rü duũxügü pexũ daixchaũgu, rü name nixĩ i pibuxmü ya yima ãñewa, rü náí ya ãñewa pexĩ. Rü aixcüma pemaã nüxũ chixu rü tãütáma guxũne ya Yudíugüarü ãñewa pengugü naxũpa na chataeguxũ i chomax.

24 —Rü taxuũma i wüxi i ngúexũ rü norü ngúexẽẽruũxũ narüyexera. Rü taxuũma i wüxi i coriarü duũxũ rü norü corixũ narüyexera.

25 —Rü ngẽma norü ngúexẽẽruũxũ üpetüxürüũ tátama nüxũ naxüpetü i ngẽma norü ngúexũ. Rü ngẽma norü corixũ üpetüxürüũ tátama nüxũ naxüpetü i ngẽma norü duũxũ. Rü ngëxguma duũxügü rü ngoxo i Bechebú choxũ nawogüegu, ¿rü ñuxãcü tá pexũ naxu i pemax?

Name nixĩ na Tupanaxũ pemuũëxũ

(Lc 12.2-7)

26 —Rü ngẽmacèx ¡tãxũ i nüxũ pemuũëxũ i ngẽma duũxügü! Erü guxũma i ngẽma cúãcü üxũ rü tá nangoxoma. Rü guxũma i ngẽma ñuxma duũxügücèx ëxüguxũ, rü yixcúra rü tá nüxũ nacuèxgüama.

27 –Rü guxũma i ngẽma pemaãxĩcatama nüxũ chixuxũ, jrũ meã duũxũgücèx penangoxẽẽx! Rü guxũma i ngẽma bexma pemaã nüxũ chixuxũ, jrũ tagaãcü guxũ i duũxũgũmaã nüxũ pixu!

28 –jRü tâxũ i nüxũ pemuũẽxũ i ngẽma duũxũgũ i pexũ daixchaũxũ! Erũ taxünexũxĩcatama nimèxgũ. jNatürũ name nixĩ i nüxũ pemuũẽ ya yima Tupana! Erũ nüma nüxũ nangẽxma i pora na napoxcuãxũcèx i pexene rü peãẽ rü ta i ngẽma ngoxogũxũ ínapoxcuexũgu.

29 –¿Tama ẽxna wüxitachinũ i dñerugu namaã petaxe i taxre i werixacũgũ? Natürũ bai i wüxi i ngẽma werixacũ rü ñaxtũanegu nangu, ega tama nanaxwèxegu ya Penatũ ya Tupana.

30 –Rü woo i peyae rü Tupana rü wüxichigũ rü nayaxugũ, rü nüxũ nacuèx na ñuxre ngẽxmaxũ.

31 –Rü ngẽmacèx jtãxũ i pemuũẽxũ! Erũ pema rü muxũma i werixacũgũarũ yexeraxüchi pexũ nangechaũ ya Tupana.

*Yíxema duũxũgũpẽxewa tũgũ ixuxe na Ngechuchu ya Cristuarũ duũxũgũ tiĩxũ
(Lc 12.8-9)*

32 –Rü guxãma ya texé i ñoma i naãnewa i duũxũgũpẽxewa tũgũ ixuxe na chorũ duũxũ tiĩxũ, rü choma rü tá ta Chaunatũ ya daxũgucũpẽxewa tũxũ chixu na chorũ duũxũ tiĩxũ i tũmax.

33 –Natürũ texé ya ñoma i naãnewa i duũxũgũpẽxewa tũgũ ixuxe na tama chorũ duũxũ tiĩxũ, rü choma rü tá ta Chaunatũ ya daxũgucũpẽxewa tũxũ chixu na tama chorũ duũxũ tiĩxũ i tũmax.

*Ngechuchugagu nixĩ i yatoyexũ i duũxũgũ
(Lc 12.51-53; 14.26-27)*

³⁴ –Rũ tama name i nagu perũxĩnũē na nũma chaxũxũ na guxũ i duũxũgũ rũ wũxigu naxĩnũēxũcèx. Natürũ pemaã nũxũ chixu rũ nũma chaxũ na chaugagu yatoyexũcèx i duũxũgũ.

³⁵ –Rũ nuã chaxũ na wũxi ya yatũ rũ tama nanatũmaã wũxigu naxĩnũxũcèx, rũ wũxi i paxũ rũ tama naẽmaã wũxigu naxĩnũxũcèx, rũ wũxi i naneãx rũ tama ngĩxẽmaã na wũxigu naxĩnũxũcèx.

³⁶ –Rũ ngẽmaãcũ wũxi ya ĩwa, rũ nũgũtanũxũmaã tátama naxuwanũãxgũ.

³⁷ –Rũ yĩxema texé ya choxũ na tangechaũxũãrũ yexera tũmanatũxũ rũ ěxna tũmaẽxũ ngechaũxẽ, rũ taxucürwama chorũ duũxũ tixĩ. Rũ yĩxema texé ya choxũ na tangechaũxũãrũ yexera tũmanexũ rũ ěxna tũmaxãcũxũ ngechaũxẽ, rũ taxucürwama chorũ duũxũ tixĩ.

³⁸ –Rũ yĩxema tama yaxna namaã ĩnũxē i ngẽma guxchaxũgũ i chaugagu tũmacèx ínguxũ rũ ngẽmaãcũ chowe rũxũxẽ, rũ taxucürwama chorũ duũxũ tixĩ.

³⁹ –Rũ texé ya tũgũ maxẽẽchaũxẽ rũ tá itayarütaxu. Natürũ texé ya chauxcèx yuxe rũ tá tanayaxu i maxũ i taguma gúxũ.

*Ãmarechiga
(Mr 9.41)*

⁴⁰ –Rũ texé ya pexũ yaxúxe rũ choxũ nixĩ i tayaxuxũ. Rũ texé ya choxũ yaxúxe rũ yima nũma choxũ mucũ ya Chaunatũxũ nixĩ i tayaxuxũ.

⁴¹ –Rũ texé ya wũxi i orearũ uruũ i Tupana ngẽma muxũxũ yaxúxe, rũ ngẽmatama ãmare i wũxi

i orearü uruŭ yaxuxŭraŭxŭ tátama tayaxu. Rŭ texé ya wŭxi i yatü i mecŭmaxŭxŭ yaxúxe erü namecŭma, rŭ ngēmatama āmare i wŭxi i yatü i mecŭmaxŭ yaxuxŭraŭxŭ tátama tayaxu.

⁴² —Rŭ texé ya wŭxi i pochiyuācu i dexá i gèuxchiŭxŭ nüxna āxē i ngēxŭrŭŭxŭ i chorü buxŭgŭ i chowe rŭxŭxŭ, rŭ aixcŭmaxŭchi tá tanayaxu i tŭmaārŭ āmare —ñanagŭrŭ ga Ngechuchu.

11

*Cuáŭ ga baiŭxēŭruŭ nanamu ga ñuxre ga norü duŭxŭgŭ na Ngechuchuxŭtawa íyadaugŭxŭcèx
(Lc 7.18-35)*

¹ Rŭ yexguma nüxŭ nachauxgu ga Ngechuchu ga na yaxucuxēgŭāxŭ ga yema 12 ga norü ngúexŭgŭ, rŭ inaxŭāchi ga yéma na duŭxŭgŭxŭ nangúexēēxŭcèx rŭ nüxŭ yaxúxŭcèx ga ore ga mexŭ ga guxŭne ga íānegŭ ga yema naānewa yexmagŭnewa.

²⁻³ Rŭ Cuáŭ ga baiŭxēŭruŭ rŭ yexguma poxcu-pataxŭwa nayexmayane, rŭ nüxŭ nacuáxchiga ga yema Ngechuchu ŭxŭ. Rŭ yemacèx ga Cuáŭ rŭ Ngechuchuxŭtawa nanamugŭ ga ñuxre ga norü duŭxŭgŭ na nüxna yacagŭxŭcèx rŭ aixcŭma Cristu ga ínanguxēēgŭcŭ yŭ, rŭ éxna to tá yŭ ya Cristu.

⁴ Rŭ Ngechuchu nanangāxŭ rŭ ñanagŭrŭ nüxŭ ga yema duŭxŭgŭ: —¡Pewoegu rŭ Cuáŭmaā nüxŭ peyarŭxu i ngēma pematama nüxŭ pedaugŭxŭ rŭ nüxŭ pexŭnŭēxŭ!

⁵ —¡Rŭ namaā nüxŭ pixu rŭ ngēma ngexetŭgŭxŭ rŭ marŭ nidauchigŭ, rŭ ngēma ichixeparaxŭ

rü marü inachigü, rü ngẽma chaxüneaãxgüxü rü marü naxcèx nitaanegü, rü ngẽma ngauchixègüxü rü marü ningoxnamachixègü, rü ngẽma yuexü rü wenaxârü namaxê, rü ngẽma ngearü ngẽmaxüãxgüxü rü marü namaã nüxü tixu i Tupanaârü ore i mexü!

⁶ Rü tataãe ya yíxema texé ya tama nüxü rüxoxe na choxü tayaxõxü –ñanagürü ga Ngechuchu.

⁷ Rü yexguma nawoeguxgu ga yema Cuáü ga baiüxèëruüârü duüxügü, rü Ngechuchu inanaxügü ga guma Cuáüchiga na yadexaxü. Rü ñanagürü nüxü ga duüxügü: –¿Tacü nixi ga pema ípeyadaugüxü ga dauxchitawa ga ngextá taxúema íxãpataxüwa? –¿Éxna wüxi ga ngèxürüüxümare ga yatü ga ñoma dexne ga buanecü yaxiãxtanücüüxèëcürüü ixixü nixi ga ípeyadaugüxü?

⁸ –Rü éxna ega tama guma ípeyadaugügu, ¿rü tacü nixi ga ípeyadaugüxü? ¿Éxna wüxi ga yatü ga poraãcü nügü ngèxãèxü yiixü ga ípeyadaugüxü? Pema nüxü pecuèx i ngẽma poraãcü nügü ngèxãègüxü rü ãèxgacügü ya tacügüpatawa nangèxmagü.

⁹ –¿Tacü éxna nixi ga ípeyadaugüxü? ¿Éxna wüxi ga Tupanaârü orearü uruüxü? Ngẽmããcü aixcüma yema nixi ga ípeyadaugüxü. Rü pemaã nüxü chixu rü Cuáü ya baiüxèëruü rü tama wüxi i ngèxürüüxümare i Tupanaârü orearü uruü nixi.

¹⁰ –Rü Cuáüchiga nixi ga naxümatüxü ga yema Tupanaârü ore ga ñaxü:

“Cupéxegu chayamu i chorü orearü ngerüü na cuxcèx namexèëãxücèx i duüxügüarü

maxũ”,
ñaxũ.

11 –Rũ aixcũma pemaã nüxũ chixu rü guxũ i duũxũgũtanũwa rü nataxuma i Tupanaãrũ orearũ uruũ i Cuáũ ya baiũxẽẽruũãrũ yexera ixĩxũ. Natürũ yĩxema Tupana ãẽxgacũ íxĩxũwa wixwexũchi üxe, rü Cuáũãrũ yexera tixĩ.

12 –Rũ yexguma noxri Cuáũ ya baiũxẽẽruũ inaxũgũgu na nüxũ yaxúxũ i ñuxãcũ Tupana ãẽgacũ ixĩxũwa nangugũxũ i duũxũgũ, rü nüma ga duũxũgũ rü norütama ngúchaxũmaã nawa nangugũchaxũ i ngema nachica. Rũ ñuxma rü ta ngemagutama narũxĩnũe.

13 –Rũ guxũma ga Tupanaãrũ orearũ uruũgũarũ orewa, rü ore ga mugũ ga Moĩché ümatũxũwa rü nüxũ nixuchigagũ na Ínanguégaxũ ya Cristu na ãẽxgacũ na yĩxũcèx. Rũ yemaãcũ nixĩ ñuxmata Ínangu ga Cuáũ.

14 –Rũ ngẽxguma chi peyaxõgũchaũgu i ñãã chorũ ore, rü pemaã nüxũ chixu rü Cuáũ ya baiũxẽẽruũ nixĩ ya yima yanguxẽẽcũ ga yema ore ga guma nuxcũmaũcũ ga orearũ uruũ ga Eria ga Ípenanguxẽẽcũchiga ümatũxũ.

15 –Rũ yĩxema ãchixẽgũxe, jrũ naga taxĩnũe i ngẽma ore! –ñanagürũ.

16 Rũ ñanagürũ ta ga Ngechuchu: –¿Tacũgu tá chanangu i ñãã duũxũgũ i ñuxma maxèxũ? Maneca ñãã duũxũgũ rü taxumaãma nataãgũ ngẽxgumarũ i ñuxre i buxũgũ i nügũmaã ããxtũwa rütogũxũ, rü íxĩnũcèxwèxegũxũ, rü tagaãcũ namücũgũxũ ñagũxũ:

17 “Marũ wowerumaã pexcèx tapaxetagũ, natürũ tama ípixũãchitanũxũ. Rũ marũ ngechaũ

i wiyaegu pexcèx tawiyaegü, natürü tama pexauxe”, ñagüxü. Rü ngêma buxügürüü nixĩ i ñãã duüxügü.

¹⁸ –Yerü núma naxü ga Cuáü ga baiüxêëruü rü tama pãü nangõx rü tama binu nayaxaxü. Rü yexguma ga nümagü rü: “Nangoxoãx” ñanagürügü nüxü.

¹⁹ –Rü ñüxüchi núma chaxü i choma ya Tupana Nane na duüxüxü chiixü. Rü choma rü õna changõx rü binu chayaxaxü. Rü ngëxguma i nümagü rü taanüxüchixü rü ngãxwèxexü choxü nawogüe. Rü nüxü nixugüe rü pecaduãxgüxümaã chaxãmücü, rü namaã chaxãmücü i ngêma duüxügü i Dumaãrü ãëxgacücèx dïëru ngïxü ideetanüxü. Natürü Tupanaãrü cuèx rü meãma nangox tümawa ya yíxema aixcüma nawe rüxixê –ñanagürü ga Ngechuchu.

*Ĩãnegü ga tama Tupanaga ñnüëne
(Lc 10.13-15)*

²⁰ Rü yexguma ga Ngechuchu rü inanaxügü ga na yangagüãxü ga yema duüxügü ga guma ñãnegücüãx ga ngextá yexeraãcü ínaxüaxüwa ga taxü ga mexügü ga Tupanaãrü poramaã naxüxü. Rü poraãcü nayangagü, yerü yema duüxügü rü tama nüxü narüxoe ga norü chixexü.

²¹ Rü ñanagürü ga Ngechuchu: –Rü wüxi i ngechaü nixĩ i pexcèx, Pa Corachíüçüãxgü rü Pa Becháídacüãxgüx, yerü yexguma chí Tiruarü ñãnewa rü Chidãüãrü ñãnewa chanaxüxgu ga yema mexügü ga cuèxruügü ga Tupanaãrü poramaã petanüwa chaxüxü, rü woo ga na poraãcü yachixexü ga yema duüxügü rü nuxcü mama chitama

nüxü narüxoe ga yema nacüma ga chixexü, rü poraãcüxüchi chima nügümaã nangechaügü rü naxauxe, yerü chi nügü nicuèxãchitanü ga na yapecaduãxgüxü.

22 –Natürü pemaã nüxü chixu rü ngëma ngunexü i Tupana nagu napoxcuexü i pecaduãxgüxü, rü ngëma ngunexügu rü Tirucüãxgü rü Chidãücüãxgüarü yexera tá pexü napoxcue i pemax, Pa Corachíücüãxgü rü Bechaídacüãxgüx.

23 –Rü pemax, Pa Capernáücüãxgü i Duüxügüx, ¿rü pema nagu perüxĩnüëgu rü daxügüxü i naãnewa tá ipexíxü? Pemaã nüxü chixu rü naãnetüüwa i ngextá Tupana Chatanáxü ípoxcuxüwa tá nixĩ i pewogüxü. Rü yexguma chi Chodomaãrü ñãnewa chanaxüxgu ga yema mexügü ga cuèxruügü ga Tupanaãrü poramaã petanüwa chaxüxü, rü guma ñãne ga nuxcüma norü pecadugagu iyarüxoxüne rü ñuxma rü chi nangëxma.

24 –Natürü pemaã nüxü chixu rü ngëma ngunexü i Tupana nagu napoxcuexü i pecaduãxgüxü, rü ngëma ngunexügu rü Chodomacüãxgüarü yexera tá pexü napoxcue i pemax, Pa Capernáücüãxgüx –ñanagürü.

*Chauxcèx pexĩ na chauxütagu perüngüëxüçèx
(Lc 10.21-22)*

25 Rü yexguma rü ñãacü nayumüxë ga Ngechuchu, rü ñanagürü: –Pa Chaunatü ya Daxügüxü i Naãne rü Ñoma i Naãneãrü Yorax, cuxü chicuèxüü, erü ñãã chorü ngúexügüxü nüxü cucuèxëë i ñãã ore i naxchaxwa iquicúxü i duüxügü i ñoma i naãnewa nüxü cuèxüchigüxü.

²⁶ —Rü moxê cuxna chaxã, Pa Chaunatüx, erü cuma cunaxwèxe na ngẽmaãcü cunaxüxü —ñanagürü.

²⁷ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Chaunatü choxna nanaxã i guxüma i tacü i ngẽxmaxü. Rü Chaunatüxicatama choxü nacuèx na texé chiixü i choma i Nane. Rü tama guxüma i duüxügü aixcüma nüxü nacuèx na texé yiixü ya Chaunatü. Rü choma ya Nane, rü ngẽma duüxügü i Chaunatüxü nüxü chadauxẽẽchaüxüxĩcatama nixĩ i aixcüma nüxü cuèxgüxü na texé yiixü ya Chaunatü.

²⁸ —iRü nuã chauxütawa pexĩ i guxãma i pema ya ipaexe nagagu i perü chixexügü rü perü ìxãchiãëgü! Rü choma rü tá pexna chanayaxu i pexweta na iperüngüèxüçèx.

²⁹ —iRü ñuxüchi penayaxu i chorü ucuxëgü rü naxcèx pedauxütaegü i chaucüma! Erü choma rü yaxna pemaã chaxĩnü rü taguma chaugü chicuèxüxü. Rü ngemaãcü tá nüxü ipeyangau i ngema taãë i aixcüma ixĩxü.

³⁰ —Erü ngẽma pexü chamuxü rü natauxcha na naga pexĩnüèxü. Rü ngẽma pexü chanaxwaexü rü tama naguxcha na penaxüxü —ñanagürü ga Ngechuchu.

12

Ngechuchuarü ngúexügü rü trigu nicãũëtanü ga ngüchigaarü ngunexügu

(Mr 2.23-28; Lc 6.1-5)

¹ Rü wüxi ga ngüxchigaarü ngunexügu rü Ngechuchu rü norü ngúexügümaã trigunecügu nixü. Rü nataiyae ga norü ngúexügü, rü yemacèx

inaxĩãcüma yoxocüene triguta nicãũëtanü, rü inayangõëtanü.

² Rü yexguma yemaxü nadaugügu ga Parichéugü rü ñanagürügü Ngechuchuxü: — Dücèx i curü ngúexügü rü chixexü naxüe. Erü ngüxchigaarü ngunexügu napuracüe, rü nachuxu nixĩ i ngẽma —ñanagürügü.

³ Rü Ngechuchu nanangãxü, rü ñanagürü: — ¿Taguma êxna poperawa nüxü pedau ga tacü na naxüxü ga nuxcümaücü ga ãëxgacü ga Dabí ga yexguma nataiyèxgu ga nüma rü natanüxügü?

⁴ —Rü Tupanapatagu naxücu rü nanangõx ga yema pãü ga üünexü ga Dabícèx rü natanüxügücèx chuxuxü ga na nangõxgüãxü. Yerü paigücèxicatama nixĩ ga yema pãü.

⁵ —Rü pemax, Pa Parichéugüx ¿taguma êxna nawa pengúe ga yema ore ga mugüpanegu Moïché ümatüxü ga ñaxü rü marü name i paigü rü ngüxchigaarü ngunexügu napuracüe i tupauca ya taxünewa? Rü ngẽma rü tama wüxi i pecadu nixĩ naxcèx i ngẽma paigü.

⁶ —Natürü pemaã nüxü chixu rü nuã petanüwa nangëxma i wüxi i duüxü i tupauca ya taxüneärü yexera ixixü i Tupanapëxewa.

⁷ —Natürü pema rü tama nüxü pecuèx i ñuxü ñaxüchiga nixĩ i ngẽma Tupanaärü ore i ümatüxü i ñaxü:

“Choma rü tama chanaxwèxe i chauxcèx peyamèx i carnerügü, natürü chanaxwèxe i togü pexü nangechaütümüügü”,
ñaxü. Rü ngëxguma chi meã nüxü pecuèxgügu i ngẽma ore, rü tãü chima chixri nachiga pidexagü

i ñaã chorü ngúexügü i taxuŭma i chixexü ügüxü i Tupanapëxewa.

⁸ —Rü choma i Tupana Nane na duŭxüxü chiixü, rü aixcüma ngüxchigaarü yora chixĩ —ñanagürü ga Ngechuchu.

*Wüxi ga yatü ga yumécüchiga
(Mr 3.1-6; Lc 6.6-11)*

⁹ Rü yexguma yema nachicawa ínaxüũxgu ga Ngechuchu, rü guma ñãneärü ngutaquëxepataügu naxücu.

¹⁰ Rü yéma nayexma ga wüxi ga yatü ga norü wüxichacüüwa yumécü. Rü nümagü ga Parichégü rü naxcèx nadaugü ga ñuxácü norü äëxgacügüxütawa Ngechuchuxü na ínaxuaxügüxü. Rü yemacèx Ngechuchuna nacagüe, rü ñanagürügü: —¿Namexü yixü na texé naxcèx yataanexëëxü i wüxi i daawexü i ngüxchigaarü ngunexügu? —ñanagürügü.

¹¹ Rü Ngechuchu nanangâxü, rü ñanagürü: — ¿Texé i petanüwa rü ngëxguma chi ngüxchigaarü ngunexügu wüxi i perü carneru puchugu nguxgu, rü taux éxna i ngëxgumatama ípeyadaugüxü rü ípenatúächixü woo ngüxchigaarü ngunexü yixügu?

¹² —Natürü Tupanapëxewa rü wüxi i duŭxü rü poraäcüxüchima wüxi i carneruarü yexera nixĩ. Rü ngëmacèx name nixĩ i mexü taxü i woo ngüxchigaarü ngunexü yixügu —ñanagürü.

¹³ Rü ñuxüchi ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga guma yatü ga yumécü: —¡Iyarüwëxächimëxë! — ñanagürü. Rü guma yatü rü inayarüwëxächimëxë, rü yexgumatama narümemëx, rü naĩ ga naxmëx ga mexünerüü nixĩ.

14 Rū yexguma yemaxũ nadaugügu ga Parichéugü, rü ínachoxũ ga yéma. Rū inanaxüğüe na naxcèx nadaugüxũ ga ñuxãcü tá na Ngechuchuxũ yamèxgüxũ.

Nuxcümaũxũ ga ore ga Ngechuchuchiga

15 Rū yexguma Ngechuchu nüxũ cuáchigagu na Parichéugü na yamèxgüchaũxũ, rü ínaxũxũ ga guma ñãnewa. Rū muxũma ga duũxüğü rü nawe narüxĩ. Rū nüma ga Ngechuchu rü nanameẽxẽẽ ga guxũma ga yema duũxüğü ga idaaweexũ.

16 Rū duũxüğüna naxãga na tama nüxũ yaxugüexücèx na texe na yĩxũ ga nümax.

17 Rū yemaãcü nanaxü ga Ngechuchu na yangüxẽãxücèx ga yema ore ga nuxcümaũcü ga Tupanaãrũ orearũ uruũ ga Ichaxía nüxũ ixuxũ ga ñaxũ:

18 “Daa nixĩ ya chorü duũ ya chomatama nüxũ chaxunetacü rü nüxũ changechaũcü rü namaã chataãxũchicü. Rū Chauãẽ i Üünexũ rü nüxna tá chanamu. Rū nüma tá guxũ i duũxüğü i tama Yudíugü ixíğüxũmaã nüxũ nixu i ore i mexũ i aixcüma ixĩxũ.

19 Rū tagutáma ngextá texémaã niporagacüü rü taxúemaãtáma ngextá nipura. Rū tagutáma texé ñãneãrũ ítamũğüwa nüxũ taxĩnü na natagaxũ.

20 Rū nüma rü tãütáma nanadai i ngẽma duũxüğü i norü õwa turaexũ, rü tãütáma inayanaxoxẽẽ i ngẽma duũxüğü i Írarüwatama yaxögüxũ. Rū ngẽmaãcü tá nixĩ ñuxmatáta guxũ i naãnewa nangu i ngẽma norü ore i aixcüma ixĩxũ.

21 Rū guxũ i duũxũgũ i tama Yudiũgũ ixĩgũxũ rü tá naxcèx naxĩ na ngẽmaãcü naxũtawana nayauxgũãxũcèx i norü maxũ i taguma gúxũ”, ñanagürü ga Ichaxía.

Parichéugũ rü Ngechuchuxũ nixugüe na ngoxoarü poramaã napuracũxũ
(Mr 3.20-30; Lc 11.14-23, 12.10)

22 Rū Ngechuchuxũtawana nanagagü ga wüxi ga yatü ga ngoxoãcü ga ngexetücü rü tama idexacü. Rū Ngechuchu nanamexẽẽ. Rū guma yatü rü yexgumatama nidauchi rü nidexa.

23 Rū guxũma ga duũxũgũ rü nabèixãchiãẽgũ ga yexguma yemaxũ nadaugügu. Rū ñanagürügü: — ¿Taux êxna daa yĩxũ ya Dabí nane ya Cristu? — ñanagürügü.

24 Natürü yexguma yemaxũ naxĩnũẽgu ga Parichéugũ, rü ñanagürügü: —Ñã yatü i Ngechuchu, rü ngoxogünatü i Bechebúarü poramaã nixĩ i ínawoxũãxũ i ngoxogü — ñanagürügü.

25 Natürü nüma ga Ngechuchu rü nüxũ nacuèxama ga tacügu na naxĩnũẽxũ. Rū yemacèx ñanagürü nüxũ: —Ngẽxguma chi wüxi i nachiuãnecũãx i duũxũgũ nügü itoyegu rü nügütanüwa chitama nügü nadaixgu, rü nügü chitama naguxẽẽ. Rū ngẽxguma chi wüxi ya iãnecũãx rü êxna wüxi ya icũãx nügümaã nuẽẽchagu rü nügü nadaixgu, rü nügü chitama naguxẽẽ.

26 —Rü ngẽxguma chi Bechebú nügütama itèxüchigu rü nügütama yamèxgu, ¿rü ñuxãcü chi ãẽxgacüecha yĩxũ?

27 —Rü pemax, Pa Parichéugüx, rü choxü pix-uxgu rü Bechebúarü poramaã íchanawoxü i ngoxogü. Natürü ngëxguma chi Bechebúarü poramaã íchanawoüxgu i ngoxogü, ¿rü texéarü poramaã nixĩ i perü ngúexügü rü ínawoxüãxü i ngoxogü? Rü dücax, rü ngëma perü ngúexügütama nixĩ i pexcèx nangoxëëxü na ípetüexü.

28 —Natürü pemaã nüxü chixu rü aixcüma Tupanaã i Üünexüãrü poramaã nixĩ i íchanawoxüxü i ngoxogü. Rü ngëmawa pexü nüxü chachuëë na marü núma petanüwa nanguxü ya Tupana, na perü ãëxgacü yïxüçèx.

29 —¿Rü ñuxãcü texé wüxi ya yatü ya poracüpatagu taxücu na tanapuxüxüçèx i norü ngëmaxügü, ega tama tayanëïxiragu i noxrix? Rü ngëxguma tayanëïxiraguxicatama nixĩ i nüxna tanapuxüxü i norü ngëmaxügü ya yima yatü ya poracü.

30 —Rü yíxema tama choxü ngechaüxë rü chaux-chi taxai. Rü yíxema tama choxü rüngüxëëxë na Tupanacèx tananutaquëxexü i duüxügü rü chaux-chawa tanangianexëë.

31 —Rü ngëmacèx pemaã nüxü chixu rü Tupana tá nüxü nüxü nangechaü i guxüma i pecadugü i duüxügü ügüxü rü guxüma i norü dexagü i chixexü. Natürü yíxema Tupanaã i Üünexümaã tacü ixugüxe, rü Tupana rü tagutáma tüxü nüxü nangechaü i ngëma chixexü.

32 —Rü guxáma ya texé ya tacü chomaã ixugüxe rü Tupana tá tüxü nüxü nangechaü i ngëma. Natürü texé ya Tupanaã i Üünexümaã tacü ixugüxe, rü Tupana rü tagutáma tüxü nüxü

nangechaŭ i ngẽma, rü bai i ñoma i naãnewa, rü bai i daxũguxũ i naãnewa.

*Wüxi i nanetü rü norü owa nixĩ i nüxũ icuáxũ na tacü rü nanetü yĩxũ
(Lc 6.43-45)*

³³ —Rü ngẽxguma wüxi i nanetü rü namexgu, rü norü o rü ta name. Natürü ngẽxguma wüxi i nanetü rü nachixẽxgu, rü norü o rü ta nachixe. Rü wüxi i nanetü rü norü owa nixĩ i nüxũ icuáxũ ngoxi name rü ěxna tama.

³⁴ —Pa Āxtapearü Duũxũgũx, ¿ñuxãcü i mexũ i orexũ pixuxũ ega pematama rü pichixecümagu? Erü ngẽma ore i peẽxmaã nüxũ pixuxũ rü peãewa nixĩ i ne naxũxũ.

³⁵ —Wüxi ya mecü ya yatü rü mexũ i orexũ nixu, erü naãewa rü aixcüma mexũgu narüxĩnü. Natürü wüxi i yatü i chixecümaxũ rü chixexũ i orexũ nixu, erü naãewa rü chixexũgu narüxĩnü.

³⁶ —Rü choma pemaã nüxũ chixu rü ngẽma ngunexũ i nagu nagúxũ i naãne, rü Tupana rü tá nüxna naca i guxũ i duũxũgũ naxcèx i guxũma i ore i chixexũ i nüxũ yaxuxũ i ñoma i naãnewa.

³⁷ —Erü ngẽma curü dexagüwa rü Tupana tá cuyũ nangugü, rü tá cumaã nüxũ nixu ngoxita cume i napẽxewa rü ěxna tama —ñanagürü ga Ngechuchu.

*Duũxũgũ ga tama yaxõgüchaĩxũ rü naxcèx ínacagü ga to ga cuèxruũ ga Tupanaãrü poramaã üxũ
(Mr 8.12; Lc 11.29-32)*

³⁸ Rü yexguma rü ñuxre ga Parichéugü rü Yudíugüarü ngúexẽẽruũgü ga ore ga mugüwa

nguxëētaegüxü rü ñanagürügü Ngechuchuxü: — Pa Ngúexëēruüx, cuxü tadauxchaü na cunaxüxü i wüxi i cuèxruü i mexü i Tupanaärü poramaã cuxüxü —ñanagürügü.

³⁹ Rü Ngechuchu nanangãxü, rü ñanagürü: — Ñaã duüxügü i chixecümagüxü rü tama yaxõgüxü rü naxcèx ínacagü i wüxi i cuèxruü i mexü i Tupanaärü poramaã üxü. Natürü yema cuèxruü ga nuxcümaücü ga Tupanaärü orearü uruü ga Yonáxü ngupetüxüxüxüca tátama nadaugü. Rü taxuǘtáma i to i cuèxruü nüxü tadauxëē i ñaã duüxügü.

⁴⁰ —Rü yexgumarüü ga Yoná ga tomaëxpüx ga ngunexü rü tomaëxpüx ga chütaxü choxni ga taxü ga bayenaänüwa na nayexmaxü rü wenaxärü na nangóxü, rü ngëxgumarüü tá ta nixí i choma i tomaëxpüx i ngunexü rü tomaëxpüx i chütaxü i chatáxüwa changëxmaxü. Natürü wena táxarü changox.

⁴¹ —Rü ngëxguma naãneärü guxgu rü Tupana rü ñaã duüxügüna nacaxgu i norü pecaduchiga, rü nuxcümaügüxü ga Nínibecüãx ga duüxügü rü tá inachigü. Rü Tupanapëxewa tá ínanaxuaxügü i ñaã duüxügü i ñuxma maxëxü. Yerü nümagü ga Nínibecüãx rü nüxü narüxoe ga nacümagü ga chixexü ga yexguma Yoná namaã nüxü ixuxgu ga Tupanaärü ore. Natürü ñuxma nuã petanüwa nangëxma i wüxi i Yonáärü yexera ixüxü.

⁴² —Rü ngëxguma naãneärü guxgu rü Tupana rü ñaã duüxügüna nacaxgu i norü pecaduchiga, rü ngíma ga nuxcümaücü ga Chabaaneärü aëxgacü rü tá iichi. Rü tá ínaxuaxü i ñaã duüxügü i ñuxma maxëxü. Yerü ngíma rü yaxüwaxüchi ne ixü na

ãëxgacü ga Charumóũxũ naxĩnũxüçèx ga ñuxãcü poraãcü nüxũ na nacuèxüchixũ. Natürü ñuxma nuã petanüwa nangëxma i wüxi i Charumóũärü yexera ixĩxũ.

ngoxo i taeguxũchiga
(Lc 11.24-26)

⁴³⁻⁴⁴ —Rü ngëxguma wüxi i ngoxo rü wüxi ya yatüwa ínaxũũxgu, rü dauxchitawa i ngextá taxúema íxãpataxũwa rü nu ne nanaxũmare. Rü naxcèx nadau na ngexta na nangũxüçèx. Rü ngëxguma taxuxguma nüxũ iyangauxgu na ngexta nangüegaxũ, rü nagu narũxĩnü na wena nataeguxũ naxcèx ya yima yatü ga noxri nawa ínaxũüchirécü. Rü ngëxguma nataegugu, rü nüxũ inayangau ya yima yatü na wüxi ya ï ya ngëãcüne rü mexëene rü meã nabixichinerüũ na yĩxũ.

⁴⁵ —Rü ngëma ngoxo rü ínixũ rü naxcèx nayadau i to i 7 i ngoxogü i norü yexera i chixexũ. Rü guxũma i ngëma rü yima yatügu nayachocu, rü ngëxma naxãchiügü. Rü ngëxguma ya yima yatü rü noxriarü yexera nachixe. Rü ngëxgumarüũ tá ta nüxũ naxüpetü i ñãã duũxügü i chixecümagüxũ — ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchuarü mamá rü naëneëgüchiga
(Mr 3.31-35; Lc 8.19-21)

⁴⁶ Rü yexguma duũxügümaã íyadexayane ga Ngechuchu, rü yéma tangu ga naë rü naëneëgü. Rü ípataarü düxétügu tarücho, rü Ngechuchumaã tidexagüchaũ.

⁴⁷ Rü wüxi ga duũxũ Ngechuchumaã nüxũ nixu, rü ñanagürü: —Yéa düxétüwa tangëxma ya cue

rü cueneëgü, rü cumaã tidexagüchaũ —ñanagürü nüxũ.

⁴⁸ Natürü Ngechuchu nanangãxũ ga yema duũxũ ga namaã nüxũ ixuxũ ga yema ore, rü ñanagürü nüxũ: —¿Texé tixĩ ya chaue? ¿Rü texégü tixĩ ya chaueneëgü? —ñanagürü.

⁴⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü norü ngúxügüxũ naxuneta, rü ñanagürü: —Düçèx, daxe tixĩ ya chaue, rü daagü nixĩ ya chaueneëgü.

⁵⁰ —Erü guxãma ya texé ya naxúxe i Chaunatü ya daxügucüarü ngúchaũ, rü yíxema tixĩ ya chaueneë rü chaueyèx rü chaue —ñanagürü ga Ngechuchu.

13

Ore ga toecügu ixuxũ

(Mr 4.1-9; Lc 8.4-8)

¹ Rü yematama ngunexügu ga Ngechuchu rü ínaxũxũ nawa ga guma ï ga nagu napexũne. Rü naxtaxaãnacüwa nayarüto.

² Rü muxüma ga duũxügü rü yéma naxcèx nangutaquëxegü. Rü yemacèx düxwa wüxi ga nguëgu nixüë ga Ngechuchu, rü guma nguëwa narüto. Rü guxüma ga duũxügü rü yexma naxnecütëxegu nachigü.

³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü muxüma ga ore ga cuèxruüwa nanangúexëë ga duũxügü. Rü norü nguxëëtaewa rü ñanagürü: —Rü wüxi ga yatü ga toecü rü trigumaã nanagüane.

⁴ —Rü yexguma trigumaã nagüaneãgu, rü ñuxre ga guma trigu rü namacüwagu nayi. Rü ínangugü ga werigü, rü nanawecu.

5 –Rü náigü ga trigu rü nutatanügu nayi ga ngextá ínachixcaxüwa ga waixüümü. Rü paxa narüxügü ga guma trigu, yerü ga waixüümü rü tama nayaxcü.

6 –Rü yexguma nangunagügu ga üèxcü, rü narüngëxgü ga guma trigu. Rü nayue yerü tama poraãcü nixãmëxã.

7 –Rü náigü ga trigu rü tuxunecügu nayi. Rü yexguma nayaegu ga tuxugü, rü guma triguxü inawocu, rü nanadai.

8 –Natürü náigü ga trigu rü mexü ga waixüümügu nayi. Rü yexguma nayaegu rü muxüma ga trigu nawa ínanguxuchi. Rü nümaxü rü wüxireewa rü 100 püxü ínanguxuchi ga norü o, rü náireegüwa rü 60, rü náireegüwa rü 30.

9 –Rü yíxema áchixëgüxe, ¡rü nagu tarüxĩnüë i ngëma ore! –ñanagürü.

*Tacüçèx nixĩ ga yema ore ga cuèxruüğügu ixuxü
(Mr 4.10-12; Lc 8.9-10)*

10 Rü yexguma ga norü ngüexügü rü Ngechuchucèx naxĩ, rü nüxna nacagüe, rü ñanagürügü: –Pa Corix, ¿Tüxcüü i cuèxruüğügu cuyaxuãcüma cunangüexëxü i ñaã duüxügü? –ñanagürügü.

11 Rü Ngechuchu nanangãxü, rü ñanagürü nüxü: –Tupana rü pexüxĩcatama nüxü nacuèxëë i ngëma ëxüğüxü na ñuxãcü äëxgacü yĩxü i nümax. Natürü nüma i togü i duüxügü rü tama nüxü nüxü nacuèxëë i ngëma.

12 –Rü texé ya aixcüma naga ñnüxë i chorü ore, rü Tupana rü yexeraãcü tá tüxü nüxü nacuèxëë. Rü ngëmaãcü tá tüxü nangëxma i taxü i cuèx.

Natürü texé ya tama naga ñnuxê i ññaã ore rü Tupana tá tüxna nanayaxu i ngẽma íraxü i cuèx i tüxü ngẽxmachiréxü.

13 —Rü ngẽmacèx nixĩ i ore i cuèxruũmaã chanangúexêẽxü i ngẽma duũxügü. Erü nümagü rü woo nüxü nadaugügu, rü ñoma tama nüxü nadaugüxürüü nixĩgü. Rü woo nüxü naxĩnüëgu, rü ñoma tama nüxü naxĩnüëxürüü nixĩgü. Rü tama nüxü nacuéxgüéga.

14 —Rü aixcüma ngẽma duũxügüchiga nixĩ ga yema Tupanaãrü ore ga nuxcümaũcü ga norü ore-arü uruü ga Ichaxía nüxü ixuxü ga ñaxü:

“Rü ngẽma duũxügü rü tá aixcüma nüxü naxĩnüë, natürü tãütáma nüxü nacuéxgüéga i tacüchiga na yĩxü i ngẽma nüxü naxĩnüëxü. Rü aixcüma tá nüxü nadaugü, natürü tãütáma nüxü nacuéxgü na tacüchiga yĩxü i ngẽma nüxü nadaugüxü.

15 Erü ngẽma duũxügü rü tãütáma nüxü nacuéxgüchaü i chorü ore, rü naxchaxwa tá nügü narütütamachixëgü rü tá naxchaxwa napexetügü. Rü ngẽmaãcü tá nanaxügü na tama nüxü nadaugüxücèx i ngẽma mexü i naxcèx chaxüxü, rü tama nüxü naxĩnüëxücèx i chorü ore, rü tama nüxü nacuéxgüxücèx na ñuxãcü choma chanaxwèxexüãcüma na namaxëxü, rü tama chauxcèx nadaugüxücèx na chanamaxëxëxücèx”, ñanagürü.

16 Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Natürü pemax, Pa Chorü Ngúexügüx, rü petaãëgü erü pexetügümaãtama nüxü pedaugü i ngẽma chaxüxü rü pexmachixëmaãtama nüxü pexĩnüë i chorü ore.

17 –Rü aixcüma pemaã nüxü chixu rü muxüchixü ga nuxcümaügüxü ga Tupanaärü orearü uruügü rü muxüchixü ga duüxügü ga imecümaxü, rü nüxü nadaugüchaü i ngëma ñuxma chauxütawa nüxü pedaugüxü. Natürü tama nüxü nadaugü. Rü nüxü naxĩnüëchaü i ngëma ore i ñuxma chauxütawa nüxü pexĩnüëxü. Natürü tama nüxü naxĩnüë – ñanagürü.

Ngechuchu rü meã nanangoxëë ga yema ore ga toecüchigagu yaxuxü
(Mr 4.13-20; Lc 8.11-15)

18 Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: –¡Dücèx, iperüxĩnüë na ñuxü ñaxüchiga yĩxü i ngëma ore i cuèxruü i toecüchiga!

19 –Rü guma trigu ga namagu yixünerüü tixĩgü ya yixema nüxü ñnüëxë i ore i mexü na ñuxäcü äëxgacü yĩxü ya Tupana natürü tama nüxü cuëxgüxe i ñuxü ñaxüchiga na yĩxü i ngëma ore. Rü tümaxütawa nangu i Chataná, rü tüxü nüxü inayarüngümaëxëë i ngëma ore i tümaäëwa ngëxmachiréxü.

20 –Rü guma trigu ga nutatanügu yixünerüü nixĩ i ngëma duüxügü i nüxü ñnüëxü i Tupanaärü ore rü taäëäcüma nayauxgüxü.

21 –Natürü ngëma na tama aixcüma nagu naxĩnüëxü i ngëma ore, rü paxaächitama nayaxögü, rü yixcüra ngëxguma ngëma oregagu guxchaxügü nüxü üpetügu rü ëxna duüxügü naxchi aiegu, rü ñanatëxgü i ngëma ore.

22 –Rü guma trigu ga tuxunecügu yixünerüü nixĩ i ngëma duüxügü i Tupanaärü orexü ñnüëxü rü yaxögüxü. Natürü ñoma i naãneärü ngëmaxügücèx

oegaãëgüxü, rü ngẽmaguama rüxĩnũëxü, rü düxwa nüxü inayarüngümaë i ngẽma ore. Rü guxüma i ngẽma rü Tupanaãrü orexü nüxü narüxoxëë na tama aixcüma meã Tupanawe naxĩxüçëx i ngẽma duüxügü.

²³ —Natürü guma trigu ga mexü ga waixüümügu yixünerüü nixĩ i ngẽma duüxügü i nüxü ñnũëxü i Tupanaãrü ore, rü nüxü cuëxgüxü i tacüchiga na yixü, rü naga ñnũëxü rü meã naxçëx maxëxü. Rü tümáxë rü guma trigu ga 100 püxü nawa ínguxuchinerüü tixĩ. Rü tümáxë rü guma 60 püxü nawa ínguxuchinerüü tixĩ. Rü tümáxë rü guma 30 püxü nawa ínguxuchinerüü tixĩ —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ore ga chixexü ga natüane ga trigutanügu toxüchigagu ixuxü

²⁴ Rü Ngechuchu rü to ga ore ga cuëxrüxü duüxügümaã nixu, rü ñanagürü: —Rü nüma ya Tupana rü ñoma wüxi ga yatü ga mexüne ga triguchire naãnegu tocürüü tá nanaxü.

²⁵ —Rü guma yatü rü yexguma ínapeyane rü wüxi ga norü uwanü ga naxchi aixü rü yéma naxü. Rü naëchita yexma trigunecügu nayatogü ga chixexü ga natüane. Rü ñuxüchi ínixü.

²⁶ —Rü yexguma naxügügu ga trigu rü nayaegu rü yexwacëx yaxoxgu, rü yema natüane rü ta nangox.

²⁷ —Rü yexguma ga yema yatüarü duüxügü, rü namaã nüxü nayarüxügü, rü ñanagürügü:

“Pa Corix, cuma rü cuanegu rü triguxicachirëx ngëxma cuto. ¿Natürü ñuxãcü i ñuxma rü chixexü i natüane rü ta ngẽma naxügüxü?” ñanagürügü.

28 –Rü yexguma ga yema naãneãrũ yora, rü ñanagürũ nüxũ:

“Maneca wüxi i chorũ uwanũ i chauxchi aixũ nixĩ i ngẽma ngexũ wagũxũ” ñanagürũ. Rü yexguma ga norũ duũxũgũ rü nüxna nacagũ, rü ñanagürũgũ:

“Pa Corix, ¿cunaxwèxexũ na tanabéxũ i ngẽma chixexũ i natüane?” ñanagürũgũ.

29 –Natürũ nüma ga norũ cori rü ñanagürũ nüxũ ga yema norũ duũxũgũ:

“¡Nüetama ngema nangẽxmagü! Erü ngẽxguma chi penabéxgu, rü ngürũãchi trigumaã chi ta penangauxẽẽ na penabéxũ.

30 –Rü narümemaẽ nixĩ i nüetama ngema nayae ñuxmatáta triguarũ buxgüwa nangu. Rü ngẽxguma rü ngẽma tá chanamugũ i chorũ puracütanũxũ, rü tá nanabéxira i ngẽma chixexũ i natüane. Rü tá ínanagoxüçüta, rü ñuxũchi tá ínanagu. Rü ngẽmawena tá nayabuxgü i trigu, rü naxchiũgu tá choxũ namaã nanguxũgũ” ñanagürũ.

Ore ga motachachiregu ixuxũ

(Mr 4.30-32; Lc 13.18-19)

31 Rü Ngechuchu rü to ga ore ga cuèxruũxũ duũxũgümaã nixu, rü ñanagürũ: –Rü ngẽma Tupanaarũ ore rü yexera nixũchigü. Rü ñoma wüxi ya motachachire ya wüxi ya yatü naãnegu toxũnerũ nixĩ.

32 –Rü woo naxíraxüchichirẽx ya yima naxchire, natürũ ngẽxguma naxüxgu rü nayèxgu, rü wüxi i nanetü i taetaxũ nixĩ. Rü ngẽmacèx i werigü rü natanüwa naxĩ, rü ngẽxma nayarüxüchiãũgü – ñanagürũ.

*Ore ga pãũãrũ puxẽẽruũgu ixuxũ
(Lc 13.20-21)*

³³ Rũ Ngechuchu rũ to ga ore ga cuèxruũxũ duũxũgũmaã nixu, rũ ñanagürũ: —Rũ Tupanaarũ ore rũ duũxũgũtanüwa nangu. Rũ nixũchigũ rũ nanaxüchicüxũ i norũ maxũ. Rũ ñoma íxraxũ i pãũãrũ puxẽẽruũ i wüxi i nge taxũ i ngĩrũ pãũchara namaã ipuxẽẽxürũxũ nixĩ —ñanagürũ ga Ngechuchu.

*Cuèxruũgu ixuxũ ga oremaã nidexa ga
Ngechuchu na yanguxẽẽãxüçèx ga Tupanaãrũ ore
(Mr 4.33-34)*

³⁴ Rũ guxũma ga yema ore ga Ngechuchu duũxũgũmaã nüxũ ixuxũ, rũ cuèxruũgu yaxuãcüma namaã nüxũ nixu. Rũ yemaãcüxicatama nixĩ ga namaã nüxũ yaxuxũ.

³⁵ Rũ yemaãcü nanaxü ga Ngechuchu na yanguxẽẽãxüçèx ga yema Tupanaãrũ ore ga nuxcümaũcü ga norũ orearũ uruũ ga Ichaxía ümatüxũ ga ñaxũ:

“Choma rũ cuèxruũgu ixuxũ i oremaã tá duũxũgũmaã chidexa. Rũ tá namaã chanangoxẽẽ i ngẽma cuèx i èxũguxũ ga yexguma noxri naãne ixügũgumama iicüxũ”, ñaxũ.

*Ngechuchu nanangoxẽẽ na tacüchiga yĩxũ ga
yema ore ga chixexũ ga natüane ga trigutanügu
toxüchigagu ixuxũ*

³⁶ Rũ Ngechuchu ínayamugũ ga duũxũgũ, rũ guma ï ga nagu napexünegu naxücu. Rũ norũ ngüexũgũ rũ yéma naxcèx naxĩ, rũ ñanagürũgũ nüxũ: —Pa Corix, jtomaã nangoxẽẽ na tacüchiga

yĩxũ i ngẽma chixexũ i natüanegu ixuxũ i ore! — ñanagürügü.

³⁷ Rũ yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —Rũ yima mexũ i trigumaã toecü, rü nüma nixĩ ya Tupana Nane ya duũxũxũ ixĩcü.

³⁸ —Rũ ngẽma naãne i nagu natoexũ, rü ñoma i naãne nixĩ. Rũ ngẽma mexũ i trigu rü ngẽma nixĩ i duũxũgü i Tupanaãrũ duũxũgü ixĩgũxũ. Rũ ngẽma chixexũ i natüane, rü ngẽma nixĩ i duũxũgü i Chatanaãrũ ixĩgũxũ.

³⁹ —Rũ ngẽma norü uwanü i chixexũ i natüanemaã naẽchita naãnegu yatoexũ, rü ngẽma nixĩ i Chataná. Rũ ngẽma ngunexũ i nagu nabuxuxũ i trigu rü naãneãrũ gúxchiga nixĩ. Rũ ngẽma puracütanũxũ i triguarũ buxwa puracüexũ, rü Tupanaãrũ orearũ ngeruũgü i daxũcüãx nixĩgü.

⁴⁰ —Rũ ngẽxgumarũũ i ngẽma chixexũ i natüane rü na nabéxũ rü ñuxũchi na ínaguxũ, rü ngẽxgumarũũ tá ta nixĩ i naãneãrũ guxgu.

⁴¹ —Rũ choma i Tupana Nane na duũxũxũ chíxũ, rü tá chanamu i chorü orearũ ngeruũgü i daxũcüãx na nadeãxũcèx i ngẽma duũxũgü i chixexũ ügũxũ rü ngẽma duũxũgü i toguãxũ chixexũ ügũxẽexũ. Rũ tá ínanawoxũ.

⁴² —Rũ tá üxüxetüwa nayawocu. Rũ ngẽma tá naxauxe rü tá nixũxchapütagü.

⁴³ —Natürü guxũma i ngẽma duũxũgü i Tupanaga ñnüexũ, rü tá üexcürüũ inabaixgü i ngextá Tanatü ya Tupana ãẽxgacü íixĩtũwa. Rũ yixema ãchixẽgũxe, ¡rũ nüxũ taxĩnüẽ i ngẽma ore! — ñanagürü.

Ore ga taxũ ga dĩeru ga icúxũgü ixuxũ

44 Rū Ngechuchu rü to ga ore ga cuèxruũxũ duũxũgũmaã nixu, rü ñanagürü: —Rü ngẽma na ãẽxgacü yĩxũ ya Tupana rü duũxũgücèx rü namexechi ñoma wüxi i uiru i wüxi i naãnegu icúxũrũxũ. Rü wüxi ya yatü rü ngẽxguma nüxũ iyangauxgu i ngẽma uiru, rü paxa wena ngẽma naãnegu nayacux. Rü taãẽcũma namaã nataxe i guxũma i norü ngẽmaxũgü na naxcèx nataxexũcèx i ngẽma naãne na noxrü yĩxũcèx i ngẽma uiru — ñanagürü.

Ore ga nuta ga ngèxãẽruũ ga tatanüçügu ixuxũ

45 Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Rü duũxũgü rü ñoma wüxi i taxetanũxũ i nutagü ya ngèxãẽruũcèx dauxũrũ nixĩgü na poraãcü Tupanaxcèx nadaugũxũ na nüma norü ãẽxgacü yixĩxũcèx.

46 —Rü ngẽma taxetanũxũ rü ngẽxguma düxwa nüxũ iyangauxgu ya wüxi ya nuta ya ngèxãẽruũ ya guxũârü yexera mexẽchicü, rü namaã nataxe i guxũma i norü ngẽmaxũgü na naxcèx nataxexũcèx ya yima nuta ya mexẽchicü, na noxrü yixũcèx.

Ore ga püchagu ixuxũ

47 —Rü ngẽma Tupana na ãẽxgacü yixĩxũ rü wüxi i pücha i nagúxũraũxũ i choxni namaã iyaxuxũxũrũ nixĩ.

48 —Rü ngẽxguma naxããcuxgu i ngẽma pücha, rü ngẽma püchaetanũxũ rü naxnecüpechinügu ínanatúãchigü. Rü ngẽma narütogü rü nayadexechi i ngẽma mexũ i choxni, rü pexchigu nananucu. Rü ngẽma tama ingõxũ i choxni rü ínanawogü.

49-50 —Rü ngëxgumarüŭ tá nixĩ i ngëxguma naguxgu i naãne. Erü Tupanaãrũ orearũ ngeruũgũ i daxũcũãx, rü núma tá naxĩ. Rü tá nayadexechi i ngẽma mexũ i duũxũgũ nüxna i ngẽma ichixexũ, rü tá üxüxetüwa nayawocu i ngẽma duũxũgũ i chixexũ. Rü ngema tá naxauxe, rü tá nixũxchapütägũ —ñanagürũ ga Ngechuchu.

Ngexwacaxũgũxũ rü nuxcũmaũgũxũ i ngẽmaxũgũchiga

⁵¹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü norũ ngüexũgũna naca, rü ñanagürũ: —¿Nüxũ pecuáxũ yĩxũ na tacũchiga yĩxũ i ngẽma pemaã nüxũ chixuxũ? —ñanagürũ. Rü nũmagũ nanangãxũgũ rü ñanagürũgũ: —Ngẽmáãcü, Pa Corix, nüxũ tacuèx —ñanagürũgũ.

⁵² Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürũ nüxũ: —Rü ngëxguma wüxi i ngüexẽẽruũ i ore i mugüwa nguxẽẽtaexũ aixcũma nüxũ cuèxgu na ñuxãcü ãẽxgacũ yĩxũ ya Tupana, rü nanaxwèxe na meã nüxũ nacuáxũ i ngẽma nuxcũmaũxũ i Tupanaãrũ ore rü ñaã ngexwacaxũxũ i chorũ ore rü ta, ngëxgumarüŭ i wüxi i cori i norũ taxepatawa duũxũgũcèx inawéxũ i norũ ngẽmaxũgũ i ngexwacaxũgũxũ rü norũ ngẽmaxũgũ i nuxcũmaũgũxũ ta —ñanagürũ ga Ngechuchu.

*Ngechuchu rü Nacharétuwa nayexma
(Mr 6.1-6; Lc 4.16-30)*

⁵³ Rü yexguma Ngechuchu nüxũ rüchaxgu ga yema ore ga cuèxruũgũxũ na yaxuxũ, rü inaxũãchi ga yéma.

⁵⁴ Rü guma ñãne ga nawa nayaxũne ga Nacharétuwa naxũ. Rü guma ñãneãrũ

ngutaquëxepataũgu naxücu rü yéma nanangüexëẽ ga duũxügü. Rü yema duũxügü rü nabèixãchiãëgü namaã ga norü ore. Rü ñanagürügü: —¿Ngextá nüxü nacuëx i ngëma nguxëëtae? ¿Rü ñuxãcü nüxü nacuëx na naxüãxü i ngëma mexügü i taxügü i Tupanaãrü poramaã naxüxü?

⁵⁵ —¿Taux ëxna i daa yïxü ya carpinteru ya Yúche nane ya María ngïne, ya Chaütiágu rü Yúche rü Chimáü rü Yuda naëneë ixïcü?

⁵⁶ —¿Rü taux ëxna i naëyëxgü rü nuxma tatanügu naxãchiügüxü? ¿Rü ngëxguma i ngextá yïxü i nayauxãxü i ngëma nüxü nacuáxü? —ñanagürügü.

⁵⁷ Rü yemacëx ga duũxügü rü tama nüxü inarüxĩnüëchaũ. Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Guxüma i togü i duũxügü rü namaã nataãëgü i wüxi i Tupanaãrü orearü uruũ. Natürü ngëma orearü uruũchiüãnewatama rü duũxügü rü tama namaã nataãëgü —ñanagürü.

⁵⁸ Rü yema duũxügütanüwa rü tama poraãcü nanaxü ga mexügü ga taxügü ga Tupanaãrü poramaã naxüxü, yerü tama nüxü nayaxögüchaũ ga yema duũxügü.

14

Nayu ga Cuáü ga baiüxëëruũ

(Mr 6.14-29; Lc 9.7-9)

¹ Rü yema ngunexügügu nixĩ ga Gariréaaneãrü ãëxgacü, ga Erode rü Ngechuchuxü nacuáchigaxü.

² Rü Erode rü norü duũxügümaã ñanagürü: —Yima nixĩ ya Cuáü ga baiüxëëruũ rü marü wena namaxü. Rü ngëmacëx nüxü nangëxma i pora na naxüãxü i ngëma mexügü i taxügü i Tupanaãrü poramaã naxüxü —ñanagürü.

³ Rū yema ñanagürü, yerü nümatama ga Erode rü ũpaacü norü churaragüxũ namu na Cuáũxũ yayauxgüxüçèx rü cadenamaã yanèixgüãcüma poxcupataũwa nagagüãxüçèx. Rū yemaãcü nanaxü ga Erode, yerü yemaãcü naxcèx íca ga naxmèx ga Erodía ga naëneë ga Piripi naxmèxchirèx ixĩcü.

⁴ Rū Erode rü Cuáũmaã nanu yerü ga Cuáũ rü ñanagürü nüxũ: —Tama name na cuxumèxmaã cuxãmaxũ —ñanagürü.

⁵ Rū Erode rü Cuáũxũ nimáxchaũ, natürü duũxügüxũ namuũ yerü guxũma ga duũxügü rü nagu narüxĩnüë rü aixcüma Tupanaãrü orearü uruũ nixĩ ga Cuáũ.

⁶ Natürü yexguma norü taunecüarü ngunexüwa nanguxgu ga Erode rü wüxi ga peta naxü. Rū yema petawa rü Erodíaxacü rü íyayüxparachigüxũ napèxewa ga yema petatanüxũ. Rū nūma ga ãëxgacü ga Erode rü poraãcü norü me nixĩ ga yema naxüxũ ga naxãcürücü.

⁷ Rū yemacèx ngĩmaã inaxuneta rü ñanagürü ngĩxũ: —¡Choxna naxcèx naca i tacü i cunaxwèxexũ, rü aixcüma tá cuxna chanaxã! —ñanagürü.

⁸ Rū yexguma ga ngĩma rü ngĩëxütawa ixũ, rü ngĩëna iyaca, rü ngĩgürügü: —Pa Ma, ¿tacü i cunaxwèxexũ na naxcèx íchaçaxũ? —ngĩgürügü. Rū ngĩë ngĩxũ ingãxũ, rü ngĩgürügü: —¡Naxcèx ínaca i Cuáũ ya baiũxëëruũëru! —ngĩgürügü ga ngĩë. Rū yexguma ga yema pacü rü ngĩgürügü nüxũ ga Erode: —Chanaxwèxe i wüxi ya poratugu choxna cunaxã i Cuáũ ya baiũxëëruũëru —ngĩgürügü.

⁹ Rū yexguma ga ãëxgacü ga Erode rü inayarümaãchi namaã ga yema ore, natürü norü un-

etacèx rü norü petatanüxücèx rü tama ngĩxũ na-womüxëẽchaũ. Rü nanamu ga ñuxre ga norü chur-aragü na ngĩxna naxãgüãxücèx ga yema naxcèx ínaçaxũ.

¹⁰ Rü yemaãcü poxcupataũwa nanamu na yéma Cuáũxũ yanadaenaãxücèx.

¹¹ Rü yemawena wüxi ga poratugu ngĩxütawa nanange ga Cuáũẽru, rü yema pacüna nayaxã. Rü ngĩma rü ñuxüchi ngĩena iyaxã.

¹² Rü yexguma ga Cuáũãrũ ngúexügü rü yéma naxĩ, rü nayangegü ga naxũne, rü inayatèxgü. Rü yemawena rü Ngechuchumaã nüxũ nayarüxugüe.

Ngechuchu rü nanachibüexëẽ ga 5000 ga yatügü (Mr 6.30-44; Lc 9.10-17; Cu 6.1-14)

¹³ Rü yexguma yemaxũ nacuéchigagu ga Ngechuchu, rü nüxĩcatama wüxi ga ngegu nixüe, rü ínaxũxũ ga yéma. Rü wüxi ga nachica ga taxúema íxãpataxũwa naxũ. Natürü ga duũxügü rü nüxũ nacuéxgüama ga ngextá na naxũxũ. Rü ínachoxũ ga norü ñãnegüwa, rü dauxchitagu nawe narüxĩ.

¹⁴ Rü yexguma nguewa ínaxüegu ga Ngechuchu rü nüxũ nadau ga yema muxũma ga duũxügü. Rü nüxũ nangechaütümüügü. Rü nanameẽxëẽ ga yema duũxügü ga idaaweexũ ga naxcèx yéma nagagüxũ.

¹⁵ Rü yexguma marü nachütachaũgu rü Ngechuchucèx naxĩ ga norü ngúexügü, rü ñanagürügü nüxũ: —Marü nachütachaũ, rü ñuxüchi taxúema nuxma taxãpata i nuã. Rü name nixĩ ícuyamugü i ñaã duũxügü na ñãnexãcügü ya ngaicamana ngëxmagünewa naxĩxücèx, rü ngema norü õnatèèx yataxegüxücèx —ñanagürügü.

16 Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Taxuacüma nawoegu. ¡Rü pematama penachibüexẽx! —ñanagürü.

17 Rü nümagü nanangãxügü, rü ñanagürügü: — Natürü nuã rü wüximẽxpüx i pãü rü taxre i choxnixĩcatama toxü nangẽxma —ñanagürügü.

18 Rü Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü: —¡Nuã chauxütawa penana! —ñanagürü.

19 Rü yexguma ga Ngechuchu rü duüxügüxü namu na maxëtëxewa natogüxücèx. Rü ñuxüchi nanade ga yema wüximẽxpüx ga pãü rü yema taxre ga choxnigü. Rü daxügu nadawenüãcüma Tupanana moxë naxã, rü ñuxüchi inanabücu ga yema pãügü. Rü norü ngüexügüna nanana, rü yema duüxügüxü nayanu.

20 Rü guxüma ga yema duüxügü rü meãma nachibüe. Rü yemawena rü 12 ga pexchigü nanapagüamatama namaã ga yema pãü rü choxnichipëxegü ga íyaxügüxü.

21 Rü yema yéma chibüexü rü 5000 ga yatügü nixĩ, natürü ga ngexügü rü buxügü rü tama nayax-ugü.

Dexátügu nixü ga Ngechuchu

(Mr 6.45-52; Cu 6.16-21)

22 Rü yemawena ga Ngechuchu rü duüxügüxü íyamugüyane rü wüxi ga ngegu nayachoüxẽ ga norü ngüexügü na yoxni naxtaxaarü tocutüwa naxĩxücèx.

23 Rü yexguma duüxügüxü íyamugüguwena rü guma mëxpúnewa ínaxüãchi ga Ngechuchu na nüxĩca yéma yayumüxëxücèx. Rü yexma nüxĩcatama nachütaü.

24 Natürü ga norü ngúexügü rü naxtaxaarü ngãxütüchiügu nixãgü ga yexguma. Rü tacü ga buanecü yexma nüxü naxü, rü poraãcü nayuape.

25 Rü yexguma marü yangunechaügu rü norü ngúexügüwe inaxüãchi ga Ngechuchu. Rü dexáchiüétügu nixü naxcèx ga norü ngúexügü.

26 Rü yexguma norü ngúexügü nüxü daugügu ga dexáchiüétügu na yaxüxü, rü poraãcü nabèixãchiãgü. Rü norü muñmaã aita naxüe, rü ñanagürügu: —Wüxi i naxchiximare nixĩ — ñanagürügu.

27 Natürü ga Ngechuchu rü namaã nidexa rü ñanagürü nüxü: —¡Peporae! rü choma chixĩ. ¡Rü tãxü ipemuñëxü! —ñanagürü.

28 Rü yexguma ga Pedru rü Ngechuchumaã nidexa rü ñanagürü: —Pa Corix, ega chi cuma quixĩgu, ¡rü choxü namu na choma rü ta dexáétügu chixüxücèx rü cuxütawa na chaxüxücèx! — ñanagürü.

29 Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü: —Ëcü ¡nuã naxü! —ñanagürü. Rü yexguma ga Pedru rü inaxüe ga nguewa. Rü inanaxügü ga dexáétügu na yaxüxü na Ngechuchuxütawa naxüxücèx.

30 Natürü yexguma nüxü yacuèxãchigu ga na naporaxü ga buanecü rü namuñ, rü inanaxügü ga na dexáchiügu nanguxü. Rü aita naxü rü ñanagürü: —Pa Corix, ¡choxü rüngüxëê! —ñanagürü.

31 Rü yexgumatama ga Ngechuchu rü Pedrumëxëgu nayayauxãchi, rü ñanagürü nüxü: —Cuma rü írarüwatama cuyaxõ. ¿Rü tüxcüü tama aixcüma cuyaxõxõchi? —ñanagürü.

32 Rü yexguma nguëgu yachoügu ga Ngechuchu

rü Pedru, rü nangupetü ga guma buanecü.

³³ Rü guxüma ga norü ngúexügü ga nguewa yexmagüxü rü Ngechuchupêxegu nacaxâpûxügü rü nüxü nicuèxüügü, rü ñanagürügü nüxü: — Aixcümaxüchi cuma nixĩ i Tupana Nane quiixü — ñanagürügü.

Yenecharétuanewa Ngechuchu nanameêxêê ga idaaweexü

(Mr 6.53-56)

³⁴ Rü yexguma marü yanguügu ga naxtaawa, rü Yenecharétuanewa nangugü rü yéma ínachoü.

³⁵ Rü yexguma yema duüxügü ga yémacüâx nüxü icuèxâchitanügu ga Ngechuchu na yĩxü ga guma, rü guxüma ga yema nañnewa nanguchiga ga yéma na nayexmaxü ga Ngechuchu. Rü yemacèx naxütawa nanagagü ga yema duüxügü ga idaaweexü.

³⁶ Rü Ngechuchuxü nacèèxügü na naxchiru-pechinügumare yangögügüxücèx. Rü guxüma ga yema naxchirupechinügu ingögüexü rü narümeê.

15

Tacü nixĩ i Tupanapêxewa duüxügüxü chix-exêêxü

(Mr 7.1-23)

¹ Rü Ngechuchucèx naxĩ ga ñuxre ga Parichéugü rü ngúexêêruügü ga ore ga mugüwa nguxêêtaegüxü ga Yerucharéüwa ne ìxü. Rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürügü:

² —¿Tüxcüü i curü ngúexügü rü tama nagu naxĩ i nuxcümaügüxü i tórü oxigücüma? ¿Rü tüxcüü tama nayanguxêêgü i ngêma nacüma

na Tupanacèx nayauxmèxgüxü naxüpa na nachibüexü? —ñanagürügü.

³ Natürü ga Ngechuchu rü nüxna naca ga yema Parichéugü rü ngúexêëruüügü, rü ñanagürü nüxü: — ¿Rü tüxcüü i pema rü nüxü pexo i Tupanaârü mu na nagu pexĩxücèx i pecümagütama?

⁴ Erü Tupana rü norü orewa rü ñanagürü:

“¡Tüxü nangechaü ya cunatü rü cue!”

ñanagürü. Rü ngëma orewa rü ñanagürü ta:

“Rü texé ya tümanatümaã rü éxna tümaëmaã gux-chigaxe rü name nixĩ i noxtacüma ngëmacèx tüxü tayuxêë”,

ñanagürü.

⁵ Natürü pema rü ñaperügügü:

“Marü name ega wüxi ya yatü nanatüxü rü naëxü ñaxgu: ‘Taxucürüwa chorü ngëmaxümaã cuxü charüngüxêë erü guxüma i chorü ngëmaxü rü marü Tupanana chanaxã’,” ñaxgu.

⁶ Rü ngëxguma texé ngëma ñagügu rü pexcèx rü marü namexü na tama tümanatüxü rü tümaëxü tarüngüxêëxü. Rü ngëmaãcü ipeyanaxoxêë i Tupanaârü mu na nagu pexĩxücèx i pecümagütama.

⁷ Pema nixĩ i duüxügü i togüpëxewa rü meã pemaxënetaxü, natürü peãëwa rü chixexügu perüxĩnüë. Rü aixcüma nixĩ ga yema ore ga nuxcümaãcü ga Tupanaârü orearü uruü ga Ichaxía pechiga ümatüxü ga ñaxü:

⁸ “Ñã duüxügü rü naãxmaãmare choxü nicuèxüügü. Natürü naãëwa rü tama aixcüma chaugu narüxĩnüë.

⁹ Rü taxuwama name na ngëmaãcü natüçèxma choxü yacuèxüügüxü. Rü guxüma i norü

nguxēētae rü yatügüarü mugümare nixĩ rü tama aıxcüma chorü mu nixĩ”,
ñaxü.

10 R^ü ñuxüchi ga Ngechuchu rü duüxügücèx naca, rü ñanagürü nüxü: —ıMeã iperüxĩnüē i ñaã chorü ore, rü nagu perüxĩnüē!

11 Ngēma õna i duüxügü ngõxü rü tama ngēma nixĩ i napecaduãxēēgüxü. Natürü ngēma ore i chixexü i nüxü yaxuxü, rü ngēma waxi nixĩ i napecaduãxēēgüxü —ñanagürü.

12 R^ü ñuxüchi ga norü ngüexügü rü naxcèx naxĩ, rü ñanagürügü nüxü: —ıPa Corix, tama ēxna nüxü cucuèx na Parichéugüãēwa nangúxü i ngēma ore i namaã nüxü quixuxü? —ñanagürügü.

13 Natürü nüma ga Ngechuchu rü nanangaxü rü ñanagürü nüxü: —Guxüma i ngema nanetü i tama Chaunatü itoxü rü tá nanabéx.

14 R^ü nüetama i ngēma Parichéugü, erü namaãrü cuèxruügü i ngexetüxürü nixĩgü. R^ü ngēxguma wüxi i ngexetüxü rü naxrüü ngexetüxümaã inacuèxgu rü ngürüãchi ngēma taxre rü wüxi i ãxmaxügu tá nügümaã nayayicu —ñanagürü.

15 R^ü ñuxüchi ga Pedru rü Ngechuchuna naca, rü ñanagürü: —ıTomaã meã nangoxēē na ñuxü ñaxüchiga yĩxü i ngēma ore i tomaã nüxü quixuxü! —ñanagürü.

16 R^ü Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü: —ıÉxna pema rü ta tama nüxü pecuèxgüéga i ngēma ore?

17 ıTama ēxna nüxü pecuèx rü guxüma i ngēma õna i duüxügü ngõxü rü naãnüwa naxü, rü yıxcama rü ñuxüchi inaxüxü?

18 Natürü guxüma i ngēma ore i duüxügü nüxü ixuxü rü naãēwa nixĩ i ne naxüxü. R^ü ngēma ore

i chixexũ waxi nixĩ i napecaduãxẽẽgũxũ i ngẽma duũxũgũ.

19 Erũ naãẽwa nixĩ i chixexũgu naxĩnũẽxũ i duũxũgũ. Rũ ngẽma ne naxũ na namáẽtaxũ, rũ to i ngexũ i ãtexũmaã na inapexũ, rũ na nangẽãẽmarexũ, rũ na nangĩxũ, rũ na yadoratèxáxũ, rũ na naguxchigawèxexũ.

20 Rũ guxũma i ngẽma chixexũ waxi nixĩ i duũxũgũxũ pecaduãxẽẽxũ. Natürũ ngẽma na tama nayauxmẽxgũxũ naxũpa na nachibüexũ, rũ ngẽma rũ tama nanapecaduãxẽẽ i duũxũgũ —ñanagürũ.

Wüxi ga ngecü ga to ga nachiuãnecũãx ga Ngechuchuaxũ yaxõxcüchiga

(Mr 7.24-30)

21 Rũ yexguma yéma inaxũãchigu ga Ngechuchu, rũ Tiruane rũ Chidãũãneãrũ ãnegüwa naxũ.

22 Rũ Ngechuchuxũtawa ingu ga wüxi ga ngecü ga Canácũãx ga Tiruanegu ãchiücü. Rũ tagaãcü ngĩgürügü nüxũ: —Pa Cori Pa Dabítanũxũx, ¡cuxũ changechaütümü! Erũ chauxacü rũ wüxi i ngoxo ngĩwa nangẽxma i poraãcü ngĩxũ chixewexũ — ngĩgürügü.

23 Natürũ ga Ngechuchu rũ tama ngĩxũ nangãxũ. Rũ düxwa ga norũ ngúexũgũ rũ naxcèx naxĩ, rũ Ngechuchuxũ nacèèxũgũ, rũ ñanagürügü: —Pa Corix ¡Ngĩmaã nüxũ i xu i ngẽma nge rũ íyaxũ, erũ tawe iyacaechigü! —ñanagürügü.

24 Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ ñanagürü: —Tupana núma choxũ namu na Yudíugü i pecaduãxgũxũcèxicatama na chadauxüçèx — ñanagürü.

25 Natürü ngĩma ga yema nge ga tama Yudíu ixĩcũ rü Ngechuchucèx iyaxũ. Rü napèxegu iyacaxãpũxũ, rü ngĩgürügü nüxũ: —Pa Corix jchoxũ rüngũxêê! —ngĩgürügü.

26 Natürü Ngechuchu rü ñanagürü: —Tama name i taxacügüna tanapu i norü õna na airugüna naxãxũcèx —ñanagürü. [Rü yema ñanagürü yerü nümagü ga Yudiugü rü nügü nixugüe na Tupanaxãcügüxüchi yĩgüxũ rü yema togü rü ñoma airugürüü na yixĩgüxũ.]

27 Natürü ngĩma ga yema nge rü ngĩgürügü: —Rü aixcüma nixĩ i curü ore, Pa Corix, natürü airugü rü ta norü yoraarü õnatüchi i mechawa rüyixũ nangõx —ngĩgürügü.

28 Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü ngĩxũ: —Pa Ngecüx, aixcümaxũchi cuyaxõ. Marü tá chanaxü i ngẽma cuma cunaxwèxexũ —ñanagürü. Rü yexgumatama ngĩxcèx nitaane ga ngĩxãcü.

Ngechuchu rü nanameẽxêê ga muxüma ga idaaweexũ

29 Rü yemawena ga Ngechuchu rü inaxũãchi ga yema nañewa, rü naxtaxa ga Gariréacutüwa naxũ. Rü ñuxũchi wüxi ga mëxpúnewa ínaxũãchi, rü yéma nayarüto.

30 Rü muxüma ga duũxügü naxütawa nangugü. Rü yéma naxütawa nanagagü ga duũxügü ga ichixeparagüxũ, rü ngexetügüxũ, rü tama idexagüxũ, rü chixechacüügüxũ, rü muxüma ga togü ga idaaweexũ. Rü Ngechuchupèxegu nayamugü, rü nüma ga Ngechuchu rü nanameẽxêê.

31 Rū ga duǔxǔgü rü poraãcü nabèixãchiãëgü ga yexguma nüxǔ nadaugügu ga ñuxãcü yema noxri tama idexagüxǔ rü marü na yadexagüxǔ, rü yema noxri chixechacüügüxǔ rü marü naxcèx na yataanegüxǔ, rü yema noxri chixeparagüxǔ rü marü na nameparagüxǔ, rü yema noxri ngexetügüxǔ rü marü na yadauchigüxǔ. Rū yemacèx ga duǔxǔgü rü Tupanaxǔ nicuèxüügü.

*Ngechuchu nanachibüexëë ga 4000 ga yatügü
(Mr 8.1-10)*

32 Rū ñuxǔchi ga Ngechuchu rü norü ngúexǔgücèx naca, rü ñanagürü nüxǔ: — Choxǔ nangechaǔtümügü i ñaã duǔxǔgü, erü marü tomaëxpüx i ngunexǔ nuã chauxǔtawa nangëxmagü, rü nüxǔ nataxuma i norü õna. Rū taxuacüma ngëmaãcümare nachiüwa chanamugü, erü ngürüachi namagu tá nayaturae —ñanagürü.

33 Rū norü ngúexǔgü rü ñanagürügü nüxǔ: — ¿Natürü ngextá tá tanayaxu i õna naxcèx i guxüma i ñaã duǔxǔgü? Erü taxúema nuxma taxâpata i nuã —ñanagürügü.

34 Rū Ngechuchu nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Ñuxre i pãü pexǔ nangëxma i pemax? — ñanagürü. Rū nanangãxǔgü, rü ñanagürügü: —Toxǔ nangëxma i 7 i pãü rü noxretama i choxnixãcügüxicatama —ñanagürügü.

35 Rū ñuxǔchi ga Ngechuchu rü duǔxǔgüxǔ namu na ñaxtüanewa natogüxǔcèx.

36 Rū nanade ga yema 7 ga pãü rü yema choxnigü. Rū Tupanana moxë naxã. Rū ñuxǔchi inanabücu. Rū norü ngúexǔgüna nanana na duǔxǔgüxǔ yanüaxǔcèx.

³⁷ Rũ guxũma ga duũxũgũ rũ meãma nachibũe. Rũ yemawena rũ 7 ga pexchigũ nanapagũamatama namaã ga yema pãũ rũ choxnichipẽxegũ ga íyaxũgũxũ.

³⁸ Rũ yema yẽma chibũexũ rũ 4,000 ga yatũgũ nixĩ, natũrũ ga ngexũgũ rũ buxũgũ rũ tama nayaxugũ.

³⁹ Rũ yemawena ga Ngechuchu rũ duũxũgũxũ ínimugũ. Rũ ñuxũchi wũxi ga ngegu nixũe, rũ Magadãarũ naãnewa naxũ.

16

Parichéugũ rũ Chaduchéugũ naxcèx ínacagũ na nũxũ nũxũ nadauxẽẽgũxũcèx ga wũxi ga cuèxruũ ga Tupanaãrũ poramaã naxũxũ

(Mr 8.11-13; Lc 12.54-56)

¹ Rũ ga Parichéugũ rũ Chaduchéugũ rũ Ngechuchuxũ ínayadaugũ. Rũ Ngechuchuna nacagũe na nũxũ nũxũ nadauxẽẽgũxũcèx ga wũxi ga cuèxruũ ga Tupanaãrũ poramaã naxũxũ, yerũ nũxũ naxũgũchaũmare.

² Natũrũ nũma ga Ngechuchu rũ nanangãxũ, rũ ñanagũrũ nũxũ: –Pema rũ yáuanecũ rũ ñaperũgũgũ:

“Name tá nixĩ i moxũãrũ ngunexũ, erũ nadautũweane”, ñaperũgũgũ.

³ Rũ ngẽxguma pèxmama nadautũweanegu rũ poraãcũ nacaixanegu, rũ:

“Nachixe tá nixĩ i ngunexũ” ñaperũgũgũ. Pema nixĩ i duũxũgũ i togüpẽxewa meã pemaxẽnetaxũ, natũrũ chixexũgu perũxĩnũẽ. Rũ pema nũxũ pecuèx na penangugũxũ i ñuxgu tá nameãnexũ

rü ñuxgu tá nachixeanexũ. Natürü ñuxma na yanguxũ i ngẽma cuèxruũgũ ga nuxcũma Tupana pemaã ixunetaxũ rü tama nüxũ pecuèxgüéga na ñacũchiga yĩxũ —ñanagürü.

⁴ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Ñãã duũxũgũ i chixecũmagũxũ rü tama yaxõgũxũ rü naxcèx ínacagũ i wũxi i cuèxruũ i Tupanaãrũ poramaã üxũ. Natürü yema cuèxruũ ga nuxcũmaũcü ga Tupanaãrũ orearũ uruũ ga Yonáxũ ngupetũxũrüũxicatátama nadaugũ. Rü yexgumarũũ na bayenaãnúwa na ínaxũxũxũ, rü choma rü íchatáxũwa tá íchaxũxũ. Rü taxuxũtáma i to i cuèxruũxũ nüxũ chadauxẽẽ i ñãã duũxũgũ —ñanagürü. Rü ñuxũchi nüxna yéma nixũ ga Ngechuchu, rü inaxũãchi.

*Parichéugüarü pãũãrũ puxẽẽruũchiga
(Mr 8.14-21)*

⁵ Rü yexguma naxtaxaarũ tocutüwa naxĩxgu ga norü ngúexũgũ, rü nüxũ inayarüngümaẽ na nawemü ta íyangegũxũ.

⁶ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —¡Dücèx, pexuãëgũ naxcèx i Parichéugũ rü Chaduchéugüarü pãũãrũ puxẽẽruũ! —ñanagürü.

⁷ Rü yema norü ngúexũgũ rü inanaxügüe ga nügũ na ñagũxũ: —Ngẽma ñanagürü tüxũ, erü tama tawemüta ítingegũ —ñanagürügũ.

⁸ Natürü ga Ngechuchu rü nüxũ nacuèxama ga ñuxãcü na yadexagũxũ ga norü ngúexũgũ. Rü yemacèx ñanagürü nüxũ: —¡Tũxcũũ,

“Tũxũ nataxu i tawemü” ñaperügügũ? Pema rü tama aixcũma peyaxõgũ.

9 —¿Tama ěxna nũxũ pecuèxgüéga rü nũxna pecuèxãchie ga yema wũximẽẽxpũx ga pãũ ga yema 5,000 ga yatügücèx ichabücuxũ? ¿Rü ñuxre ga pexchi penaxüãcuxũ namaã ga yema naxchipẽxegü ga íyaxügũxũ?

10 —¿Rü tama ěxna nũxna pecuèxãchie ga yema 7 ga pãũ ga yema 4,000 ga yatügücèx ichabücuxũ? ¿Rü ñuxre ga pexchi penaxüãcuxũ namaã ga yema naxchipẽxegü ga íyaxügũxũ?

11 —¿Rü ñuxãcü nixĩ i tama nũxũ pecuáxũ i tama pãũchiga na chidexaxũ i ngẽxguma ñachagu:

“¡Pexuãẽgü naxcèx i Parichéugü rü Chaduchéugüarü pãũârü puxẽẽruũ!” ñachagu? —ñanagürü ga Ngechuchu.

12 Rü yexguma ga norü ngúexügü rü nũxũ nacuèxgü ga tama pãũârü puxẽẽruũchiga na yadexaxũ ga Ngechuchu, natürü Parichéugü rü Chaduchéugüarü nguxẽẽtaechiga na yĩixũ ga na yadexaxũ.

Pedru nanangoxẽẽ na Cristu na yĩixũ ga Ngechuchu

(Mr 8.27-30; Lc 9.18-21)

13 Rü yexguma Checharéa ga Piripuaneârü ngaicamana nanguxgu ga Ngechuchu, rü norü ngúexügüna naca, rü ñanagürü: —¿Ñuxũ ñaxũ i duũxügü i chauchiga na texé chiixũ i chomax? —ñanagürü.

14 Rü nüma ga norü ngúexügü rü nanangãxũ rü ñanagürügü: —Nangẽxma i duũxügü rü:

“Cuáũ ya baiũxẽẽruũ quixĩ” ñagüxũ. Rü togü i:

“Ería quixĩ” ñagüxũ. Rü togü i:

“Yeremíã quixĩ” ñagüxũ. Rü togü rü:

“Wüxi ga nuxcümaücü ga Tupanaärü orearü uruü quixĩ” ñagüxü –ñanagürügü.

15 Rû yexguma ga Ngechuchu rû nüxna naca rû ñanagürü: –¿Rû pema i ñuxü ñapegüxü choxü na texé chiixü? –ñanagürü.

16 Rû Chimáu ga Pedru nanangãxü, rû ñanagürü nüxü: –Cuma nixĩ i Cristu ya Tupana ya maxücü Nane quiixü –ñanagürü.

17 Rû Ngechuchu nanangãxü rû ñanagürü nüxü: –Cuma rû aixcüma cutaãe, Pa Chimáüx, Pa Yoná Nanex, erü taxuüma i duüxü nixĩ i cuxü nüxü cuèxëexü i ngëma, natürü Chaunatü ya daxügücü nixĩ ya cuxü nüxü cuèxëecü na Nane chiixü.

18 –Rû choma cumaã nüxü chixu rû cuma rû Pedru quixĩ. Rû ngëma cuéga rû “nuta” ñaxüchiga nixĩ. Rû cuma tá nixĩ i chorü duüxügüarü dauruü quiixü. Rû Chataná rû tãütáma nüxü narüyexera i ngëma chorü duüxügü.

19 –Rû choma rû tá cuxna chanaxã i chorü ore na duüxügümaã nüxü quixuxüçèx na nüxü nacuèxgüxüçèx na ñuxãcü daxüguxü i nañewa nangugüxü i ngextá Tupana ãëxgacü íixüüwa. Rû yixema tama cuxü irüxĩnüëxë i ngëma ore rû tãütáma ngema tichocu. Natürü yixema meã cuxü irüxĩnüëxë i ngëma ore rû aixcüma ngema Tupana ãëxgacü íixüüwa tá tangugü –ñanagürü.

20 Rû yexguma ga Ngechuchu rû norü ngüexügümaã nüxü nixu, rû ñanagürü: –¡Taxüemaãtáma nüxü pixu na choma rû Cristu chiixü! –ñanagürü.

*Ngechuchu nanaxunagü ga norü yuxchiga
(Mr 8.31-9.1; Lc 9.22-27)*

21 Rū yemawena inanaxügü ga norü ngúexügümaã nüxü na yaxuxü ga tacü tá nüxü na üpetüxü. Rū ñanagürü: —Choma rü Yerucharéüwa tá chaxü, rü ngema poraãcü ngúxü tá choxü ningexëëgü. Rū choxü tá nimëxgü i Yudíugüarü ãëgacügüerugü rü paigüarü ãëxgacügü rü ngúexëëruügü i ore i mugüwa nguxëëtaegüxü. Natürü tomaëxpüx i ngunexü ngupetügu rü wena táxarü chamaxü —ñanagürü.

22 Rū yexguma ga Pedru rü nüxíca noxrüwama Ngechuchuxü naga, rü inanaxügü ga na naxucuxëãxü, rü ñanagürü: —Pa Corix, Tupana rü tama nanaxwëxe na ngëmaãcü quidexaxü. Rū täütáma ngëmaãcü cuxü nangupetü i cumax —ñanagürü.

23 Natürü ga Ngechuchu rü Pedrucëx nadaueguãchi, rü ñanagürü nüxü: —¡Choxna ixügachi, Pa Chatanáx, erü chixexügu choxü cunguxëëchaü! Rū tama Tupana nagu rüxínüxügu curüxínü, rü yatügü nagu rüxínüxügmare curüxínü i cumax —ñanagürü.

24 Rū yexguma ga Ngechuchu rü norü ngúexügüxü ñanagürü: —Rü ngëxguma texé chowe rüxüxchaügu, ¡ëcü nüxü tarüxo i tümaãrü ngúchaü, rü namaã tabora i ngëma guxchaxügü i tümacëx ínguxü i ñoma curuchawa tipotaxürüü tüxü ixíxëëxü, rü ngëmaëtüwa chowe tarüxüãma!

25 Erü yíxema tügü maxëchaxëëchaüxë rü tá tayu. Natürü yíxema chauxcëx yúxe rü aixcüma tá tüxü nangëxma i maxü i taguma gúxü.

26 Rū ¿Tacüwa i nüxü namexü ya wüxi ya yatü ega nayauãxgu i guxüma i ñoma i naãneãrü

ngẽmaxũgũ, natürü iyanatauxẽãgu i norü maxũ? Erü taxucürüwama wüxi ya yatü rü norü dñerumaã naxcèx nataxe i norü maxũ.

²⁷ Erü choma i Tupana Nane na duũxũxũ chiĩxũ rü wena táxarü núma chaxũ. Rü ngẽxguma rü Chaunatü ya Tupanarũ tá ãẽxgacü chixĩ, rü daxũcũãx i orearü ngeruũgümaã tá íchangu. Rü ngẽxguma tá nixĩ i nüxũ chanaxütanũxũ i wüxichigü i duũxũgü i ngẽma ñuxãcü chauxcèx na namaxẽxürũãcüma maxẽxũ.

²⁸ Rü aixcüma pemaã nüxũ chixu rü nangẽxma i ñuxre i duũxũgü i núma ngẽxmagũxũ rü tãütáma nayu ñuxmatáta choxũ nadaugü na yuwa ícharüdaxũ rü aixcüma ãẽxgacü ya poracü na chiĩxũ —ñanagürü ga Ngechuchu.

17

Ngechuchu rü toraxũãcü nangox

(Mr 9.2-13; Lc 9.28-36)

¹ Rü 6 ga ngunexũguwena rü Ngechuchu ínayagagü ga Pedru rü Chaũtiágu rü Cuáũ ga Chaũtiágueneẽ. Rü nüxĩcatama wüxi ga mèxpúnewa noxrüwama namaã naxũ.

² Rü yéma yema ngúexũgüpẽxewa rü toraxũãcü nangox ga Ngechuchu. Rü üèxcürũ nixĩ ga nachíwe ga na yayauracüxũ. Rü naxchiru rü ta üèxcüemarũ nixĩ ga na nangóonexẽãxũ.

³ Rü ngürũãchi yéma naxcèx nangoxgü ga Moĩché rü Ería. Rü Ngechuchumaã yéma nidexagü.

⁴ Rü yexguma ga Pedru rü ñanagürü Ngechuchuxũ: —Pa Corix, name nixĩ nuã tangẽxmagü. Rü ngẽxguma cunaxwèxegu rü tá tanaxü ya tomaẽxpüx ya düxenü, rü wüxi ya

cuxcèx, rü nái ya Moïchécèx, rü nái ya Eríacèx —ñanagürü.

⁵ Rü yexguma íyadexayane ga Pedru rü wüxi ga caixanexü ga nangóonexêêxü rü natanügu nayan-gaixema. Rü yema caixanexüwa inanaxü ga wüxi ga naga ga ñaxü: —Daa nixĩ ya Chaune ya nüxü changechaüxüchicü rü namaã chataãêxüchicü. ¡Rü naga pexĩnüë! —ñanagürü.

⁶ Rü yexguma yemaxü naxĩnüëgu ga yema ngúexüğü, rü ñaxtüanegu nanangücuchiãchitanü, yerü poraãcü namuüë.

⁷ Natürü ga Ngechuchu rü naxcèx nixü, rü nüxü nayarüngögü, rü ñanagürü nüxü: —¡Ipechigü rü täxü ipemuüêxü! —ñanagürü.

⁸ Rü yexguma wenaxârü nadaunagütanügu, rü Ngechuchuxüicatama nadaugü rü taxúema ga toguexü nadaugü.

⁹ Rü yexguma ínaxĩgügu ga guma mèxpúnewa, rü Ngechuchu nayaxucuxêgü ga taxúemaãma na nüxü yaxugüexücèx ga yema yéma nüxü nadaugüxü, ñuxmatáta yuwa ínadxgu rü wena namaüxgu.

¹⁰ Rü ñuxüchi ga yema ngúexüğü rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürügü: —¿Tüxcüü i ngëma ngúexêêruüğü i ore i mugüwa nguxêêtaegüxü rü ñanagürügü:

“Ería tá nixĩ ya nüxĩra cuxüpa nuã ücü?” ñanagürügü.

¹¹ Rü Ngechuchu nanangãxü, rü ñanagürü: —Aixcüma nixĩ i Ería na nüxĩra tá núma naxüxü na chauxüpa Tupanacèx yamexêêãxücèx i duüxüğü.

¹² Natürü choma pemaã nüxü chixu, rü Ería rü marü núma naxü, natürü duüxüğü rü tama nüxü

nacuèxgü na texe yïixü. Rü yemacèx chixri namaã nachopetü. Rü ngêxgumarüü tá ta nixĩ na chixri tá chomaã nachopetüxü i duïxüğü —ñanagürü.

¹³ Rü yexguma ga yema ngúexüğü rü nüxü nicuèxãchitanü ga Cuáü ga baiüxêêruüchiga na yïixü ga yema Ngechuchu namaã nüxü ixuxü.

Ngechuchu rü nanamexêê ga wüxi ga bucü ga ngoxo nawa yexmacü

(Mr 9.14-29; Lc 9.37-43)

¹⁴ Rü yexguma duïxüğü íyexmaxüwa nangugügu, rü wüxi ga yatü Ngechuchucèx nixü. Rü napêxegu nayacaxãpüxü rü ñanagürü nüxü:

¹⁵ —Pa Corix, ¡nüxü nangechaü ya chaune rü naxcèx yataanexêê! Erü muêxpüxcüna rü naxãüãêxü, rü poraãcü nüxü nangux. Rü muêxpüxcüna rü üxüxetügu nayanguxêê, rü êxna dexágu.

¹⁶ —Rü nuã curü ngúexügüxütawa chanaga, natürü nümagü rü tama nüxü nacuèxgü na namexêêgüãxü —ñanagürü.

¹⁷ Rü yexguma Ngechuchu nanangãxü, rü ñanagürü nüxü ga yema duïxüğü ga yéma yexmagüxü: —Pa Duïxüğü i Tama Yaxögüxü i Chixri Maxêxüx, ¿ñuxguratáta i pemaã chanuxmaxü rü yaxna pemaã chaxĩnüxü? ¡Nuã penaga ya yima bucü! —ñanagürü.

¹⁸ Rü Ngechuchu nananga ga yema ngoxo ga guma bucüwa yexmaxü. Rü yemaãcü ínanatèxüchi ga yema ngoxo. Rü yexgumatama naxcèx nitaane ga guma bucü.

¹⁹ Rü yemawena ga norü ngúexüğü rü noxrüwama Ngechuchumaã nidexagü. Rü nüxna

nacagüe, rü ñanagürügü nüxũ: —Pa Corix, ¿tüxcüü i toma rü taxuacüma ítanatèxüchi i ngẽma ngoxo? —ñanagürügü.

20 Rũ Ngechuchu nanangãxũ, rü ñanagürü nüxũ: —Pema rü taxuacüma ípenatèxüchi erü tama aixcüma peyaxõgü. Rũ aixcüma pemaã nüxũ chixu, rü ngẽxguma chi woo wüxi ya motachachirerüxũ naxiraxüchigu i perü õ, rü chi daa mèxpúnemaã nüxũ pixuxgu na yaxügachixüçèx, rü chi pega naxĩnü. Rũ taxuxũ chima pexũ naguxcha ega aixcüma peyaxõgügu.

21 —Natürü ñãrũü i ngoxo rü tama ínaxüxũ ega tama ixaureãcüma iyumüxègu —ñanagürü.

Ngechuchu rü wenaxãrũ nanaxunagü ga norü yuxchiga

(Mr 9.30-32; Lc 9.43-45)

22 Rũ yexguma norü ngüexüğümaã Gariréaarü naãnegu yaxüxgu ga Ngechuchu, rü norü ngüexüğümaã nüxũ nixu, rü ñanagürü: —Choma ya Tupana Nane na duüxüxũ chiüxũ, rü chixri tá chomaã nachopetü rü ãëxgacügüna tá choxũ namugü i duüxüğü.

23 —Rũ tá choxũ nimèxgü, natürü tomaèxpüx i ngunexüguwena rü wena táxarü chamaxũ —ñanagürü. Rũ yexguma yema orexũ naxĩnüègu ga norü ngüexüğü, rü poraãcü nangechaüğü.

Ngechuchu ngĩxũ naxütanü ga yema dñeru ga tupauca ga taxüñecèx ngĩxũ nayauxgücü

24 Ngechuchu rü norü ngüexüğümaã Capernáũrũ íãnewa naxĩ. Rũ yexguma yéma nangugügu rü Pedruxũ ínayadaugü ga yema yatügü ga tupauca ga taxüñecèx dñeru ngĩxũ yaxgüxũ.

Rü Pedruna nacagüe rü ñanagürügü: —¿Yima curü Cori rü tama êxna ngĩxũ naxütanü i ngẽma dñeru i tupauca ya taxũneârü ixĩcü? —ñanagürügü.

²⁵ Rü Pedru nanangãxũ, rü ñanagürü: — Ngẽmããcü nanaxütanü —ñanagürü. Rü yixcama ga yexguma Ìxgu naxücuxgu ga Pedru, rü Ngechuchuxira Pedrumãã nidexa, rü ñanagürü nüxũ: —¿Ñuxũ ñacuxũ i cumax, Pa Pedrux, rü ngextá nixĩ i nayauxgüãxũ i norü dñeru i guxũ i nachiuãneârü ãëxgacügü? ¿Cuxcèx i nügütanüwatama rü êxna togü i duũxügütanüwa? —ñanagürü.

²⁶ Rü Pedru nanangãxũ, rü ñanagürü: —Maneca togü i duũxügütanüwa nixĩ i nayauxgüãxũ —ñanagürü. Rü ñuxũchi Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü: —Rü ngëxguma ngẽmããcü yixĩgu, rü yixema na Tupanaârü ixĩgüxũ rü taxucèxma tanaxütanügü.

²⁷ —Natürü ngẽma na taxúema tamaã nuxücèx, rü chanaxwèxe i cuyaxütanü i ngẽma dñeru. ¡Rü yéa naxtaawa naxũ, rü ngẽma yapoxwaxe! ¡Rü ngẽma nüxĩraũxũ i choxni i cunapoxwaũxũ rü naãxwa tá nüxũ icuyangau i wüxi i dñeru i nagu mexũ na yangutanüxëexücèx i chauxcèx rü cuxcèx rü ta! ¡Rü tupauca ya taxũnewa nange i ngẽma dñeru, rü yaxütanü! —ñanagürü.

18

¿Texé tá tixĩ ya guxããrü yexera ixĩxë?

(Mr 9.33-37; Lc 9.46-48)

¹ Rü yexguma ga norü ngúexügü rü Ngechuchucèx naxĩ rü nüxna nacagü, rü

ñanagürügü: —¿Pa Corix, texé tá tixĩ ya guxũârü yexera ixĩxẽ i ngẽma Tupana ãẽxgacü íxĩxũwa? —ñanagürügü.

² Rũ yexguma ga Ngechuchu rü wüxi ga buxũcèx naca, rü norü ngúexũgüarü ngãxũtanügu nanachixẽẽ.

³ Rũ ñuxũchi ñanagürü nüxũ: —Dücèx, Pa Chorü Ngúexũgüx, aixcüma pemaã nüxũ chixu, rü ngẽxguma tama nüxũ perüxoegu i ngẽma na togüarü yexera pegü pixígüxẽẽchaũxũ rü ñuxũchi tama ñaã buxũrüü pegü íperüxíragu, rü taxucürüwa pichocu i ngextá Tupana ãẽxgacü íxĩxũwa.

⁴ —Rũ aixcüma yíxema tügü írüxíraxe rü ñaã buxũrüü ixĩxẽ, rü yíxema tá tixĩ ya guxũârü yexera ixĩxẽ i ngextá Tupana ãẽxgacü íxĩxũwa.

⁵ —Rũ texé ya chauégagu meã nayaxúxe i wüxi i buxũ i ñaãrüü ixĩxũ rü choxũ nixĩ i tayaxuxũ.

*Naxãücüma nixĩ na pecadugu inguxũ
(Mr 9.42-48; Lc 17.1-2)*

⁶ —Rũ texé ya pecadugu nanguxẽexẽ i wüxi i ñaã buxũgü i choxũ yaxõgüxũ rü tümacèx rü narümemaẽ chi nixĩ na noxtacüma wüxi ya nuta tümanaãwa nayangacuchixũ, rü ñuxũchi ngẽmaãcü taxtũchiüwa tũxũ nayarütáexũ na ngẽxma tayuxũcèx.

⁷ —Ñoma i naãnecũãxi duũxũgücèx rü wüxi i taxũ i ngechaũ nixĩ na nangẽxmaxũ i muxũchixũ i tacü i pecadugu nayixẽẽxũ. Rũ guxũguma tá nangẽxma i ngẽma chixexũgü, natürü wüxi i ngechaũxũchi tá nixĩ naxcèx i ngẽma yatü i togüxũ pecadugu nguxẽẽxũ.

8 –Rü ngēmācèx i ngēxguma chi cuxmēx rü ěxna cucutü pecadugu cuxŭ nguxēēgu, rü name nixĩ i noxtacüma ícunadae rü yaxŭgu cuyaña. Erü narümemaē nixĩ i cuboxmēxācüma rü ěxna cubocutüācüma na cunayaxuxŭ i curü maxŭ na tama guxŭne ya cuxmēxmaã rü ěxna guxŭne ya cucutümaã üxü ya taguma ixoxŭnewa quitèxcuchixŭcèx.

9 –Rü ngēxguma chi cuxetü pecadugu cuxŭ nguxēēgu, rü name nixĩ i ícunacaxŭchi, rü yaxŭgu cunaña. Erü narümemaē nixĩ i wüxixetümaã na cunayaxuxŭ i curü maxŭ na tama guxŭne ya cuxetümaã üxü ya ngoxogü nāgu poxcuenewa na quitèxcuchixŭcèx. [Rü ngēmaācŭ woo cuxŭ naguxchāgu, natürü name nixĩ i nüxna quixŭgachi i guxŭma i ngēma chixexŭgü i nāgu cunguchaŭxŭ.]

*Ore ga carneru ga iyarütaxuxŭgu ixuxŭ
(Lc 15.3-7)*

10 –Rü tama name i nüxŭ pexoox i wüxi i buxŭ i ñaärŭü choxŭ yaxōxŭ. Erü ngēma norü dauruŭgü i orearü ngeruŭgü i daxŭcŭāx rü guxŭguma Chau-natü ya daxŭgucüpēxewa nangēxmagü na ngēma ngēma buxŭetüwa nachogŭxŭcèx.

11 –Rü choma i Tupana Nane na duŭxŭxŭ chiŭxŭ rü núma chaxŭ na chanamaxēēxŭcèx i duŭxŭgü iyarütaxuxŭ.

12 –¿Rü ñuxŭ ñapegŭxŭ i pema ega wüxi ya yatü rü nüxŭ nangēxmagu i 100 i carnerugü rü wüxi nüxŭ iyarütaxuxŭ? ¿Taux ěxna i nachitaŭgu namugŭāxŭ i ngēma 99, rü ñuxŭchi naxcèx yadauxŭ i ngēma nüxŭ iyarütaxuxŭ?

13 –Rü ngëxguma nüxŭ iyangauxgu, rü namaã nataãëxŭchi i ngëma norü carneru. Rü woo guxŭguma namaã nataãë i ngëma 99 i tama iyarŭtauxexŭ, natürü yexeraãcŭxŭchi namaã nataãë i ngëma wŭxi i iyarŭtaxuxŭ, erü marü nüxŭ inayangau.

14 –Rü ngëxgumarüŭ ta nixĩ ya Penatü ya daxŭgucü na tama nanaxwèxexŭ na wŭxi i ñaã buxŭ na iyarŭtaxuxŭ.

*Ñuxãcü tamüçixŭ na ingechaŭxŭchiga
(Lc 17.3)*

15 –Rü ngëxguma cueneë chixexŭ cumaã ũxgu, rü name nixĩ i nüxĩcatama namaã quidexa, rü nüxna nüxŭ cucuèxãchixëë i ngëma norü chixexŭ i cumaã naxŭxŭ. Rü ngëxguma cuga naxĩnŭgu, rü marü wenaxarü mexŭcèx cunataeguxëë i ngëma cueneë.

16 –Natürü ngëxguma tama cuga naxĩnŭgu i ngëma cueneë, rü name nixĩ i naxcèx cuca i wŭxi rü èxna taxre i duŭxŭgü na nŭmagü rü ta namaã yadexagŭxŭcèx i ngëma cueneë.

17 –Rü ngëxguma rü ta tama nüxŭ inaxĩnŭgu i ngëma taxre i duŭxŭgüarü ore, rü name nixĩ i guxŭ i yaxŭgŭxŭmaã nüxŭ quixu na ngëma cueneëmaã yadexagŭxŭcèx. Rü ngëxguma rü ta tama nüxŭ inaxĩnŭgu i ngëma yaxŭgŭxŭârü ore, rü name nixĩ i wŭxi i duŭxŭ i tama yaxŭxŭrŭügu namaã curŭxĩnŭ.

18 –Rü aixcŭma pemaã nüxŭ chixu rü yixema núma ñoma i naãnewa tama pexŭ irŭxĩnŭxë i chorü ore rü täütáma Tupana ãëxgacü íxixŭwa tichocu.

Natürü yíxema meã pexũ irüxĩnũxẽ i ngẽma ore rü aixcũma ngẽma tá tangu.

19 —Rü pemaã nüxũ chixu rü ngẽxguma chi taxre i pema i núma ñoma i naãnewa rü wüxigu tacücèx ípecaxgu i Chaunatü ya daxũgucũxõtawa, rü nüma ya Chaunatü rü tá pexna nanaxã.

20 —Erü ngẽma ngextá taxre rü êxna tomaẽxpüx i duũxũgü chauégagu íngutaquẽxexũwa, rü choma rü ta norü ngãxũtanüwa changẽxma —ñanagürü.

21 Rü yexguma ga Pedru rü Ngechuchucèx nixũ, rü nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Pa Corix, ngẽxguma chaueneẽ chixexũ chomaã üxgu, rü ñuxreẽxpüxcüna i namexũ na nüxũ nüxũ changechaũxũ naxcèx i ngẽma chixexũ i chomaã naxũxũ? ¿Rü marü namexũ i cuxcèx ega 7 êxpüxcüna yixĩgu na nüxũ nüxũ changechaũxũ? —ñanagürü.

22 Rü Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü: —Tama name i 7 êxpüxcünaxĩcatama nüxũ nüxũ cungechaũ. Natürü guxũgutáma nixĩ i nüxũ nüxũ na cungechaũxũ woo 70 êxpüxcüna i 7 wa nangu —ñanagürü.

Ore ga ãẽxgacüarü duũxũ ga tama namücüaxũ nüxũ ngechaũxũ ga norü ngetanügu ixuxũ

23 Rü Ngechuchu rü ñanagürü: —Rü ngẽma Tupana na ãẽxgacü ixĩxũ, rü ñoma wüxi ga nachiuãneãrũ ãẽxgacü ga norü duũxũgü ga nüxũ nangetanügüxũmaã namexẽẽchaũxũrüü nixĩ.

24 —Rü yexguma inaxüğüãgu ga meã nüxũ na yadaugüxũ ga yema nüxũ nangetanügüxũpane, rü naxõtawa nanagagü ga wüxi ga norü duũxũ ga taxüchicü ga dñeru nüxũ ngĩxũ ngetanüxũ.

25 –Natürü ga yema norü duïxü rü nangearü dïeruãx, rü taxuacüma norü cori ga ãëxgacüaxü nanaxütanüega. Rü yemacèx ga yema ãëxgacü rü norü churaragüxü namu na to ga corixü namaã nataxegüxücèx ga yema yatü, wüxigu tümamaã ga naxmèx rü naxãcügü rü norü yemaxügü, na yema natanü ga dïerumaã naxütanüãxücèx ga norü nge-tanü.

26 –Rü yexguma ga yema norü duïxü rü norü ãëxgacüpëxegu nacaxãpüxü, rü nüxü nacèèxü, rü ñanagürü:

“Pa Corix ¡choxü nangechaü! Rü marü tá chapuracü, rü tá cuxü chanaxütanü i guxüma”, ñanagürü.

27 –Rü yema norü ãëxgacüaxü nangechaütümüü, rü yemacèx namaã nüxü nixu ga marü tama nüxü na naxütanüãxücèx ga yema norü ngetanü. Rü ñüxüchi ínananguxuchixëë.

28 –Natürü yexgumatama yéma ãëxgacüxütawa ínaxüüxgu ga yema yatü, rü nüxü inayangau ga wüxi ga namücü ga írarüwatama nüxü nange-tanüxü. Rü yema yatü rü nüxna natüxüe, rü nananüxnaxã, rü ñanagürü nüxü:

“¡Choxü ngïxü naxütanü i ngëma dïeru i ngïxü cungetanücü!” ñanagürü.

29 –Rü yexguma ga yema namücü rü yema yatüpëxegu nacaxãpüxü, rü nüxü nacèèxü, rü ñanagürü:

“Pa Chomücüx, ¡choxü nangechaü! Rü marü tá chapuracü, rü tá cuxü chanaxütanü i guxüma”, ñanagürü.

30 –Natürü ga yema yatü rü tama nüxü nacuáxchaü ga yema ore. Rü poxcupataügu tüxü

napoxcuama ñuxmata nüxũ tanaxütanü ga yema tũmaãrũ ngetanü.

³¹ —Rü yexguma togü ga yema ãëxgacüarü duũxügü nüxũ daugügu ga yema ngupetüxũ, rü poraãcü naãëwa nangux ga yema naxüxũ ga yema yatü. Rü norü corixütawa naxĩ rü nüxũ nayarüxugüe ga guxũma ga yema ngupetüxũ.

³² —Rü yexguma ga yema ãëxgacü rü nanamu ga norü churaragü na naxütawa nagagüãxüçex ga yema yatü. Rü yexguma naxütawa nanguxgu, rü ñanagürü nüxũ:

“Wüxi i chixexü i chorü duũxü quixĩ. Choma rü cuxũ nüxũ changechaũ ga yema choxũ cungetanüxũ, erü choxũ cucèèxü na tama cuxũ chapoxcuxüçex.

³³ —Rü cuma rü chita nüxũ nüxũ cungechaũ i ngëma cumücü i cuxũ nangetanüxũ, yexgumarüũ ga choma rü cuxũ nüxũ na changechaũxürüũ ga yema choxũ cungetanüxũ”, ñanagürü nüxũ.

³⁴ —Rü poraãcü nanuxüchi ga yema ãëxgacü. Rü norü churaragüxũ namu na napoxcugüãxüçex ga yema yatü ñuxmata guxũ nüxũ naxütanü ga yema nüxũ nangetanüxũ —ñanagürü ga Ngechuchu.

³⁵ Rü ñuxüchi ñanagürü ta: —Rü ngëxgumarüũ tá pemaã nanaxü ya Chaunatü ya daxügücü i ngëxguma tama wüxichigü aixcüma peenexëgüaxũ nüxũ perüngümaegu i ngema chixexü i pemaã naxüxũ —ñanagürü.

19

Parichégü rü Ngechuchuna nacagüe i táxmèxchiga

(Mr 10.1-12; Lc 16.18)

¹ Rū yema ñaxguwena ga Ngechuchu rü inaxũãchi ga Gariréaarü nañewa. Rū natü ga Yudáũärü tocutüwa naxü ga Yudéaarü nañewa.

² Rū muxüma ga duũxüğü nawe narüxĩ, rü nüma ga Ngechuchu rü yéma nanameẽxẽẽ ga yema idaaweexü.

³ Rū Ngechuchucèx naxĩ ga ñuxre ga Parichéugü, rü nüxna nacagü rü ñanagürüğü: —¿Cuxcèx namexü i wüxi i yatü na ínatáxmèxmarexü ega tacü rü chixexü taxüxgu ya naxmèx? —ñanagürüğü. Rū yemaãcü nüxna nacagü yerü Ngechuchuxü chixexügu nanguxẽẽgüchaũ.

⁴ Rū Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü: — ¿Taguma éxna nawa pengúe i ngéma Tupanaärü ore i ümatüxü i nüxü ixuxü ga noxri Tupana naxüxgu ga duũxüğü, rü yatüxü rü ngecüxü na naxüxü?

⁵ —Rü ñanagürü ga Tupana:

“Rü ngèmacèx ya yatü rü tá nanatü rü naëna nixügachi na namèxmaã inaxãũxüçèx. Rū ngémaãcü i ngéma taxre rü ñoma wüxitama i duũxürüũ tá nixĩgü”.

⁶ —Rü ñuxüchi tama taxre nixĩ, rü wüxitama nixĩ. Rū ngèmacèx taxucürüwa texé nügüna tayaxĩgachitanüxẽẽ i ngéma taxre i Tupana nügüna mugüxü —ñanagürü.

⁷ Rū yexguma Ngechuchuna nacagü rü ñanagürüğü: —¿Tüxcüũ nixĩ ga Moĩché ga duũxüğümaã nüxü yaxuxü rü ngèxguma texé tümamèxü ítaxchaũgu rü name nixĩ i wüxi i popera i tèxgüpane ngĩxna taxã, rü ñuxüchi ngĩxü ítatèx? ñaxü —ñanagürüğü.

⁸ Rū Ngechuchu nanangãxü, rü ñanagürü nüxü: —

Pegagu nixĩ ga Moĩché ga tama pexna nachúxãxũ na pexmèxũ ípetáxũ. Yerü nüma nüxũ nacuèx na tama aixcüma peyaxõgüxũ. Natürü noxriarü ügügu rü tama yemaãcü nixĩ.

⁹ —Rü choma pemaã nüxũ chixu rü tama name na texé tümamèxũ ítáxũ ega tama naĩ ya yatümaã nangẽãxũgagu yixĩgu. Rü ngëxguma chi yima yatü rü ñuxũchi naĩ i ngemaã naxãxmèxgu, rü chixexũ naxũ, rü ñoma naĩ i ngemaãmare nangẽãxũrüü nixĩ. Rü texé ya ngĩmaã ãmaxẽ i ngẽma nge i ngĩte ngĩxũ ítèxcü, rü ñoma naĩ i ngemaãmare itapexũrüü tixĩ —ñanagürü ga Ngechuchu.

¹⁰ Rü ñuxũchi ga norü ngúexũgü rü ñanagürügü nüxũ: —Ega ngẽmaãcü yixĩgu rü name nixĩ i noxtacüma tama naxãmèx ya yatü rü tama ixãte i nge —ñanagürügü.

¹¹ Rü Ngechuchu norü ngúexũgüxũ nangãxũ rü ñanagürü: —Taxucürüwa guxũma i duũxũgü nüxũ nacuèx i tacüchiga na yĩxũ i ngẽma nguxẽëtae. Natürü yixema Tupana tüxũ nüxũ cuèxẽxẽxĩcatama tixĩ ya nüxũ cuèxgüxe.

¹² —Rü nangëxma i nagúxũraũxũ i guxchaxũ na tama naxãmèxücèx ya yatü. Erü nümaxũ i yatü rü woetama taxucürüwa naxãmèx erü norü bucüma nangepüxüchare. Rü nümaxũ i yatü rü taxucürüwa naxãmèx erü nayauxpüxücharee. Rü togü tama naxãmèx erü Tupanaãrü ngúchaũxĩcatama naxügüchaũ. Rü texé ya ngẽmaãcü maxchaũxẽ rü marü name i ngẽmaãcü tamaxũ —ñanagürü ga Ngechuchu.

*Ngechuchu rü buxũgüxũ nameãxẽ
(Mr 10.13-16; Lc 18.15-17)*

13 Rū duūxūgū rü Ngechuchuxütawa nanagagū ga ñuxre ga buxūgū na Ngechuchu nūxū ingōgūxūcèx rü namaã nayumüxēxūcèx. Natürü ga Ngechuchuarü ngúexūgū rü inanaxūgüe ga na yangagūãxū ga yema duūxūgū ga Ngechuchuxütawa buxūgūxū gagūxū.

14 Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü nūxū ga norü ngúexūgū: —Marü name i chauxütawa naxī i buxūgū. ¡Rü tãxū i nūxna penachuxuxū! Erü Tupana ãēxgacü íxīxūwa rü tūmacèx nixī ya yíxema ñaã buxūgürüü meã yaxōgūxe —ñanagürü.

15 Rū ñuxūchi ga Ngechuchu rü yema buxūgüetü naxümēx. Rū yemawena inaxūãchi ga yéma.

*Wüxi ga ngextüxücü ga dīeruãxūchicü
Ngechuchumaã nidexa
(Mr 10.17-31; Lc 18.18-30)*

16 Rū wüxi ga ngextüxücü rü Ngechuchuxütawa nangu, rü nūxna naca, rü ñanagürü: —Pa Ngúexēeruü ya Mecüx, ¿tacü tá chaxūxū na chanayaxuxūcèx i maxū i taguma gúxū? —ñanagürü.

17 Rū Ngechuchu nanangãxū rü ñanagürü nūxū: —¿Tüxcüü “Mecü” ñacurügü choxū? Erü Tupanaxīcatama nixī ya mecü ixīcü, rü nataxuma i to. Natürü ngēxguma cunayauxchaūgu i maxū i taguma gúxū, rü ¡naga naxīnü i Tupanaärü mugü! —ñanagürü.

18 Rū yexguma ga guma ngextüxücü rü ñanagürü: —¿Ngēxürüüxū tá nixī i Tupanaärü mugü i naga chaxīnüxū? —ñanagürü. Rū Ngechuchu nanangãxū rü ñanagürü nūxū: — ¡Tãütáma cumáeta, rü tãütáma naī i ngemaã icupe,

rü täütáma cunġtèèx, rü täütáma doraxŭ quixu i togŭchiga!

19 —¡Rü tümaga naxĩnü ya cunatü rü cue, rü nüxŭ nangechaŭ i cumŭcŭgŭ ngẽma na cugŭ cungechaŭxŭrŭŭ! —ñanagŭrŭ.

20 Rü yexguma ga guma ngextŭxŭcŭ rü ñanagŭrŭ: —Guxŭma i ngẽma mugŭ i nüxŭ quixuxŭ rü woetama chorŭ bucŭma meã chayanguxẽẽ. ¿Rü tacŭ rü to tá chaxŭ na choxŭ nangẽxmaxŭcèx i maxŭ i taguma gúxŭ? —ñanagŭrŭ.

21 Rü Ngechuchu nanangãxŭ rü ñanagŭrŭ nüxŭ: —Ega aixcŭma Tupanapẽxewa mecŭ quixĩxchaŭgu, rü name nixĩ i namaã cutaxe i guxŭma i curŭ ngẽmaxŭgŭ rü togŭ i ngearŭ ngẽmaxŭãxgŭxŭna cunaxã i ngẽma curŭ natanŭ. Rü ngẽxguma tá cuxŭ nangẽxma i cuchica i daxŭguxŭ i naãnewa. Rü ñuxŭchi marŭ name i chowe curŭxŭ —ñanagŭrŭ.

22 Natŭrŭ yexguma yemaxŭ naxĩnügu ga guma ngextŭxŭcŭ rü poraãcŭ nangechaŭ, yerŭ namuãrŭ dŭeruãxŭchi.

23 Rü yexguma ga Ngechuchu rü norŭ ngúexŭgŭxŭ ñanagŭrŭ: —Aixcŭma pemaã nüxŭ chixu rü naguxchaxŭchi nixĩ na wŭxi i duŭxŭ i dŭeruãxŭchixŭ rü Tupana ãẽxgacŭ íixŭxŭwa na nanguxŭ.

24 —Rü aixcŭma pemaã nüxŭ chixu rü ñoma wŭxi i cameyu na taxucŭrŭwama wŭxi ya ucumaxètŭwa naxŭpetŭxŭãrŭ yexera narŭguxchamaẽ naxcèx i wŭxi i duŭxŭ i dŭeruãxŭchixŭ na yaxŭcuxŭ i ngextá Tupana ãẽxgacŭ íixŭxŭwa —ñanagŭrŭ.

25 Rü yexguma yemaxŭ naxĩnüẽgu ga norŭ

ngúexügü rü poraãcü nabèixãchiãëgü. Rü nügüna nacagüe rü ñanagürügü: —¿Rü texé tá éxna tixĩ ya nayaxúxe i maxũ i taguma gúxũ? —ñanagürügü.

²⁶ Rü Ngechuchu nüxũ nadawenü rü ñanagürü nüxũ: —Duũxügü rü taxuacüma nügü namaxëë, natürü Tupanaãxũ rü natauxcha na namaxëxëëãxũ —ñanagürü.

²⁷ Rü yexguma ga Pedru rü ñanagürü nüxũ: —Pa Corix, toma rü marü ítanawogü ga guxũma ga torü yemaxügü na cuwe tarüxixüçèx. ¿Rü tacü tá nixĩ i torü natanü i ñuxmax? —ñanagürü.

²⁸ Rü Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü nüxũ: —Aixcüma pemaã nüxũ chixu rü ngëma ngunexũ i Tupana nagu nangexwacaxüxëëxũ i guxũma, rü choma rü ãëxgacü ya tacü tá chixĩ. Rü chorü tochica i mexëchixüwa tá charüto. Rü pema i 12 i chorü ngúexügü na chowe perüxixũ rü pema rü tá ta pexũ nangëxma i perü tochicaxũ i mexëchixũ i chauxütawa. Rü ngëma tá perütogü na norü maxüchigacèx nüxũ picagüxũ i guxũma i Yudíugü.

²⁹ Rü guxãma ya yíxema tümapata chauxcèx ítaxe, rü éxna tümaëneëgü rü tümaëyèxgüxũ chauxcèx ítaxe, rü éxna tümanatü rü tümaëxũ chauxcèx ítaxe, rü éxna tümamèx rü tümaxãcügüxũ rü tümaãrü naãne chauxcèx ítaxe, rü 100 éxpüxcüna i ngëma noxri tüxũ ngëxmaxũãrü yexera tá tayaxu. Rü naetü tá tanayaxu i maxũ i taguma gúxũ.

³⁰ —Natürü muxũma i nümaxũ i ñoma i naãnewa duũxügü wixpëxewa ügüxëëxũ, rü daxügüxũ i naãnewa rü Tupana tá wixweama nanaxügüxëë. Rü muxũma i nümaxũ i ñoma i naãnewa duũxügü wixweama ügüxëëxũ, rü daxügüxũ i naãnewa rü Tupana tá wixpëxewa nanaxügüxëë.

20

Ore ga puracütanüxügu ixuxü

¹—Rü ngēma Tupana ãëxgacü íxíxüwa rü ñoma wüxi ga ubanecüarü yora ga pèxmama norü puracütanüxü ta yadaucürüü nixĩ.

² Rü yema puracütanüxümaã nanamexëë na wüxitchinü ga dīerugu nüxü na naxütanüãxüçèx ga wüxichigü ga ngunexügu. Rü ñuxüchi nañewa nanamugü na yéma yapuracüexüçèx.

³—Rü yixcama ga 9 arü oragu rü ínayadau ga ngextá yatügü ga puracücèx daugüxü íngutaquëxegüxüxüwa. Rü yexma nüxü nayangau ga ñuxre ga yatügü ga ngearü puracüãxgüxü.

⁴—Rü ñanagürü nüxü:

“¡Ngema chorü ubanecüwa peyapuracüe! Rü meã tá pexü chanaxütanü”, ñanagürü. Rü nümagü rü yéma naxĩ.

⁵—Rü yema ubanecüarü yora rü tocuchigu rü wenaxärü togü ga puracütanüxü ta nayadau. Rü tomaëxpüxarü oragu ga yáuanecü rü wenaxärü yexgumarüü ta nayadau.

⁶—Rü yixcama ga wüximëëxpüxarü oragu ga yáuanecü rü wenaxärü ínayadau ga ngextá yatügü ga puracücèx daugüxü íngutaquëxegüxüxüwa. Rü yexma nüxü nayangau ga ñuxre ga togü ga yatügü ga ngearü puracüãxgüxü. Rü ñanagürü nüxü:

“¿Tüxcüü i pema rü nuxã perüchomare i guxü i ñoma i ngunexügu, rü tama pepuracüe?” ñanagürü.

⁷—Rü nümagü nanangãxügü, rü ñanagürügü nüxü:

“Tama tapuracüe erü taxúema toxçèx tadau na tüxü tapuracüexçèx”, ñanagürügü. Rū yexguma ga yema naãneärü yora rū ñanagürü nüxü:

“¡Pema rū ta ngema chorü ubanecüwa pexĩ rū peyapuracüe! Rū meã tá pexü chanaxütanü”, ñanagürü.

8 –Rū yexguma marü nachütagu rū yema naãneärü yora, rū naxçèx naca ga norü puracütanüxüärü dauruü, rū ñanagürü nüxü:

“¡Naxçèx naca i ngẽma puracütanüxü. Rū nüxĩra nüxü naxütanü i ngẽma wixwenaxüchima ngẽma ìxü, rū nawa tá icuyacuèxëë i ngẽma nüxĩra ngẽma puracüexü!” ñanagürü.

9 –Rū yéma naxĩ ga yema puracütanüxü ga wüximëxpüxarü oragu ga yáuanecü puracüwa ìxü. Rū wüxichigü ngĩxü nayauxgü ga wüxitachinü ga dñeru.

10 –Rū yemawena rū yéma naxĩ ga yema nüxĩrama puracüexü ga puracütanüxü. Rū nūmagü nagu naxĩnūëgu rū yexera tá ngĩxü nayauxgü ga dñeru, natürü nūmagü rū ta ngĩxü nayauxgü ga wüxitachinütama ga dñeru ga wüxichigü.

11 –Rū yexguma ngĩxü nayauxgügu rū inanaxügüe ga chixri na yadexagüxü nachigagu ga yema naãneärü yora.

12 –Rū ñanagürügü:

“Yixema rū guxü i ngunexügu üèxcüxetüwa tapuracüe, natürü i ñaã puracütanüxü i wixwenaxüchi íngugüxü rū wüxi i oratama napuracüe. Natürü ngẽma tüxü naxütanüãxüëxpüxtama nüxü nanaxütanü”, ñanagürügü.

13 –Natürü ga yema ubanecüarü yora nanangãxũ, rü ñanagürü nüxũ ga wüxi ga yema puracütanüxũ:

“Pa Chomücüx, tama cuxũ changĩx. ¿Tama êxna i wüxitachinügu yĩxũ ga chomaã cunamexẽẽxũ na cuxũ chanaxütanüxũ i ngẽma puracü?”

14 –¡Ñãã i curü dñeru, rü íixũ! Rũ ngẽma puracütanüxũ i wüxi i oratama puracüexũ, rü choma nüxna ngĩxũ chaxãxchaũ i ngẽma cuxna ngĩxũ chaxãcüexpüx.

15 –¿Tama êxna name i ngẽma choma chanaxwèxexũãcuma ngĩmaã na chaxüxũ i chorü dñeru? ¿Rũ êxna quixãũxãchi erü ngẽmaãcü chamecüma?” ñanagürü.

16 –Rũ yíxema ñuxma duũxügü wixweama tüxũ ügüxèxè, rü daxüguxũ i naãnewa rü Tupana tá wixpèxewa tüxũ naxügüxèẽ. Rũ yíxema ñuxma duũxügü wixpèxewa tüxũ ügüxèxè rü daxüguxũ i naãnewa rü Tupana tá wixweama tüxũ naxügüxèẽ. Erü Tupana rü muxüchiena naxu, natürü noxretama tixĩ ya yíxema tüxũ nadexe –ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu rü norü tomaẽxpücüna nanaxunagü ga norü yuxchiga

(Mr 10.32-34; Lc 18.31-34)

17 Rũ yexguma namagu yaxũxgu ga Ngechuchu ga Yerucharéüwa na naxüxũ rü noxrüwama naxcèx naca ga yema 12 ga norü ngüexügü, rü ñanagürü nüxũ:

18 –Pema nüxũ pecuèx na marü ingaicaxũ na Yerucharéüwa ingugüxũ. Rũ ngema rü duũxügü rü tá chixri chomaã nachopetü. Rũ tá paigüarü

ãëxgacügü rü ngüexëëruüügü i ore i mugüwa ngüxëëtaegüxüna tá choxü namugü. Rü nümagü rü tá chomaã nanaxuegugü na chayuxüçèx.

19 –Rü tá to i nachiuãnecüãxna choxü namugü. Rü ngëmagü tá nixĩ i chaugu idauxcüraüügüxü rü choxü cúaixgüxü. rü ñuxüchi tá curuchawa choxü nipotagü na ngëxma chayuxüçèx. Natürü tomaëxpüx i ngunexüguwena rü tá wenaxärü chamaxü –ñanagürü.

Wüxi ga ngüxëëçèx úca ga Chaütiágu rü Cuáüãrü mamá
(Mr 10.35-40)

20 Rü yéma iyexma ga naë ga Chaütiágu rü Cuáü. Rü yema taxre rü Zebedéu nanegü nixĩgü. Rü ngĩma rü Ngechuchucèx iyaxü namaã ga yema taxre ga ngĩnegü. Rü Ngechuchupëxegu iya-caxãpüxü, rü wüxi ga ngüxëëçèx nüxna iyaca.

21 Rü nüma ngĩxna naca, rü ñanagürü: –¿Tacü nixĩ i cunaxwëxexü? –ñanagürü. Rü ngĩma inangãxü rü ngĩgürügü: –Pa Corix, ngëxguma ãëxgacüxü quingucuchigu rü chanaxwëxe i cunamu na wüxi i ñaã chaune rü curü toxwecüwawa na natoxü, rü ngëma to i curü toxwecüwawa na natoxü –ngĩgürügü.

22 Natürü Ngechuchu ngixü nangãxü rü ñanagürü: –Pema rü tama nüxü pecuèx na tacüçèx ípecaxü. ¿Namaxã chi peporaexü i ngëma ngúxü i tá choxü üpetüxü? –ñanagürü. Rü nümagü nanangãxügü rü ñanagürügü: –Ngëmäãcü namaã tá taporae –ñanagürügü.

23 Rü Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü nüxü: –Aixcüma tá nixĩ i chauxrüü ngúxü

pingegüxü. Natürü ngẽma chorü tügünecüwawa rü chorü toxwecüwawa na perütogüxüçèx, rü tama choxmẽxwa nangẽxma na pexna chanaxãxü. Rü Chaunatumẽxewa nixĩ na nangẽxmaxü i ngẽma, rü nüma tá tuxna nanaxã ya yixema tümacèx íyixẽ —ñanagürü.

²⁴ Rü yexguma yemaxü naxĩnüëgu ga yema togü ga 10 ga Ngechucharü ngüexügü, rü Chaütiágumaã rü Cuáümaã nanuë.

²⁵ Natürü Ngechuchu naxcèx naca rü ñanagürü nüxü: —Pema nüxü pecuèx rü guxü i nachiuãnegüarü ãëxgacügü rü poraãcü nanamu i norü duüxügü. Rü ngẽma ãëxgacügü i taxügü rü norü duüxügüarü yora nügü nixigüxëë.

²⁶ —Natürü täütáma ngẽmaãcü nixĩ i petanüwa. Rü ngëxguma texé naxwèxegu na ãëxgacü tíixü i petanüwa, rü name nixĩ i noxri rü guxãarü ngüxëëruü tixĩ.

²⁷ —Rü ngëxguma chi texé i petanüwa naxwèxegu na tümamücügüeru na tíixü, rü name nixĩ i noxri rü guxüma i tümamücügüarü ngüxëëruü tixĩ.

²⁸ —Yerü chomatama i Tupana Nane na duüxüxü chiixü rü tama togü choxü rüngüxëëxüçèx nixĩ i núma chaxüxü. Natürü núma chaxüxü na duüxügüxü charüngüxëëxüçèx rü naxcèx na chayuxüçèx rü ngẽmaãcü chanaxütanüxüçèx na muxüma i nümagü rü nüxü nangẽxmaxüçèx i maxü i taguma gúxü —ñanagürü.

*Ngechuchu nanameëxëë ga taxre ga
ngexetügüxü*

(Mr 10. 46-52; Lc 18.35-43)

29 Rū yexguma Ngechuchu norū ngúexügümaã Yericúarū ññewa íchoŭxgu, rü muxüma ga duŭxügü nawe narüxĩ.

30 Rū yéma namacüwawa narütogü ga taxre ga ingexetüxü. Rū yexguma nüxü naxĩnûegu na Ngechuchu yéma üpetüxü, rü tagaãcü Ngechuchuna nacagüe, rü ñanagürügü: —Pa Corix, Pa Dabítanüxüx, ¡Cuxü tangechaütümüügü! — ñanagürügü.

31 Rū yema duŭxügü ga Ngechuchuwe rüxixü rü nayangagü na iyanangeèxgüxücèx. Natürü nümagü ga yema ingexetüxü rü yexeraãcü Ngechuchuna nacagüe, rü ñanagürügü: —Pa Corix, Pa Dabítanüxüx, ¡cuxü tangechaütümüügü! — ñanagürügü.

32 Rū yexguma ga Ngechuchu rü yexma nayachiãchi rü naxcèx naca ga yema ingexetüxü. Rū nüxna naca rü ñanagürü: —¿Tacü i penaxwèxexü na pexcèx chanaxüxü? —ñanagürü.

33 Rū nümagü nanangãxügü rü ñanagürügü: —Pa Corix, tanaxwèxe na toxü quidauchitanügüxëëxü —ñanagürügü.

34 Rū yexguma ga Ngechuchu rü nüxü nangechaütümüügü, rü naxëtügügu ningögü. Rū yexgumatama nidauchigü, rü Ngechuchuwe narüxĩ.

21

*Yerucharéügu naxücu ga Ngechuchu
(Mr 11.1-11; Lc 19.28-40; Cu 12.12-19)*

1 Rū yexguma marü yangaicagügu ga Yerucharéüwa na nangugüxü, rü nawa nangugü ga guma ññe ga Bechagué ga Oríbunecüarü

mèxpúneãrũ ngaicamana yexmane. Rũ Ngechuchu nanamu ga taxre ga norũ ngúexũgũ.

² Rũ ñanagürũ nüxũ: —¡Gua tórũ toxmèxtawa ngêxmane ya ñanexãcüwa pexĩ! Rũ ngêxma tá ngixũ pengau i wüxi i buru i ngêxma ngaxũcü namaã i wüxi i ngixãcü i yatüxũ i ngixũtagu irüxãũxũ. ¡Rũ ngixũ piwêxũ, rü nuã chauxũtawa ngixũ pega namaã i ngixãcü!

³ Rũ ngêxguma texé pexna caxgu na tacücèx ngixũ piwêxũxũ, ¡rũ tümamaã nüxũ pixu rü ñapegügũ:

“Torũ Cori nangixwèxe namaã i ngixãcü, natürũ paxa tá ngixũ nawoeguxêẽ”, ñapegügũ tüxũ! — ñanagürũ.

⁴ Rũ yema naxüpetü yerü yemaãcü Tupana nayanguxêẽ ga norũ ore ga nuxcümaũxũ ga norũ orearü uruũ umatüxũ ga ñaxũ:

⁵ “¡Yerucharéüçũãxgümaã nüxũ pixu rü ñapegü: ‘¡Dücèx ya perü ãêxgacü ya nuã pexũtawa ücü! Rũ nüma rü tama nügü yacuèxüũãcü ínangu, rü wüxi i buruxacüétügumare naxau-nagü!’ ”

ñanagürũ ga yema ore.

⁶ Rũ yexguma ga yema taxre ga norũ ngúexũgũ rü yéma naxĩ, rü nanaxügũ ga yema Ngechuchu namaã nüxũ ixuxũ.

⁷ Rũ Ngechuchuxũtawa ngixũ nagagü ga yema buru ngixacümaã. Rũ yema norũ ngúexũgũ rü naxchirumaã nanaçhatagü ga yema ngixacü, rü ñüxüchi ga Ngechuchu rü natagu naxaunagü.

⁸ Rũ yema muxüma ga duũxügũ ga nawe rüxĩxũ rü naxchirumaã nayaçhamatanü ga nama.

Rü togü rü naixätü ta nadaügü rü yemamaã nayachamatanü ga nama.

⁹ Rü yema duixügü ga napëxegu ägüxü, rü yema togü ga wixweama ägüxü, rü tagaäcü ñanagürügü: —¡Nüxü ticuèxüxügü ya daa äëxgacü ya Dabítanüxü! ¡Rü namecümäxüchi ya daa Tupanaegagu núma ücü! ¡Rü pema rü ta, Pa Daxücüäx, rü nüxü picuèxüxügü ya Tupana! —ñanagürügü.

¹⁰ Rü yexguma Ngechuchu Yerucharéüwa ixücuxgu, rü guxüma ga yema ñanecüäx rü nanaxixächiäëgü, rü ñanagürügü: —¿Texe nixi ya daa? —ñanagürügü.

¹¹ Rü yema Ngechuchuwe rüxixü ga duixügü rü nanangäxügü rü ñanagürügü: —Daa nixi ya Tupanaärü orearü uruü ya Ngechuchu ya Gariréaanewa ngëxmane ya ñane ya Nacharétucüäx ixicü —ñanagürügü.

Ngechuchu rü tupauca ga taxünewa ínanawoxü ga duixügü ga yéma taxegüxü

(Mr 11.15-19; Lc 19.45-48; Cu 2.13-22)

¹² Rü tupauca ga taxünegu naxücu ga Ngechuchu, rü ínanawoxü ga yema yéma tacümaã taxegüxü rü naxcèx taxegüxü. Rü nanangüegutanü ga norü mechagü ga yema duixügü ga yéma Tupanaarü ämarewa mexü ga dïerumaã taxegüxü rü muxtucügümaã taxegüxü.

¹³ Rü ñanagürü nüxü ga yema duixügü: —Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Chopata rü yumüxëpataü nixi”.

Natürü pema rü ngítèèxgüxüpataü peyaxixëë —ñanagürü.

¹⁴ Rū yéma tupauca ga taxūnewa rü Ngechuchucèx naxĩ ga ñuxre ga ingexetügüxũ rü ichixeparagüxũ. Rū Ngechuchu nanameẽxẽẽ.

¹⁵ Natürü ga paigüarü aẽxgacügü rü ngúexẽẽruügü ga ore ga mugüwa nguxẽẽtaegüxũ, rü nüxũ nadaugü ga yema mexügü ga taxügü ga Tupanaärü poramaã naxüxũ ga Ngechuchu rü buxügüxũ naxĩnüẽ ga na ñagüxũ: —¡Namexẽchi ya daa aẽxgacü ya Ngechuchu ya Dabitanüxũ! —ñagüxũ. Rū yemacèx ga yema aẽxgacügü rü nanuẽ.

¹⁶ Rū ñanagürügü Ngechuchuxũ: —¿Nüxũ cuxĩnüxũ i ngẽma buxügü namaã idexagüxũ? —ñanagürügü. Rū Ngechuchu nanangãxũ, rü ñanagürü: —Ngũ, nüxũ chaxĩnũ. ¿Natürü taguma õxna nawa pengúe i Tupanaärü ore i ümatüxũ i ñaxũ:

“Rü ngẽma buxügü i íraxüchixũ rü õxchanagü rü tá ta cuxũ nicuèxüügü”,
ñaxũ? —ñanagürü.

¹⁷ Rū yexguma ga Ngechuchu rü nüxna yéma nixũ, rü ñuxũchi ínaxüxũ ga guma ñãnewa. Rū ñãne ga Betániawa naxũ, rü yexma nayape.

*Ngechuchu rü orix ga iguera ga ngearü
oõxũmaã chixexũ naxuegu
(Mr 11.12-14, 20-26)*

¹⁸ Rū moxũãcü ga pèxmama rü yexguma we-naxãrü Yerucharéücèx nataegugu ga Ngechuchu rü nataiya.

¹⁹ Rū namacüwawa nüxũ nadau ga wüxi ga orix ga iguera. Rū naxcèx nixũ, natürü taxuũma ga

norü oxü inayangau, rü naätüxüxcatama inayangau. Rü yemacèx ñanagürü nüxü ga yema orix: — Rü tagutáma wena cuxox, —ñanagürü. Rü yexgumatama narüñexê ga yema orix.

²⁰ Rü yexguma yemaxü nadaugügu ga norü ngúexügü, rü nabèixächiãëgü. Rü Ngechuchuna nacagüe rü ñanagürügü: —¿Rü ñuxäcü i ñaã orix i paxama nañexëxü? —ñanagürügü.

²¹ Rü Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü: — Aixcüma pemaã nüxü chixu rü ngëxguma chi meã peyaxögügu rü tama ngëma igueramaã chaxüxüxcá chi pexü. Natürü yexeraxü chi pexü. Rü ngëxguma chi daa mëxpúnemaã nüxü pixuxgu na yaxügachixüçèx rü taxtü i taxüchiüwa naxüxüçèx, rü pega chi naxñü.

²² Rü guxüma i tacü i naxcèx ípecaxü i perü yumüxëwa, rü tá penayauxgü ega aixcüma peyaxögüäcüma naxcèx ípecaxgu.

*Ngechuchuna nacagüe na texégagu tupauca ga taxñewa nanguxëëtaexü
(Mr 11.27-33; Lc 20.1-8)*

²³ Rü Ngechuchu rü tupauca ga taxñegu naxücu. Rü yexguma yéma ínanguxëëtaeyane rü naxcèx naxí ga paigüarü äëxgacügü rü Yudíugüarü äëxgacügüerügü. Rü Ngechuchuna nacagüe rü ñanagürügü: —¿Rü texégagu nixí i cunaxüxü i ngëma núma cuxüxü? ¿Rü texé cuxü tamu na cunaxüxüçèx i ngëma? —ñanagürügü.

²⁴⁻²⁵ Rü Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü: —Choma rü tá ta pexna chaca, rü ngëxguma choxü pengãxügu i ngëma pexna naxcèx chaçaxü, rü choma rü tá ta pemaã nüxü chixu na

ngëxürüxü i ãëxgacü na choxü muxü na nuã changuxëëtaexü. ¿Rü texé tanamu ga Cuáü na duüxügüxü ínabaiüxëëxücèx? ¿Pexcèx rü Tupana yïxü ga namucü rü ëxna duüxügümare? — ñanagürü. Rü yexguma ga yema ãëxgacügü rü inanaxügüe ga nügümaã na yaporagatanücüxü. Rü nügümaãtama ñanagürügü: —¿Ñuxü ñagügüxü tá? Erü ngëxguma chi nüxü ixuxgu na Tupana núma namuxü rü nüma rü tá ñanagürü tüxü:

“¿Rü tüxcüü ga tama nüxü peyaxögüxü?” ñanagürü tá.

²⁶ —Rü ngëxguma chi nüxü ixuxgu na yatügümare núma namuxü rü taxcèx rü tá naxãücüma, erü duüxügü tá tüxü nadai. Erü nümagü i duüxügü rü nagu narüxñüë na Tupana yïxü ga Cuáüxü núma mucü —ñanagürügü.

²⁷ Rü yemacèx Ngechuchuxü nangãxügü rü ñanagürügü: —Tama nüxü tacuèx ga texé núma na namuxü ga Cuáü ga baiüxëëruü —ñanagürügü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: — Choma rü tá ta tãütáma pemaã nüxü chixu na texé choxü muxü na chanaxüxü i ngëma choxna naxcèx pecaxü —ñanagürü.

Ore ga taxre ga nanegügu ixuxü

²⁸ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu —¿Ñuxü ñapegüxü naxcèx i ñaã ore i tá pemaã nüxü chixuxü? Rü wüxi ga yatü rü nüxü nayexma ga taxre ga nane. Rü wüxi ga guma nanemaã nüxü nixu rü ñanagürü nüxü:

“Pa Chaunex, chanaxwèxe i yéa chorü ubaarü buxgüwa cuyapuracü”, ñanagürü.

²⁹ —Rü guma nane nanangãxü rü ñanagürü:

“Choxũ nawèxtümüũ na ngema chaxũxũ”, ñanagürü. Natürü ga yixcamaxũra rü nagu narüxĩnü rü düxwa yéma nayapuracü.

³⁰ —Rü yixcũra ga guma nanatü rü naĩ ga nanexütawa naxũ, rü yexgumarüũ ta nüxũ yema ñanagürü. Rü guma nane nanangãxũ rü ñanagürü:

“Marü name, Pa Pa, rü ngema tá chaxũ”, ñanagürü. Natürü tama aixcũma yéma naxũ.

³¹ —Rü ñuxma chanaxwèxe i chomaã nüxũ pixu rü ngexcürüücü ga guma taxre ga nane ga aixcũma naxücü ga yema nanatü naxwèxexũ —ñanagürü. Rü nümagü nanangãxũgü rü ñanagürügü: —Ga guma nüxĩra namuãcü nixĩ ga naga ĩnücü —ñanagürügü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —Aixcũma pemaã nüxũ chixu rü ngẽma yatügü i Dumaãrũ ãëxgacücèx dīeru ngĩxũ dexũ rü ngẽma ngexügü i chixri maxẽxũ tá nixĩ i pexũpa nüxĩra ichocuxũ i ngextá Tupana ãëxgacü ĩxĩxũwa.

³² —Yerü Cuáũ ga baiũxẽeruũ rü núma naxũ na pemaã nüxũ yaxuxüçèx na ñuxãcü tá na pemaxẽxũ, natürü ga pema rü tama nüxũ peyaxögü. Natürü ga yema yatügü ga Dumaãrũ ãëxgacücèx dīeru ngĩxũ dexũ rü yema ngexügü ga chixri maxẽxũ rü Cuáũãxũ nayaxögü. Natürü ga pema rü woo nüxũ na pedaugüxũ ga ñuxãcü na yaxögüãxũ, rü tama nüxũ perüxoechaũ i pecũma i chixexũ na peyaxögüxüçèx —ñanagürü.

*Ore ga chixexũ ga puracütanüxũgu ixuxũ
(Mr 12.1-12; Lc 20.9-19)*

³³ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Rü chanaxwèxe i iperüxĩnüẽ i ñaã to i ore i cuèxruũ i

tá pemaã nüxũ chixuxũ. Rũ nayexma ga wũxi ga yatũ ga nüxũ nayexmacũ ga wũxi ga norũ naãne. Rũ yexma nanato ga muxũma ga orix ga uba. Rũ ñuxũchi ínanapoxegu, rũ nanaxũ ga wũxi ga ubaarũ yauxtũuxũchica rũ wũxi ga dauxũtaechica. Rũ ñuxũchi ñuxre ga puracũtanũxũna nüxũ nadauxẽẽ. Rũ namaã nanamexẽẽ na ngãxũgu namaã ngĩxũ yatoyexũcèx ga yema ubatanũ. Rũ ñuxũchi ga yema naãneãrũ yora rũ wũxi ga to ga nachiũãne ga yaxũguxũwa naxũ.

³⁴ —Rũ yexguma norũ ubaarũ buxgũwa nanguxgu, rũ yema naãneãrũ yora rũ yema nanamugũ ga ñuxre ga norũ duũxũgũ na yema puracũtanũxũna ngĩxcèx yaçaxũcèx ga yema ubatanũ ga nüxna ücũ.

³⁵ Natürũ ga yema puracũtanũxũgũ rũ ínanayauxũ ga yema coriarũ duũxũgũ. Rũ nanaçuaixgũ ga wũxi, rũ ga to rũ nayamèxũchigũ, rũ ga yema to rũ nutamaã ínanamuxũchigũ.

³⁶ —Rũ yema naãneãrũ yora rũ wenaxãrũ noxriarũ yexera rũmumaẽxũ ga norũ duũxũgũ yema namugũ. Natürũ ga yema puracũtanũxũgũ rũ yema togürũõtama chixri namaã nachopetũ.

³⁷ —Rũ düxwa ga yema naãneãrũ yora rũ yema nanexũchixũ namu yerũ nüma nagu naxĩnũgu rũ chi nanega naxĩnũẽ ga yema puracũtanũxũgũ.

³⁸ —Natürũ yexguma yema cori nanexũ nadaugũgu ga yema puracũtanũxũgũ, rũ nügũmaã ñanagürũgũ:

“Ngẽmaãrũ tá nixĩ i ñaã naãne i yixcama. ¡Rũ ngĩxã tayamèxgũ na tóxrũ yĩxũcèx!” ñanagürũgũ.

³⁹ —Rũ nayayauxgũ, rũ toxnamana nanagagũ, rũ yexma nayamèxgũ —ñanagürũ.

40 Rū yexguma ga Ngechuchu rü yema paigüarü ãëxgacügüna naca rü ñanagürü: —¿Rü ngëxguma ínanguxgu i ngëma naãneärü yora, rü tacü tá yema puracütanüxümaã naxü? —ñanagürü.

41 Rū yema ãëxgacügü rü Ngechuchuxü nangãxügü, rü ñanagürügü: —Ngëma naãneärü yora rü tama nüxü nangechaütümüãcüma tá nanadai i ngëma puracütanüxügü i chixri maxëxü. Rū ñuxüchi togü i puracütanüxügü i meã namaã ngixü itoyexü i dïeruna tá nüxü nadauxëë —ñanagürügü.

42 Rū Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¿Taguma ëxna nawa pengúe i Tupanaärü ore i umatüxü? Erü ngëmawa rü ñanagürü:

“Rü yima nuta ya mecü ya ñärü üruügü nüxü oechirécü rü ñuxma rü yimatama nixi ya Tupana nüxira yaxücuchicü na namaã inaxügüaxücëx ya ípata. Rū tórü Cori ya Tupana nixi ga naxücü ga yema, rü ñuxma rü namexëchi i taxcèx”,

ñanagürü i ngëma ore.

43 —Rü ngëmacëx pemaã nüxü chixu rü woo pexcëxchirëx na yixü i ngëma naãne i ngextá Tupana ãëxgacü íxixüwa, natürü pexna tá nanapu. Rū togü i duüxügü i aixcüma Tupanaga ñnüëxüna tá nanaxã.

44 —Rü yima nuta ega texé namaã yarüñaxgu rü tá itapoügü. Rū yixema tümaëtügu nanguxe ya yima nuta, rü tá tüxü niñaixmü —ñanagürü ga Ngechuchu.

45 Rū yexguma ga paigüarü ãëxgacügü rü Parichéugü nüxü ñnüëgu ga yema ore ga cuëxruü ga Ngechuchu namaã nüxü ixuxü, rü nüxü

nicuèxãchitanü ga nachiga na yiïxũ ga yema ore.

⁴⁶ Rũ yexgumatama ga yema ãëxgacügü rü Ngechuchuxũ niyauxgüéga. Natürü taxucürüwama nayayauxgü yerü duïxügüxũ namuë, yerü nümagü ga duïxügü rü nayaxögü ga aixcüma Tupanaãrü orearü uruü na yiïxũ ga Ngechuchu.

22

Ore ga ngïgüarü petagu ixuxü (Lc 14.15-24)

¹ Rũ Ngechuchu rü wenaxãrü nanangüexëë. Rũ ore ga cuèxruügu namaã nayaxu, rü ñanagürü nüxũ:

² –Rũ ngëma Tupana na ãëxgacü ixïxũ rü ñoma wüxi ga nachiuãneãrü ãëxgacü ga naneãrü ngïgü üchiücürüü nixĩ.

³ –Rũ norü duïxügüxũ namu na naxcèx yaçaxücèx ga yema duïxügü ga marü üpacü nüxna naxuxũ. Natürü yema duïxügü ga marü nüxna naxuchiréxũ rü tama yéma naxïchaũ.

⁴ –Rũ wenaxãrü togü ga norü duïxügüxũ yéma namugü. Rũ ñanagürü nüxũ:

“iNgëma pexĩ naxütawa i ngëma duïxügü i nüxna chaxuchiréxũ, rü namaã nüxü peyarüxu rü marü íname i chorü õna i taxũ. Rũ marü chanadai i chorü wocagü i ingüexũ rü guxüma marü ínamemare. Rũ chanaxwèxe i paxa nuã naxĩ naxcèx i ñaã chorü peta!” ñanagürü.

⁵ –Natürü yema duïxügü ga nüxna naxuchiréxũ rü tama naga naxĩnüë. Rũ wüxi rü naãnewa naxũ, rü ga to rü norü taxepataüwa naxũ.

6 –Rü ga togü rü yema ãëxgacüarü duüxügüxü ínayauxü rü nayaçuaixgü ñuxmata nayuexëã.

7 –Rü yexguma ga guma ãëxgacü rü poraãcü nanu. Rü norü churaragüxü yema namugü na yadaiãxücèx ga yema duüxügü ga máëtagüxü, rü na yagugüãxücèx ga guma norü ñãne.

8 –Rü ñuxüchi ñanagürü nüxü ga norü duüxügü: “Guxüma i chorü peta rü marü ínamemare. Natürü ga yema duüxügü ga nüxna chaxuchiréxü rü woetama nüxü chaxo na nuã naxïxücèx.

9 –iRü yéa taxü i ítamüwa pexï, rü nüxna peyaxu i guxü i duüxügü i ngema nüxü pedauxü, na núma chorü petawa naxïxücèx!” ñanagürü.

10 –Rü yema ãëxgacüarü duüxügü rü yema ítamüwa naxï. Rü nüxna nixuetanü ga guxüma ga duüxügü ga mexügü rü chixexügü ga nüxü iyangaugüxü. Rü yemaãcü duüxügümaã nanapa ga guma ãëxgacüpata.

11 –Rü yexguma ga guma ãëxgacü rü nixücu nawa ga yema ucapu ga nawa peta naxüxü, yerü ínayadau ga yema duüxügü ga nüxna naxuxü. Natürü yema nüxü nadau ga wüxi ga yatü ga tama norü ngèxãëchirugu icúxü.

12 –Rü ñanagürü nüxü:

“Pa Chomücüx ¿ñuxãcü i nuxã cuxücuxü na tama curü ngèxãëchirugu quicúxü?” ñanagürü. Natürü nüma ga yema yatü rü nangeèxmare.

13 –Rü yexguma ga guma ãëxgacü rü ñanagürü nüxü ga yema norü duüxügü:

“iMeã peyanèixpara rü peyanèixchacüügü i ñãã yatü, rü yéama düxétüwa i poraãcü ínaxëãnexüwa peyatá! Rü ngema tá narüdoxü rü tá nixüxchapüta erü poraãcü tá nüxü nangux”, ñanagürü.

14 –Rü Tupana rü muxũchíena naxu, natürü noxretama tixĩ ya yíxema aixcũma Tupana tüxũ ndexe –ñanagürü ga Ngechuchu.

*Dĩeru i ãëxgacũna ngixũ ixãcüchiga
(Mr 12.13-17; Lc 20.20-26)*

15 Rü yexguma ga Parichéugü rü nixĩgachi. Rü noxrüwama nügümaã nayamexëëgü na tacü rü oremaã tá Ngechuchuna nacagüexüçèx na chixexügu nanguxëëgüãxüçèx rü ñuxüchi ãëxgacüxütawa na ínaxuaxüğüãxüçèx.

16 Rü yemacèx Ngechuchuxütawa nanamugü ga ñuxre ga norü duüxüğü namaã ga ñuxre ga Erodearü duüxüğü na yema oremaã Ngechuchuna na yacagüexüçèx. Rü yexguma Ngechuchuxütawa nangugügu rü ñanagürüğü: –Pa Ngúexëëruüx, nüxũ tacuèx rü aixcũma nixĩ i ngëma nüxũ quixuxũ i curü ore. Rü aixcũma cunangüexëë i duüxüğü na Tupana naxwèxexüãcüma namaxëxüçèx. Rü tama duüxüğügamare cuxĩnü, erü tama norü düxétüxüñegu cudawenü, natürü nacüma nixĩ i cungugüxũ.

17 –¡Rü tomaã nüxũ ixu! rü ngëma dĩeru ya ãëxgacü ya tacü ya Dumacüãx totanüwa yayauxchaüxũ, ¿rü namexü yĩxũ na nüxna ngĩxũ taxãxũ rü éxna tama? –ñanagürüğü.

18 Natürü Ngechuchu nüxũ nacuèxama na chixexügu naxĩnüëxũ ga yema duüxüğü, rü yemacèx ñanagürü nüxũ: –Pema nixĩ i togüpëxewa meã pemaxënetaxũ, natürü peãewa rü chixexügu perüxĩnüë. ¿Rü tüxcüü i chixexügu choxũ penguxëëchaüxũ?

19 –¡Choxũ ngĩxũ pewé i wüxi i dīeru i ngĩmaã ãëxgacüaxũ penaxütanücü! –ñanagürü. Rũ yéma naxütawa ngĩxũ nangegü ga wüxitchinü ga yema dīeru.

20 Rũ yexguma Ngechuchu ngĩxũ dèuxgu, rü nüxna naca, rü ñanagürü –¿Rũ texéhicünèxã rü texéega nixĩ i ngĩgu üxũ? –ñanagürü.

21 Rũ nümagü nanangãxügü, rü ñanagürügü: –Dumacũãx ya ãëxgacü ya tacüchicünèxã nixĩ –ñanagürügü. Rũ yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: –¡Ãëxgacüna ngĩxũ pexã i ngẽma ãëxgacüarü ixĩcü, rü Tupanana ngĩxũ pexã i ngẽma Tupanaãrü ixĩcü! –ñanagürü.

22 Rũ yexguma yema orexũ naxĩnüëgu, rü nabèixãchiãëgü. Rũ Ngechuchuna ínixĩ.

Ngechuchuna nacagüe rü ngoxi yuwa ínadagü i duixügü

(Mr 12.18-27; Lc 20.27-40)

23 Rũ yematama ngunexügu rü ñuxre ga Chaduchéugü rü Ngechuchuxütawa naxĩ. Rũ nümagü nixĩ ga nagu naxĩnüëxũ na yuexũ rü tagutáma wena namaxëxũ. Rũ yemacèx Ngechuchuna nacagüe, rü ñanagürügü:

24 –Pa Ngúexëëruũx, Moĩché nüxũ ixuxgu rü ngëxguma wüxi ya yatü naxãmèx rü nangexacüyane nayuxgu, rü name nixĩ i naëneëtama ngĩmaã naxãmèx i ngẽma yutecü i naxũmèx, na ngẽmaãcü naxãxãcüxüçèx nüxũ ya yima naëneë ya marü yucü –ñanagürü ga yema ore.

25 Rũ ñanagürügü ta ga Chaduchéugü: –Nayexma ga totanüwa ga 7 ga nügüeneë. Rũ naxãmèx ga guma yacü, natürü tauta

naxãxãcüyane nayu. Rü yexguma ga naĩ ga naẽneẽ nüxĩ ngĩmaã naxãmèx ga yema ngecü.

26 –Rü guma rü ta nayu, rü nangexacü. Rü yexguma rü naĩ ga naẽneẽ nüxĩ ngĩmaã naxãmèx. Rü yemaãcü gucüma ga guma 7 ga nüğüeneẽ rü ngĩmaã naxãmèx ga yema nge. Rü gucüma nayue tauta naxãxãcüyane.

27 –Rü yemawena rü ngĩma rü ta iyu ga yema nge.

28 –Rü ngëxguma yuexũ wena maxëgu, ¿rü ngexcürüücü ga guma 7 ga nüğüeneẽ naxmèx tá iyixĩ i ngëma nge? Yerü gucüma ga guma 7 ga nüğüeneẽ ngĩmaã naxãmèx –ñanagürügü.

29 Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanangãxũ, rü ñanagürü: –Pema rü ípetüe erü tama nüxũ pecuèx i Tupanaärü ore i ümatüxũ, rü tama nüxũ pecuèx i ñuxãcü na yĩxũ i Tupanaarü pora.

30 –Rü ngëxguma yuexũ wena maxëgu rü taxúetáma tixãmèxgü rü ëxna tixãtegü. Erü daxücüãx i Tupanaärü orearü ngeruügürüũ tá tixĩgü i ngëxguma.

31 –Pema choxna peca i yuexũärü dagüchiga. ¿Natürü tama ëxna nawa pengúe i Tupanaärü ore i ümatüxũ i ngextá Tupanatama ngëmachigaxũ pemaã iyaxuxüwa? Erü ngema rü ñanagürü ya Tupana:

32 “Choma nixĩ i Abráũärü Tupana, rü Ichaáarü Tupana, rü Acobuarü Tupana”, ñanagürü. Rü ngëma orewa nüxũ tacuèx rü woo ñoma i naãnewa nayuegu i duũxügü, natürü Tupanaarü ñnüwa rü guxüguma namaxë –ñanagürü ga Ngechuchu.

33 Rū yexguma yemaxū naxīnūēgu ga duūxūgū, rū guxūma nabèixāchiāēgū namaā ga norū nguxēētae ga Ngechuchu.

Ngēma Tupanaārū mu i guxū i norū mugūarū yexera ixīxū

(Mr 12.28-34)

34 Rū nangutaguēxegū ga Parichéugū ga yexguma nūxū naxīnūēgu ga ñuxācū Ngechuchu rū yema Chaduchéugūxū na iyanangeèxgūxēēxū.

35 Rū wūxi ga yema Parichéugū ga ore ga mugūwa nguxēētaexū rū Ngechuchuxū chixexūgu nanguxēēchaū. Rū yemacèx Ngechuchuna naca rū ñanagürü:

36 —Pa Ngúexēēruūx, ¿ngēxūrūūxū i Tupanaārū mu nixī i guxū i norū mugūarū yexera ixīxū? — ñanagürü.

37 Rū Ngechuchu nanangāxū rū ñanagürü: — Ngēma Tupanaārū mu i guxū i norū mugūarū yexera ixīxū, rū ñanagürü:

“¡Rū nūxū nangechaū ya Cori ya curū Tupana i guxūne ya curū maxūnemaā, rū guxū i cuāēmaā, rū guxū i nagu curūxīnūxūmaā!”

ñanagürü.

38 —Rū ngēma nixī i Tupanaārū mu i guxū i norū mugūarū yexera ixīxū. Rū ngēma nixī i nūxīraūxū i norū mu ga duūxūgūna naxāxū ga Tupana.

39 —Rū ngēma norū taxre i Tupanaārū mu, rū ngēma nūxīraūxū i norū murūūtama nixī, rū ñanagürü:

“¡Nūxū nangechaū i cumücū ngēma na cugū cungechaūxūrūū!” ñanagürü.

40 –Rü ngêma taxre i Tupanaãrũ mugüwa nixĩ inaxügüxũ i guxũma i Tupanaãrũ mugü ga Moĩché ümatüxũ rü nuxcũmaũgüxũ ga Tupanaãrũ orearũ uruũgü namaã nguxêêtaegüxũ –ñanagürũ.

¿Texétaa yĩxũ ya Cristu?

(Mr 12.35-37; Lc 20.41-44)

41-42 Rü yoxni ga Parichéugü rü yéma nangutaquëxegü, rü Ngechuchu nüxna naca, rü ñanagürũ: –¿Rü ñuxũ ñapegüxũ i pema nüxũ ya Cristu? ¿Rü texétaa yĩxũ? –ñanagürũ. Rü nümagü ga Parichéugü rü nanangãxũgü rü ñanagürügü: –Cristu rü nuxcũmaũcü ga ãëxgacü ga Dabítaa nixĩ –ñanagürügü.

43 Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürũ: –¿Tüxcüũ ga Dabí ga norü Corimaã naxuaxũ ga Cristu ga yexguma Tupanaãë ga Üünexũ Dabíxũ idexaxêëgu? Yerü ga Dabí rü ñanagürũ:

44 “Tupana rü chorü Cori ya Cristuxũ ñanagürũ: ‘¡Nuã chorü tügünecüwawa rüto ñuxmatáta nüxũ charüporamaë i curü uwanügü na cuga naxĩnüëxũcèx!’ ”

45 –Natürü ¿ñuxücürüwa i Dabítaa yĩxũ ya Cristu ega nümatama ga Dabí rü norü Corimaã naxuãgu? –ñanagürũ ga Ngechuchu.

46 Rü taxumaãma nanangãxũgüéga ga yema Parichéugü, rü bai ga wüxi ga oremaã. Rü yemawena rü guxũma namuẽ na tacücèx Ngechuchuna nacagüexũ.

23

Ngechuchu rü duĩxũgütanüwa ínanaxuaxũ ga Parichéugü rü ngüxêëruũgü ga Moĩchéarũ mugüwa

*nguxẽẽtaegũxũ**(Mr 12.38-40; Lc 11.37-54, 20.45-47)*

¹ Rũ yemawena ga Ngechuchu rũ duũxũgũxũ rũ norũ ngúexũgũxũ ñanagũrũ:

² —Ngẽma ngúexẽẽruũgũ i ore i mugũwa nguxẽẽtaegũxũ rũ Parichéugũ, rũ meãma nũxũ nacuéxgũ ga Tupanaãrũ ore ga Moĩché umatũxũ.

³ —Rũ ngẽmacèx name i naga pexĩnũẽ i guxũma i ngẽma pemaã nũxũ yaxugũxũ. Natürũ tama name i nũma namaxẽxũãcũma pemaxẽ, erũ nũma nũxũ nixugũ i mexũ i ore natürũ chixri namaxẽ.

⁴ —Erũ nũma rũ poraãcũ pexũ namu na naga pexĩnũẽxũcèx i norũ mugũ i guxchaxũ i taxucürũwama texé aurexũ. Natürũ nũmagũtama rũ bai i Írarũwa naga na naxĩnũẽxũ i ngẽma nawa pexũ namuxũ.

⁵ —Rũ guxũma i ngẽma naxũgũxũ, rũ nanaxũgũ na duũxũgũ nũxũ daugũxũcèx. Rũ ina-yangegũ i Tupanaãrũ ore na ngẽmaãcũ duũxũgũ naga rũxĩnũẽgu rũ aixcũma Tupanaãrũ duũxũgũ na yĩgũxũ. Rũ nũgũ nangèxãẽgũ na duũxũgũ nũxũ rũdaunũxũcèx.

⁶ —Rũ petagũarũ õnawa rũ nũmagũ i Parichéugũ rũ nanaxwèxegũ i õnaãrũ yoraxũtawaxũchi na natogũxũ na duũxũgũ ngema nũxũ rũdaunũxũcèx. Rũ ngutaquéxepataũgũwa rũ nanaxwèxegũ na napèxewaxũchi ügũxũ i naxmèxwèxegũwa natogũxũ.

⁷ —Rũ ãneãrũ ítamũgũwa rũ nanaxwèxegũ na duũxũgũ meã nũxũ rũmoxègũxũ ñoma ãẽxgacũxũ meã rũmoxèxũrũũ. Rũ nanaxwèxegũ na duũxũgũ rũ: “Pa Ngúexẽẽruũx” ñagũxũ nũxũ.

⁸ —¡Natürũ pema rũ tãũtãma ngẽmagu perũxĩnũẽ!

Erü guxãma i pema rü pegüeneëgü pixĩgü, rü wüxixicatama nixĩ ya perü ngüexëëruü ixĩcü.

9 —Rü tama name i ñoma i naãnecũãxmaã pexãnatü, erü wüxixicatama nixĩ ya Penatü, rü nüma rü daxüwa nangëxma.

10 —Rü tama name i texé: “Pa ãëxgacüx” ñatarügü pexü. Erü chaxicatama nixĩ i perü ãëxgacü chiixü.

11 —Rü yíxema petanüwa guxããrü yexera ixĩxë rü tanaxwèxe na guxüma i tümamücüarü ngüxëëruü tĩxü.

12 —Erü yíxema tügü írütaxe rü Tupana tá tüxü naxãnexëë. Natürü yíxema tügü íruxírxaxe, rü Tupana tá tüxü nicuèxüü.

13 —Pa Ngüexëëruügü i Ore i Mugüwa Nguxëëtaegüxü rü Pa Parichéugüx, pema nixĩ i togü i duüxügüpëxewa meã pemaxënetaxü natürü peãewa rü chixexügu perüxĩnüëxü. Rü wüxi i ngechaü nixĩ i pexcèx erü pegagu nixĩ na tama Tupanaxütawa nangugüxü i togü i duüxügü. Rü pema rü ta rü täütáma ngëxma pechocu, Rü ngëxgumarüü ta rü nüxü penaguxchaxëë na tama ngëxma nachocuxücèx i togü i ngëxma chocuchaüxü.

14 —Pa Ngüexëëruügü i Ore i Mugüwa Nguxëëtaegüxü rü Pa Parichéugüx, pema nixĩ i togü i duüxügüpëxewa meã pemaxënetaxü natürü peãewa rü chixexügu perüxĩnüëxü. Rü wüxi i ngechaü nixĩ i pexcèx erü tüxna penapuxü ya tümapata ya yíxema yutegüxe. Rü ñuxüchi penamèxëë i perü yumüxëgü na duüxügü nagu rüxĩnüëgu rü aixcüma mexü i Tupanaãrü duüxügü na pixĩgüxü. Rü ngëmacèx pema tá nixĩ i togü i

duũxügüarü yexera pepoxcuexü.

15 —Pa Ngúexẽẽruũgü i Ore i Mugüwa Nguxẽẽtaegüxü rü Pa Parichéugüx, pema nixĩ i togü i duũxügüpëxewa meã pemaxënetaxü natürü peãẽwa rü chixexügu perüxĩnũëxü. Rü wüxi i ngechaü nixĩ i pexcèx erü guxüwama pexĩ na togü i duũxügümaã nüxü peyarüxuxüçèx i ore na wüxitama ya duũxë pexrüü na yaxõxüçèx. Rü ngëxguma marü pexü tanguũxgu, rü tüxü pechixexëẽ na düxwa taxreëxpüxcüna perü yexera chixexüwa tangëxmaxüçèx.

16 —Pa Ngúexẽẽruũgü i Ore i Mugüwa Nguxẽẽtaegüxü rü Pa Parichéugüx, pema rü ñoma cuëxruũgü i ngexetüxürüü pixĩgü. Rü wüxi i ngechaü nixĩ i pexcèx, erü nüxü pixuxgu rü:

“Ngëxguma texé ya tupauca ya taxüneeagagu tacüçèx ixunetagu, rü marü name ega tama tayanguxëëgu i ngëma tümaãrü uneta”, ñaperügügü. Natürü ngëxguma texé tupauca ya taxüneãrü dïëruégagu tacüçèx ixunetagu, rü:

“Tanaxwèxe i aixcüma tayanguxëë i ngëma tümaãrü uneta”, ñaperügügü.

17 —Pema rü pengëãëgü rü ñoma pengexetügüxürüü pixĩgü. ¿Pexcèx rü tacü nixĩ i yexera rümemaëxü, tupauca ya taxüneãrü dïëru rü ëxna nümatama ya tupauca ya nagagu naxüünene i ngëma dïëru?

18 —Rü tupauca ya taxünewa nangëxma i ngëma ãmarechica i ngexta Tupanacèx ínadaiaxüwa i naxüñagü na Tupanana naxãmarexüçèx. Rü pema rü ñaperügügü:

“Rü ngëxguma texé ya tupauca ya taxüneãrü ãmarechicaégagu tacüçèx ixunetagu, rü marü name

ega tama tayanguxēēgu i ngēma tūmaārū uneta. Natürü ngēxguma texé tupauca ya taxūneārū āmarechicawa ngēxmaxū i āmareégagu tacücèx ixunetagu, rü tanaxwèxe i aixcūma tayanguxēē i ngēma tūmaārū uneta”, ñaperügügü.

¹⁹ —Pema rü pengēãēgü rü ñoma pengexetügüxürüü pixīgü. ¿Pexcèx rü tacü nixī i yexera rümemaēxū, rü yima tupauca ya taxūneārū āmarechicawa ngēxmaxū i āmare rü ēxna nūmatama ya tupauca ya taxūneārū āmarechica i nagagu naxüünexū i ngēma āmare?

²⁰ —Erü yíxema tupauca ya taxūneārū āmarechicaégagu tacücèx ixunetaxe, rü tama ngēma nachicaégaguxicatama itaxuneta, natürü ngēma āmare i ngēma nachicawa ngēxmaxūégagu rü ta itaxuneta.

²¹ —Rü yíxema tupauca ya taxūneégagu tacücèx ixunetaxe, rü tama ngēma tupaucaégaguxicatama itaxuneta, natürü Tupana ya ngēma maxücüégagu rü ta itaxuneta.

²² Rü yíxema daxūguxū i naāneégagu tacücèx ixunetaxe, rü Tupanaārü toruūégagu rü ta itaxuneta, rü ngēxgumarüü ta Tupana ya ngēma rütocüégagu rü ta itaxuneta.

²³ —Pa Ngúexēēruūgü i Ore i Mugüwa Nguxēētaegüxū rü Pa Parichéugüx, pema nixī i togü i duūxügüpēxewa meã pemaxēnetaxū, natürü peãewa rü chixexūgu perüxīnūēxū. Rü wüxi i ngechañ nixī i pexcèx, erü woo tacü i íraxū i pexū ngēxmaxū rü Tupanana penaxā i ngēma nūxna üxū. Natürü tama naga pexīnūē i Tupanaārü mugü i guxū i mugüarü yexera ixīxū. Erü pexū nataxu na ãēxgacügü i aixcūma meãma

duŭxŭgŭmaã icuèxgŭxŭ na pixŭgŭxŭ, rŭ pexŭ nataxu na duŭxŭgŭ pexŭ nangechaŭtŭmŭŭgŭxŭ, rŭ aixcŭma meã Tupanamaã pixaixcŭmagŭxŭ. Rŭ guxŭma i ngẽma nixŭ i Tupana naxwèxexŭ na penaxŭxŭ, tama nŭxŭ ipeyarŭngŭmaẽãcŭma i ngẽma mexŭ i marŭ pexŭxŭ.

²⁴ —Pa Cuèxruŭgŭ i Ngexetŭgŭxŭx, pema rŭ guxŭma i mugŭ i woo íraxŭchixŭ rŭ meãma penax-aure, natŭrŭ tama Tupana naxwèxexŭãcŭma pemaxẽ. Pema rŭ ñoma wŭxi i duŭxŭ i tunŭcèx norŭ axexŭ bapetŭxŭ rŭ ñŭxŭchi arŭ wŭxi i cameyu ixaxwetaŭxŭrŭrŭ pixŭgŭ.

²⁵ —Pa Ngúexẽẽruŭgŭ i Ore i Mugŭwa Nguxẽẽtaegŭxŭ rŭ Pa Parichéugŭx, pema nixŭ i togŭ i duŭxŭgŭpèxewa meã pemaxẽnetaxŭ natŭrŭ peãewa rŭ chixexŭgu perŭxŭnŭèxŭ. Rŭ wŭxi i ngechaŭ nixŭ i pexcèx, erŭ perŭ dŭxétŭxŭnewaxicatama pegŭ pemexẽẽchaŭ, natŭrŭ perŭ maxŭwa rŭ poraãcŭ pichixe. Erŭ penawomŭxẽẽãcŭma poraãcŭ naxcèx pengŭx i duŭxŭgŭarŭ ngẽmaxŭgŭ, rŭ pegŭguxicatama perŭxŭnŭè.

²⁶ —Pa Parichéugŭ i Ñoma Ngexetŭxŭrŭrŭ Ixŭgŭxŭx, name nixŭ i pegŭ pimexẽẽ i perŭ aixepewa i perŭ maxŭwa. Rŭ ngèxguma tá nixŭ i perŭ dŭxétŭwa rŭ tá ta pimexŭ.

²⁷⁻²⁸ —Pa Ngúexẽẽruŭgŭ i Ore i Mugŭwa Nguxẽẽtaegŭxŭ rŭ Pa Parichéugŭx, pema nixŭ i togŭ i duŭxŭgŭpèxewa meã pemaxẽnetaxŭ natŭrŭ peãewa rŭ chixexŭgu perŭxŭnŭèxŭ. Rŭ wŭxi i ngechaŭ nixŭ i pexcèx, erŭ ñoma yuetachiquèxegŭ i dŭxétŭwa cómŭxŭmaã chauxetŭgŭxŭ natŭrŭ aixepewa rŭ yuetachinaxãmaã rŭ nagŭxŭraŭxŭ

i ãũãchixũmaã napagũxũrũũ pixĩgũ. Erũ perũ dũxétũwa i duũxũgũ nüxũ ìdaugũxũwaxicatama pime, natürũ aixepewa i peãẽwa rũ poraãcü pichixe.

29 —Rũ wũxi i ngechaũ nixĩ i pexcèx, Pa Ngũxẽẽruũgũ i Ore i Mugũwa Ngũxẽẽtaegũxũ rũ Pa Parichéugũx. Pema rũ peyamecagũ ga naxchiquéxegũ ga nuxcũmaũgũxũ ga Tupanaãrũ orearũ uruũgũ rũ yema duũxũgũ ga imexũ ga yuexũ.

30 —Rũ ñuxũchi ñaperũgũgũ:

“Rũ yexguma chi nuxcũmaũgũxũ ga tórũ oxigũ maxẽyane imaxẽgu, rũ tâũ chima nüxũ tarũngũxẽẽ ga na nadaiãxũ ga yema nuxcũmaũgũxũ ga Tupanaãrũ orearũ uruũgũ”, ñaperũgũgũ.

31 —Rũ ngẽma oremaã rũ pegũ pengoxẽẽ na nataagũ pixĩgũxũ ga yema duũxũgũ ga nuxcũmaũgũxũ ga Tupanaãrũ orearũ uruũgũxũ dèjxũ.

32 —jËcü, noxtacũma chomaã rũ ta peyanguxẽẽx ga yema chixexũ ga nuxcũmaũgũxũ ga perũ oxigũ ügüexũ!

33 —Pa Æxtapearũ Duũxũgũx, pema rũ poraãcü pichixe. ¿Ñuxãcü tá naxchaxwa pibuxmũ ya yima üxũ ya Tupana tá namaã pexũ poxcuene?

34 —Rũ ngẽmacèx i choma rũ tá pexcèx núma chanamugũ i Tupanaãrũ orearũ uruũgũ, rũ yatũgũ i mexũgũ i nüxũ cuèxüchigũxũ, rũ ngũxẽẽruũgũ i mexũgũ. Natürũ pema rũ tá curuchawa peyapotagũãcüma penadai i ñuxre. Rũ togũ rũ ngutaquéxepataũgũwa rũ tá peyaçuaixgũ, rũ togũ rũ ñãnechigũwa rũ tá nawe pingẽxũtanũ na

chixexũ namaã pexũgũxũcèx.

³⁵ —Natürü Tupana tá pexũ napoxcue naxcèx i guxũma ga norü duũxũgũ ga imexũgũ ga perü oxigũ dèixũ. Rũ Abéwa nixĩ ga inaxũgũãxũ ga na nadaiãxũ rũ Chacaría ga tupaucã ga taxũnegu peyamèxgücũgu nixĩ ga yacuáxũ ga yema.

³⁶ —Rũ aixcũma pemaã nüxũ chixu rũ guxũma ga yema chixexũcèx rũ Tupana tá nanapoxcue i duũxũgũ i ñomaũcüü maxèxũ —ñanagürü ga Ngechuchu.

*Ngechuchu rũ Yerucharéüçüãx ga duũxũgücèx
naxaxu*

(Lc 13.34-35)

³⁷ Rũ ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Pa Yerucharéüçüãx, pema penadai i Tupanaãrũ orearü uruũgũ, rũ nutamaã ípenamuxũchigũ i Tupanaãrũ orearü ngeruũgũ i pexcèx núma namugũxũ. Rũ ñuxreẽxpüxcüna wũxigu chaugũxũtagu pexũ chanutaquẽxexẽchaũ ñoma wũxi i ota i naxãcüxã nügütüũgu tüxũ nutaquẽxexürüũ. Natürü pema rũ tama penaaxwèxe.

³⁸ —Dücèx i ñuxma ya perü ñãne, rũ Tupana tá ínanatèx.

³⁹ —Rũ pemaã nüxũ chixu rũ tãütáma wena choxũ pedau ñuxmatáta daxũguxũ i naãnewa ne chaxũ. Rũ ngèxguma rũ tá choxũ pedaugũ rũ tá ñaperügũgũ:

“Namexèchi nixĩ ya yima Cori ya Tupana núma namucü”, ñaperügũgũ tá —ñanagürü ga Ngechuchu.

24

*Ngechuchu nanaxunagü na tupauca ga taxüne
rü tá nagu na napogüexü*
(Mr 13.1-2; Lc 21.5-6)

¹ Rü yexguma tupauca ga taxünewa ínaxüñxgu ga Ngechuchu, rü norü ngúexüğü naxcèx naxĩ. Rü ñanagürüğü nüxü: —Dücèx, Pa Corix, ñuxäcü nimexèchi ya daa tupauca ya taxüneärü ĩpatagü — ñanagürüğü.

² Natürü Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü: — Pema nüxü pedaugü ya guxünema ya yima tupauca ya taxüneärü ĩpatagü. Natürü pemaã nüxü chixu rü aixcüma guxünema ya daa ĩpatagü rü tá nagu napogüe. Rü naxtapüxarü nutagü rü taxucütáma nügüétü naxüxüra, rü bai ya wüxi — ñanagürü.

*Cuèxruüğü i tá nüxü idauxü naxüpa na nagúxü i
naãne*
(Mr 13.3-23; Lc 17.22-24, 21.7-24)

³ Rü ñuxüchi guma Mèxpüne ga Oríbunecügu äeganewa naxĩ. Rü yexguma guma mèxpünewa natoxgu ga Ngechuchu rü norü ngúexüğüxicatama naxütawa naxĩ na noxrüwama nüxna nacagüexücèx. Rü ñanagürüğü: —Tanaxwèxe i tomaã nüxü quixu na ñuxgu tá nangupetüxü i ngèma nüxü quixuxü. ¿Rü tacü tá nixĩ i norü cuèxruü i nawa nüxü tacuáxü i ñuxgu tá wena núma na cuxüxü rü tá na nagúxü i naãne? — ñanagürüğü.

⁴ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Pexuãëgü na taxúema pexü womüxëëxücè!

5 –Erü muxûchixû i duûxûgü tá ínangügü, rü chaugu tá nügü nicuxgü rü tá ñanagürügü:

“Choma nixî i Cristu”, ñanagürügü tá. Rü muxûchixû i duûxûgüxû tá nawomüxêê.

6 –Rü tá nüxû pexîñüêchiga na nügü nadèixû i ñuxre i nachiuñnegü rü nügü na nadaixchaûxû i togü i nachiuñnegü. ¡Naturü täütáma ngêmacèx pebèixächiaêgü! Erü woetama ngêmaâcü tátama nangupetü i noxrix. Naturü täütáma naâneärü gux nixî i ngêma.

7 –Erü wüxi i nachiuñne rü to i nachiuñnemaã tá nügü nadai. Rü wüxi i âëxgacü rü to i âëxgacümaã tá nanu, rü norü churragü rü ngêma to i âëxgacüarü churragümaã tá nügü nadai. Rü tá taiya nangux, rü tá nataxüchi i ñaaweanegü, rü muxüma i nachicawa rü tá naxîâxâchiane.

8 –Rü guxüma i ngêma pemaã nüxû chixuxû, rü ngêma nixî i norü ügümare i ngêma ngüxû i tá ngupetüxû.

9 –Rü ngêxguma i togü i duûxûgü rü tá pexû ínayauxû na chixexû pemaã naxügüxücèx. Rü tá pexû nadai. Rü guxû i nañnewa i duûxûgü rü tá pexchi naxaie, erü chorü duûxûgü pixîgü.

10 –Rü ngêxguma rü tá muxûchixû i chorü duûxûgü ínatèxgü i chorü ore, rü nügütanüwa rü tá nügüchi naxaie. Rü nügüechita tá âëxgacüxütawa nügü ínayaxuaxügü.

11 –Rü muxûchixû i orearü uruügüneta tá ínangügü. Rü tá nüxû nixugügü na Tupana yîixû ya núma namugücü na nüxû yaxugüxücèx i ore. Rü ngêmaâcü tá muxûchixû i duûxûgüxû nawomüxêêgü.

12 –Rü poraâcü tá nangêxma i chixexû, rü

ngẽmagagu rü muxũchixũtáma i duũxũgü rü tãũtáma nügü nangechaũgü.

13 —Natürü yíxema naetüwa meã Tupanaãxũ yaxõõmáxẽ rü yíxema tá tixĩ ya aixcũma nayaxúxe i maxũ i taguma gúxũ.

14 —Rü ngẽma Tupanaãrũ ore i mexũ rü guxũ i naãnewa tá nüxũ nixugũgü na guxũ i duũxũgü nüxũ na cuèxgüxcèx. Rü ngẽmawena tá nixĩ i nagúxũ i naãne.

15 —Rü nuxcũmaũcü ga Tupanaãrũ orearũ uruũ ga Danié nachiga nanaxümatü i ngẽma chixexũ i Tupanapẽxewa ãũãchixũ i ínguxchaũxũ. Rü ngẽxguma nüxũ pedèuxgu na tupauca ya taxũnewa nangóxũ i ngẽma chixexũ i Tupanapẽxewa chixexũchixũ, rü name nixĩ i pexuãègü.

16 —Rü ngẽxguma ngẽma üpetügu, rü ngẽma Yudeaanewa ngẽxmagüxũ i duũxũgü rü nanaxwèxe na mèxpũneãnewa nabuxmüxũ.

17 —Rü ngẽma ngunexũgu ega texé tümapataèxtüwa ngẽxmagu, rü tama name i tümapatagu tayangaxi na tümaãrũ ngẽmaxũ tayayaxuxüçèx.

18 —Rü texé ya tümaãnewa ngẽxmaxẽ rü tama name i tümapatacèx tataegu na tümachirugü tayayaxuxüçèx.

19 —Rü ngẽma ngunexũgügu rü wüxi i ngechaũ tá nixĩ i tümacèx ya yíxema ngeãxtagü ya tacharaũgüxe rü yíxema imaĩãcügüxe.

20 —;Rü Tupanana naxcèx peça i perü yumüxèwa na tama gáuane ixüyane rü éxna ngüxchigaarũ ngunexũguyane pexũ na nangupetüxcèx i ngẽma

chixexü!

²¹ —Erü ngēma ngunexügügu rü poraäcü tá nangēxma i ngúxü ga noxri naäne ixügügumama taguma yexmaxü, rü ngēmawena rü tagutáma wena nangēxma.

²² —Rü ngēxguma Tupana tama nanoxrexēēgu i ngēma ngunexügü, rü taxúetáma tamaxü. Natürü Tupana tá nananoxrexēē i ngēma ngunexügü tümacèx ya yíxema nüma tüxü nadexe.

²³ —Rü ngēxguma texé pexü ñagügu:

“Dücèx, daa nixĩ ya Cristu” ñagügu, rü ěxna:

“Gua nixĩ ya Cristu” ñagügu, jrü tama name i nüxü peyaxögü!

²⁴ —Erü Cristugüneta rü Tupanaärü orearü uruügüneta tá íngugü. Rü tá nanaxügü i muxüma i cuèxruügü i taxügü na ngēmaäcü, ega nüxü natauxchagu, na tüxü nawomüxēēgüxüçèx èjxrüxe ya yíxema duüxégü ya Tupanatama tüxü dexe.

²⁵ —Dücèx, naxüpa na nangupetüxü i guxüma i ngēma ngúxü, rü marü pemaã nüxü chixu i nachiga.

²⁶ —Rü ngēmacèx i ngēxguma duüxügü ñagügu pexü:

“Dücèx, yéa taxúema íxãpataxüwa nangēxma ya Cristu”, ñagügu, rü tama name i ngēma pexĩ. Rü ngēxguma ñagügu pexü:

“Dücèx, nuã ucapuwa nangēxma ya Cristu”, ñagügu, rü tama name i nüxü peyaxögü.

²⁷ —Erü ñoma wüxi i bèjxbèxane i guxüwama nangóonexēēxürüü tá nixĩ i ngēxguma wenaxärü núma chaxüxgu i choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü.

28 Rũ duũxũgũ rũ tá chauxcèx nangutaquẽxegũ ñoma ãxchagũ nawemücèx ngutaquẽxexũrũũ.

Ñuxãcü tá nixĩ i ngẽxguma nataegugu ya Tupana Nane ya duũxũxũ ixĩcü

(Mr 13.24-37; Lc 21.25-33, 17.26-30, 34-36)

29 –Rũ nawena i ngẽma ngúxũgũ rũ tá nixo ya üèxcü, rũ tãũtãma inabãxi ya tauemacü. Rũ woramacurigũ rũ ãxtagũ rũ tá narüyi. Rũ guxũma i ñoma i naãne rũ üèxcü rũ tauemacü rũ woramacurigũ rũ ãxtagũ rũ tá naxĩãxãchitanũ rũ tá nu ne nanaxĩmare.

30 –Rũ ñuxũchi duũxũgũ tá nüxũ nadaugũ na ñuxãcü daxũwa ne chaxũxũ. Rũ guxũ i nachiuãnecũãx i duũxũgũ rũ tá naxauxe. Rũ tá choxũ nadaugũ i ngẽxguma caixanexũgũgu ícharũxĩxgu rũ nũma chaxũxgu. Rũ ngẽxguma i choma rũ ãẽxgacü ya poraxũchicü rũ mexẽchicü tá chixĩ.

31 –Rũ tá chanamu i chorũ orearũ ngeruũgũ i daxũcüãx na yacuegũãxücèx ya norũ cornetagũ na ngẽmaãcü naxĩtaquẽxexẽãxücèx i guxũma i ngẽma duũxũgũ i chadexũ i guxũwama ngẽxmagũxũ ñuxmata naãne iyacuáxũwa ngẽxmagũxũ.

32 –¡Iperũxĩnũë i ñaã ore i cuèxruũ i orix i iguerachiga, rũ naxcèx pengúe! Rũ ngẽxguma ngexwacaxũxũ i nachacüügũ iyarüyixgu rũ naxüátügu, rũ ngẽmawa nüxũ pecuèx na paxa tá taunecü na yĩxũ.

33 –Rũ ngẽxgumarũũ tá nixĩ i ngẽxguma nagúxchaũgu i naãne. Erũ ngẽxguma nüxũ pedèuxgu na nangupetũxũ i ngẽma pemaã nüxũ chixuxũ, rũ ngẽmawa tá nüxũ pecuèx na marũ chingaicaxũchixũ.

34 –Rü aixcüma pemaã nüxü chixu rü guxüma i ngẽma nüxü chixuxü rü tá nangupetü naxüpa na nayuxü i duüxügü i ñomaücüü maxëxü.

35 –Rü ñoma i naãne rü ngẽma daxüwa nüxü idauxü rü tá nagux. Natürü chorü ore rü tagutáma inayarüxo rü aixcüma tá ningu.

36 –Natürü ngẽma ngunexü rü ora i nagu tá nangupetüxü i ngẽma pemaã nüxü chixuxü, rü Chau-natü ya Tupanaxicatama nüxü nacuèx na ñuxgu tá nangupetüxü i ngẽma, rü taxúema ya togue nüxü tacuèx. Rü woo i norü orearü ngeruüğü i daxücüãx rü tama nüxü nacuèxgü, rü woo i choma i Nane na chiixü rü tama nüxü chacuèx na ñuxgu tá nangupetüxü i ngẽma.

37 –Rü yexgumarüü ga duüxügüxü ngupetüxü ga yexguma Noë maüxgu, rü ngëxgumarüü tá ta nüxü nangupetü i ngëxguma íchanguxgu i choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü.

38 –Rü yexguma, naxüpa ga guma mucü ga taxüchicü ga guxüwama inanguanexëëcü, rü ga duüxügü rü nachibüe, rü naxaxegü, rü nixãmèxgü rü nixütexacügü ñuxmata nawa nangu ga yema ngunexü ga nagu Noë naweügu ixüexü.

39 –Rü noxri ga yema duüxügü rü tama nüxü nacuèxgüéga ga tacü tá nüxü na ngupetüxü. Natürü yexguma ínanguxgu ga guma mucü ga taxüchicü ga yema duüxügüxü daicü, rü yexguma nixi ga nüxü yacuèxãchitanüxü. Rü ngëxgumarüü tá ta nixi i ngëxguma wenaxãrü núma chaxüxgu i choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü.

40 –Rü ngẽma ngunexügu rü taxre i yatügü rü wüxi i naãnewa tá nügümaã nangëxmagü. Rü wüxi

tá nixĩ i Tupana igaxũ rü ngẽma to rü tá ngẽma natèx.

⁴¹ –Rü taxre i ngexũgũ tá nügũmaã ínacaegũ. Rü wüxi tá nixĩ i Tupana igaxũ rü ngẽma to rü tá ngẽma natèx.

⁴² –¡Rü pexuãëgũ! Erü tama nüxũ pecuèx i ÷acũ rü ora tá Íchangu i chomax.

⁴³ –¡Rü nagu perüxĩnüë i ñaã ore! Rü ngëxguma chi wüxi i Ípataarü yora nüxũ cuèxgu na ÷acũ rü oragu tá Ínanguxũ i ngítèxáxũ rü tãũ chima nape. Erü nüxna chi nadau ya napata na tama ngëxma naxücuxücèx i ngẽma ngítèxáxũ na ÷acücèx ngẽma yangĩxücèx.

⁴⁴ –Rü ngẽmacèx name nixĩ i pexuãëgũ i pemax. Erü ngẽma ngunexũ i tama nagu íperüxĩnüëxũgu tá nixĩ i ngürüãchi Íchanguxũ i choma i Tupana Nane na duüxüxũ chiĩxũ.

Wüxi ga duüxũ ga meã norü coriga ñnüxũ rü to ga tama meã norü coriga ñnüxũchiga

(Lc 12.41-48)

⁴⁵ –¿Rü texé tiĩxũ ya tümaãrũ coriarü duüxũ ya aixcüma yanguxëexë rü tümaãëxũ cuáxe? ¿Tama ëxna yíxema tiĩxũ ya tümaãrũ cori tüxna ägaxe na meã nüxna tadauxücèx rü meã oragu tanachibüexëëxücèx i norü duüxũgũ?

⁴⁶ Rü tataãë ya yíxema coriarü duüxë ega ngëxguma Ínanguxgu i tümaãrũ cori rü tüxũ íyanguexũgu na meãma Ítanaxüxũ i ngẽma puracü i nagu tüxũ namuxũ.

⁴⁷ –Rü aixcüma pemaã nüxũ chixu rü ngẽma tümaãrũ cori rü tá guxũma i norü ngẽmaxũgüarü dauruüxũ tá tüxũ nixĩxëë.

48-50 —Natürü ngëxguma chi ngëma coriarü duüxü rü wüxi i yatü i chixexü yixïgu, rü chi nagu naxĩnügü na täütáma paxa ínguxü i norü cori, rü chi inaxügüágu na chixri namuãxü i namücügü i norü coriarü duüxügü, rü chi ngãxëxütanügu naxãxgu na namaã nachibüxücèx rü naxaxexücèx, rü ngürüãchi ngëma ngunexü rü ngëma ora i tama nagu ínguxëëãxügu rü tá íngü i norü cori.

⁵¹ —Rü poraãcüxüchima tá nanapoxcu i ngëma norü duüxü, ñoma meã maxënetaxü i duüxügüxü napoxcuexürü. Rü ngëma tá narüdoxü rü nixüxchapüta.

25

Ore ga 10 ga pacügu ixuxü

¹ Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —Pemaã tá nüxü chixu i wüxi i ore na nawa nüxü pecuáxücèx i ñuxãcü tá duüxügüarü äëxgacü na yïxü ya Tupaana i ngëxguma naguxgu i naãne. Rü iyexma ga 10 ga pacü ga ngïrü daparinamaã ngïgüarü petawa ïcü na yaxümücügüãxücèx ga guma yatü ga ingïxchaücü.

² —Rü 5 ga yema pacü rü tama ixuãëgü. Rü yema naï ga 5 ga pacü rü meãma ixuãëgü.

³ —Rü yema tama uãëgücü, rü yexguma ngïrü daparina íyangegügu rü tama to ga ngïrü queruchinu ta íyangegü.

⁴ —Natürü ga yema uãëgücü rü to ga ngïrü queruchinu ta íyangegü.

⁵ —Natürü ga guma yatü ga ingïxchaücü rü tama paxa íngü. Rü düxwa ga yema pacügü rü ipee yerü iyaxtae.

6—Rü yexguma ngãxücüüwa nanguxgu, rü yema pacügü nüxü ixĩnüë ga wüxi ga naga ga ñaxü:

“Domama nixĩ ya yima yatü ya ingĩxchaücü. ¡Rü íperüdagü, rü ípeyadaugü!” ñaxü.

7—Rü guxcüma ga yema pacügü rü írüdagü, rü iyamexëëgü ga ngĩrü daparínagü.

8—Rü yexguma ga yema 5 ga pacügü ga tama uãëgücü rü ngĩgürügügü ngĩxü ga yema pacügü ga uãëgücü:

“¡Íraxü i perü queruchinu toxnata pexã, erü torü omügü rü nixogü!” ngĩgürügügü.

9—Natürü ga yema pacügü ga uãëgücü rü ngĩxü ingãxügü, rü ngĩgürügügü:

“Taxucürüwa pexna ta taxã, erü ngëxguma chi pexna ta taxãxgu rü tãü chima ningu i toxcèx rü pexcèx. Rü ngëmacèx narümemaë nixĩ i ngextá namaã ínataxegüxüwa pegüxü nawa pexĩ”, ngĩgürügügü.

10—Natürü yexguma ga yema 5 ga pacügü ga tama uãëgücü ngĩrü queruchinuwa naxĩyane, rü ínangu ga guma yatü ga ingĩxchaücü. Rü ga yema pacügü ga uãëgücü rü iyachocu nawa ga guma ï ga nawa iyangĩxüne. Rü ñuxüchi narüwãxta ga ïãx.

11—Rü yemawena íngugü ga yema pacügü ga tama uãëgücü, rü ngĩgürügügü:

“¡Pa Corix, toxcèx yawãxna i ïãx!” ngĩgürügügü.

12—Natürü nüma ga cori, rü ngĩxü nangãxü, rü ñanagürü:

“Pemaã nüxü chixu rü aixcüma tama pexü chacuèx na texëgü pixĩgüxü”, ñanagürü.

13 Rü ñuxüchi ñanagürü ga Ngechuchu: — ¡Ípexuãëgü! Erü tama nüxü pecuèx i tacü rü

ngunexũ rü tacü rü ora tá íchangu i choma i Tupana Nane na duũxũxũ chiĩxũ –ñanagürü.

*Ore ga dīerugu ixuxũ
(Lc 19.11-27)*

¹⁴ Rũ ñanagürü ta ga Ngechuchu: –Rũ ngēma Tupana na duũxũgüarü ãëxgacü na ixĩxũ rü ñoma wüxi ga yatü ga ixũãchichaũcü ga to ga nachiũãnewa na naxũxũcèxrüũ nixĩ. Rũ nūma ga guma yatü rü norü duũxũgücèx naca, rü nūxna ngĩxũ naxã ga dīeru na nūxũ ngĩmaã nanguxũxũcèx rü ngĩmaã na ínapuracüexũcèx.

¹⁵ –Rũ wüxi ga yema norü duũxũna ngĩxũ naxã ga 5000 tachinü ga dīeru. Rũ yema tona ngĩxũ naxã ga 2000 tachinü ga dīeru. Rũ yema tona ngĩxũ naxã ga 1000 tachinü ga dīeru. Rũ yemaãcü nanangugü na ñuxãcü tá yema dīerumaã napuracüexũ ga wüxichigü ga norü duũxũgü rü yemaãcü wüxichigüna ngĩxũ naxã ga yema dīeru. Rũ ñuxũchi inaxũãchi ga yema cori na to ga nachiũãnewa naxũxũcèx.

¹⁶ –Rũ yema norü duũxũ ga 5000 tachinü ga dīeru ngĩxũ yaxuxũ, rü ngĩmaã napuracü, rü naĩ ga 5000 tachinü ngĩmaã nayaxu.

¹⁷ –Rũ yexgumarüũ ta ga yema norü duũxũ ga 2000 tachinü ga dīeru ngĩxũ yaxuxũ, rü ngĩmaã napuracü, rü naĩ ga 2000 tachinü ngĩmaã nayaxu.

¹⁸ –Natürü ga yema norü duũxũ ga 1000 tachinü ga dīeru ngĩxũ yaxuxũ, rü ngĩmaã ínixũ. Rũ ngĩxũ nixaixmaũ, rü yexma ngĩxũ natèx ga yema norü coriarü dīeru.

¹⁹ –Rũ nuxcüxürama nataegu ga yema duũxũgüarü cori. Rũ yexguma ínanguxgu rü

inanaxügü ga norü duñxügümaã na namexëëãxü ga norü dñeruchiga.

20 —Rü nüxïra norü corixütawa naxü ga yema norü duñxü ga 5000 tachinü ga dñeru ngïxü yaxuxü. Rü norü corina ngïxü naxã ga yema 5000 tachinü. Rü ngïetü ngïxü inaxã ga naï ga 5000 tachinü ga ngïxü nayaxucü ngïmaã ga yema norü cori nüxna ngïxü ãcü ga dñeru. Rü ñanagürü norü corixü:

“Dücèx Pa Corix, ñaã iyixï ga yema 5000 tachinü ga dñeru ga choxna ngïxü cuxãcü. Marü ngïmaã chapuracü rü ngïmaã cuxü ngïxü chayaxu i ñaã naï i 5000 tachinü”, ñanagürü.

21 —Rü norü cori rü ñanagürü nüxü:

“Pa Chorü Duñxüx, wüxi i mexëchixü quixï, rü meãma cupuracü. Rü meã nüxna cudau ga yema noxre ga dñeru ga cuxna ngïxü chaxãcü, rü meãma ngïmaã cupuracü. Rü ngëmacèx i ñuxma rü tá rümumaëcuna cuxü chadauxëë. ¡Rü ixücu i chopatawa rü ngïxã tataãëgü!” ñanagürü.

22 —Rü yemawena ínangu ga yema to ga norü duñxü ga 2000 tachinü ga dñeru ngïxü yaxuxü. Rü ñanagürü norü corixü:

“Dücèx Pa Corix, ñaã iyixï ga yema 2000 tachinü ga dñeru ga choxna ngïxü cuxãcü. Marü ngïmaã chapuracü rü ngïmaã cuxü ngïxü chayaxu i naï i 2000 tachinü. Rü ñaã iyixï”, ñanagürü.

23 —Rü norü cori rü ñanagürü nüxü:

“Pa Chorü Duñxüx, wüxi i mexëchixü quixï, rü meãma cupuracü. Rü meã nüxna cudau ga yema noxre ga dñeru ga cuxna ngïxü chaxãcü, rü meãma ngïmaã cupuracü. Rü ngëmacèx i ñuxmax

rü tá rümumaëcüna cuxũ chadauxëẽ. ¡Rü ixücu i chopatawa rü ngĩxã tataãëgü!” ñanagürü.

24 —Natürü yexguma norü corixütawa nanguxgu ga yema norü duũxũ ga 1000 tachinü ga dïëru ngĩxũ yaxuxũ, rü ñanagürü norü corixũ:

“Dücèx Pa Corix, choma nüxũ chacuèx rü wüxi i yatü i aũxũ quixĩ. Rü cunayaxu i nanetüarü o i ngextá tama ícutoexũwa, rü cunabuxarü oõx i nanetü i tama icutoxũ.

25 —Rü yemacèx chamuũ. Rü waixüümügu ngĩxũ chixaixmaũ rü ngĩxũ ichatèx. Natürü ñaã iyixĩ i ngëma curü dïëru”, ñanagürü.

26 Rü yexguma ga norü cori rü nanangãxũ rü ñanagürü:

“Pa Chorü Duũxũx, wüxi i chixexũ rü oxü i chorü duũxũ quixĩ. Rü cuma meãma nüxũ cucuèx rü ngextá tama íchatoexũwa rü chanayaxu i nanetüarü o, rü chanabuxarü oõx i nanetü i tama ichatoxũ.

27 —Rü yemacèx narümemaë chi nixĩ ga bancugu choxũ ngĩmaã na cunguxũxũ ga chorü dïëru na ngëma choxũ ngĩxũ yamuxëëgüxũcèx, rü ngëmaãcü mucü ngĩxũ na chayaxuxũcèx i ngëxguma íchanguxgu”, ñanagürü.

28 —Rü yexguma ga yema cori rü nanamu ga yema togü ga norü duũxügü ga yéma yexmagüxũ, rü ñanagürü nüxũ:

“¡Nüxna ngĩxũ peyaux i ngëma dïëru, rü ngëma yatü i 10,000 i dïëru nüxũ ngëxmaxũna ngĩxũ pexã!

29 —Erü yíxema tüxũ nangëmèxcü rü yexera tá tüxna ngĩxũ taxã, rü ngëmaãcü tá tüxũ imuxüchi. Natürü yíxema tüxũ natauxcü rü woo ngëma noxre i tüxũ ngëmèxcü rü tá tüxna ngĩxũ tayaxu.

30 —¡Rü yéama düxétüwa i poraãcü ínaxëãnexüwa peyatá i ñaã chorü duüxü i taxuwama mexü! Rü ngëma tá narüdoxü rü tá nixüxchapüta”, ñanagürü.

Naãneärü guxgu rü Cristupëxegu tá nangutaquëxegü i guxü i nachiuãnecüãx i duüxügü na yadexechiãxücèx i ngëma mexügü rü na napoxcueãxücèx i ngëma chixexügü

31 Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —Rü ngëxguma wenaxärü núma chaxüxgu i choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü, rü chorü orearü ngeruügü i daxücüãx rü tá choxü naxümücügü. Rü ãëxgacü ya tacü tá chixi rü chorü tohica i mexëchixüwa tá charüto.

32 —Rü guxü i nachiuãnecüãx i duüxügü rü tá chopëxegu nangutaquëxegü. Rü choma rü tá chayadexechi ñoma wüxi i carneruarü dau-ruü i norü carnerugü rü chibugü noxrüwama mugüxürüü.

33 —Rü ngëma choxrü ixīgüxü rü chorü tügü necüwawa tá chanangëxmagüxëë. Rü ngëma tama choxrü ixīgüxü rü chorü toxwecüwawa tá chanangëxmagüxëë.

34 —Rü ngëxguma i choma i tá ãëxgacü ya tacü na chiixü rü ñacharügü tá nüxü i ngëma chorü duüxügü:

“¡Nuã pexi i pema ya texé ya Chaunatü ya Tupana tüxü rüngüxëëgüxe, rü penayaxu i ngëma pechica i ngextá núma ãëxgacü íyixüwa! Yerü Chaunatü rü pexcèx nanamexëë i ngëma pechica ga yexguma tauta naãne naxüxgu.

35 —Rü ngëmaãcü tá pemaã namecüma yerü yexguma chataiyagu rü pema rü choxü

pechibüxêê. Rû yexguma chitawagu rû choxü pexaxexêê. Rû yexguma tama nüxü pecuèxgu na texé chiixü rû meã choxü peyauxgü ga pepatawa.

36 –Rû yexguma changexchirugu rû choxü pexüxchiru. Rû yexguma chidaawegu rû choxü perüngüxêê. Rû yexguma poxcupataüwa chayexmagu rû choxü ípeyadau”, ñacharügü tá nüxü.

37 –Rû ngëxguma i ngëma duüxügü i chadexü rû ñanagürügü tá choxü:

“Pa Corix, ¿ñuxgu ga cuxü tadauxü ga na cutaiyaxü rû cuxü tachibüxêêxü? ¿Rû ñuxgu ga cuxü tadauxü ga na quitaawaxü rû cuxü taxaxêêxü?

38 –¿Rû ñuxgu ga tochixüwa cunguxü rû meã cuxü tayauxgüxü ga woo tama cuxü tacuèxgügu? ¿Rû ñuxgu ga cungexchiruxü rû cuxü taxüxchirügüxü?

39 –¿Rû ñuxgu ga cuxü tadaugüxü na quidaawexü rû éxna poxcupataüwa cuyexmaxü rû cuxü ítayadaugüxü?” ñanagürügü tá choxü.

40 –Rû choma na ãëxgacü ya tacü na chiixü, rû tá chanangãxü, rû ñacharügü tá:

“Aixcüma pemaã nüxü chixu rû yexguma nüxü perüngüxêêgügu i ngëma chorü duüxü i yexeraãcü ngearü ngemaxüáxü, rû choxü nixí ga perüngüxêêgüxü”, ñacharügü tá nüxü.

41 Rû ñuxüchi i choma na ãëxgacü ya tacü na chiixü, rû ñacharügü tá nüxü i ngëma tama chorü duüxügü ixīgüxü:

“¿Choxna pixīgachi i pema i perü chixexüçèx poxcuexe! ¿Rû ngema pexí nawa ya yima üxü ya taguma ixoxüne ya Tupana ímexëene naxcèx i ngoxo i Chataná rû norü duüxügü!

42 –Yerü yexguma chataiyagu rü pema rü tama choxü pechibüxêê. Rü yexguma chiṭawagu rü tama choxü pexaxêê.

43 –Rü yexguma tama nüxü pecuèxgu na texé chiixü rü tama meã choxü peyauxgü ga pepatawa. Rü yexguma changexchirugu rü tama choxü pexüxchirugü. Rü yexguma chidaawegu rü poxcu-patañwa chayexmagu rü tama choxü ípeyadaugü”, ñacharügü tá nüxü.

44 –Rü ngëxguma i nümagü i tama chorü duñxügü ixīgüxü, rü ñanagürügü tá choxü:

“Pa Corix, ¿ñuxgu tochixüwa cingu rü tama meã cuxü tayauxgü yerü tama cuxü tacuèxgü? ¿Rü ñuxgu ga cuxü tadaugüxü ga na cutaiyaxü, rü éxna na quitaawaxü, rü éxna na cungexchiruxü, rü éxna quidaawexü, rü éxna poxcupatañwa na cuyexmaxü, rü tama cuxü tarüngüxêêgüxü?” ñanagürügü tá choxü.

45 –Rü choma na ãëxgacü ya tacü na chiixü, rü tá chanangãxü, rü ñacharügü tá nüxü:

“Aixcüma pemaã nüxü chixu rü yexguma tama nüxü perüngüxêêgügu ga wüxi ga duñxü ga yex-eraãcü ngearü ngemaxüáxü, rü choxü rü ta tama perüngüxêêgü”, ñacharügü tá nüxü.

46 –Rü ñuxüchi i ngëma duñxügü i tama chorü duñxügü ixīgüxü rü tá poxcu i taguma gúxüwa naxí. Natürü ngëma duñxügü i aixcüma meã chauxcèx maxëxü rü tá nanayauxgü i maxü i taguma gúxü, –ñanagürü ga Ngechuchu.

26

Yudügarü ãëxgacügü naxcèx nadaugü na

ñuxãcü Ngechuchuxũ yayauxgũxũ

(Mr 14.1-2; Lc 22.1-2; Cu 11.45-53)

¹ Rũ yexguma Ngechuchu nũxũ rũchauxgu ga yema orexũ na yaxuxũ, rũ ñanagũrũ norũ ngũexũgũxũ:

²—Pema nũxũ pecuèx rũ taxre i ngunexũ nataxu na nangõxgũãxũcèx i ngẽma õna i Üpetũchigaarũ petacèx naxũgũxũ. Rũ ngẽxguma tá nixĩ i choxũ yayauxgũxũ i chorũ uwanũgũ na curuchawa choxũ yapotagũxũcèx —ñanagũrũ.

³ Rũ yexgumaũcüũ ga paigũarũ ãẽxgacũgũ, rũ ngũexẽeruũgũ ga ore ga mugũwa nguxẽetaegũxũ, rũ Yudĩugũarũ ãẽxgacũgũerugũ rũ nangutaquẽxegũ ga napatawa ga Caipá ga paigũarũ ãẽxgacũ ixĩcü.

⁴ Rũ yẽma nũgũmaã nanamexẽẽgũ na Ngechuchuxũ nawomũxẽẽgũãcüma na yayauxgũãxũcèx rũ na yamèxgũãxũcèx.

⁵ Natũrũ nũgũmaã ñanagũrũgũ: —Taxucũrũwama i ñuxma petagu tayayauxgũ, erũ duũxũgũ rũ tá tamaã nanuẽ —ñanagũrũgũ.

Wũxi ga nge rũ Ngechuchuerugu inaba ga pumara

(Mr 14.3-9; Cu 12.1-8)

⁶ Rũ Ngechuchu rũ Betániãwa nayexma napatawa ga Chimáũ ga rũchaxũnecũmaã naxugũãcü.

⁷ Rũ Ngechuchucèx yẽma iyaxũ ga wũxi ga ngecü ga yẽma nangecũ ga wũxiweũ ga pumara ga tatanũxũchixũ ga mexẽchicũ ga butiyamaã áchiũxũ. Rũ yexguma mechawa ínachibũyane ga Ngechuchu, rũ ngĩma rũ naẽrugu inaba ga yema pumara.

8 Rū yexguma yemaxū nadaugūgu ga Ngechucharū ngúexūgū, rū naãēwa nanguxgū, rū inanaxūgūe ga na ñagūxū. —¿Tūxcūū ngēxma inaxaiyaxū i ngēma pumara?

9 —Rū narūmemaē chi nixī i tatanūxūgu namaã itaxe, rū ñuxūchi ngēma dīērumaã nūxū irūngūxēē i ngēma duūxūgū i ngearū ngēmaxūāxgūxū — ñanagūrūgū.

10 Rū Ngechuchu nūxū naxīnū. Rū ñuxūchi ñanagūrū norū ngúexūgūxū: —¿Tūxcūū ngīxū pechixewe i ngēma nge? Erū ngēma chomaã naxūxū rū wūxi i mexū nixī.

11 —Ngēma ngearū ngēmaxūāxgūxū rū guxūgutáma petanūwa nangēxmagū. Natūrū choma rū tāūtáma guxūgu petanūwa changēxma.

12 —Rū ngēma chomaã naxūxū i ñaã ngecū na chaxunegu nabaāxū i ngēma pumara i yixixū, rū ngēmaācū inaxū erū paxa tá chayū rū tá choxū inatēxgū. Rū ngēmacēx nixī i chaxunegu nabaāxū i ngēma pumara.

13 —Rū aixcūma pemaã nūxū chixū rū guxū i naãnewa i ngextá duūxūgū nūxū íixugūgūxūwa i Tupanaārū ore i mexū, rū ñaã ngecū chomaã uxū rū tá ta nūxū nixugūgū. Rū ngēmaācū tá ngīxna nacuēxāchie i duūxūgū —ñanagūrū ga Ngechuchu.

Yuda rū āēxgacūgūmaã nanamexēē na ñuxācū Ngechuchuxū yayauxgūxūcēx

(Mr 14.10-11; Lc 22.3-6)

14 Rū ñuxūchi ga wūxi ga Ngechucharū ngúexū ga Yuda ga Icariúte rū paigūarū āēxgacūgūxūtawā naxū rū namaã nayarūdexa.

15 Rū Yuda rü ñanagürü nüxũ: —¿Ñuxre tá choxũ penaxütanüxũ i ngẽxguma pexũ chanatauxchaxẽẽgu na Ngechuchuxũ piyauxgüxücèx? — ñanagürü. Rū yexguma ga nūmagü ga paigüarü äẽxgacügü rü 30 tachinü ga dīẽrugu namaã naxuneta.

16 Rū yexgumama inanaxügü ga Yuda ga naxcèx na nadauxũ ga ñuxácü nüxũ na natauxchaxẽẽgüãxũ na Ngechuchuxũ yayauxgüxücèx.

Coriarü õnachiga

(Mr 14.12-25; Lc 22.7-23; Cu 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

17 Rū nawa nangu ga ngunexũ ga nagu inaxügüxũ ga yema peta ga pãũ ga ngearü puxẽẽruũãxũ nagu nangõxgüxũ. Rū norü ngúexügü rü Ngechuchucèx naxĩ, rü ñanagürügü nüxũ: —¿Ngextá tá tanamexẽẽ i nachica i nawa nangõxgüxũ i õna i Üpetüchigaarü petagu ingõxũ? —ñanagürügü.

18 Rū nūma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: — ¡Ngema ñãnewa pexĩ, rü yima yatü ya pemaã nüxũ chaxunetacüpatawa pexĩ! ¡Rü namaã nüxũ pixu rü ñapegügü:

“Torü ngúexẽẽruũ rü ñanagürü: ‘Marü ningaicaxüchi na chayuxũ rü nuã cupatawa rü chorü ngúexügümaã chanangupetüxẽẽchaũ i Üpetüchigaarü peta,’” ñaperügügü tá nüxũ!

19 Rū yema naxĩ ga yema norü ngúexügü. Rū yema Ngechuchu namaã nüxũ ixuxũrũ nanaxügü. Rū nanamexẽẽgü ga yema õna ga Üpetüchigaarü petagu tá nangõxgüxũ.

20 Rū yexguma nachütagu rü yéma mechawa nachibü ga Ngechuchu namaã ga yema 12 ga norü ngúexüğü.

21 Rū yexguma ínachibüeyane, rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Aixcüma pemaã nüxü chixu rü wüxie i petanüwa tá tixí ya bexma chauechita choxü íyaxuaxüxē —ñanagürü.

22 Rū yexguma ga nümagü ga norü ngúexüğü rü poraãcü nangechaüğü. Rū wüxichigü nüxna nicachigü, rü ñanagürügü: —Pa Corix, ¿choma ěxna tá chiixü ya yixema cuxü íyaxuaxüxē? —ñanagürügü.

23 Rū nüma ga Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü: —Ngēma wüxi ya poratuwa namaã tá chachibüxü, rü ngēma tá nixí i chauechita choxü íyaxuaxüxü.

24 —Rü choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü rü tá chayü ngëxgumarüü i Tupanaärü ore i ümatüxü nüxü ixuxürüü. Natürü wüxi i ngechaüxüchi nixí naxcëx i ngēma yatü i choxü íyaxuaxüxü. Rū narümemaë chi nixí ga noxtacüma tãü chima na nabuxü —ñanagürü.

25 Rū nadexaãchi ga Yuda ga naëchita íyaxuaxüxü, rü ñanagürü: —Pa Ngúexëëruüx, ¿tãütáma choma nixí? —ñanagürü. Rū Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü: —Ngēmáãcü cuma nixí —ñanagürü.

26 Rū yexguma ínachibüeyane rü Ngechuchu nanayaxu ga wüxi ga pãü. Rū Tupanana moxë naxã, rü inanabücu, rü norü ngúexügüxü nayanu. Rū ñanagürü: —Ñã pãü rü chaxunechiga nixí. Rū jpenangõ! —ñanagürü.

27 Rū yemawena rü nanayaxu ga wüxi ga pochiyu ga binumaã ããcuxü. Rū yexgumarüü

ta Tupanana moxē naxcèx naxãxĩra, rü ñuxũchi norü ngúexũgüna nanaxã, rü ñanagürü nüxũ: —¡Rü guxãma i pema rü peyaxèux ya daa binu!

28 —Erü daa binu rü nachiga nixĩ ya chaugü ya muxüma i duuxũgücèx tá ibacü na ngēmaãcü Tupana nüxũ nüxũ nangechauxcèx i norü pecadugü. Rü yimawa Tupana nanangoxēē na aixcüma yĩxũ i norü uneta.

29 —Rü pemaã nüxũ chixu rü tagutáma wena binu chayaxaxü ñuxmatáta Chaunatü ya Tupana ãëxgacü íixĩxüwa ngexwacaxücü ya binu pemaã chayaxèux —ñanagürü.

Ngechuchu nüxũ nixu rü Pedru rü taxütáma nügü nixu na norü ngúexũ yĩxũ

(Mr 14.26-31; Lc 22.31-34; Cu 13.36-38)

30 Rü ñuxũchi nawiyaegü ga wüxi ga Tupanaärü wiyaegu. Rü yemawena rü guma Mèxpüne ga Oríbunecüga äeganewa naxĩ.

31 Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ ga norü ngúexũgü: —Guxãma i pema rü tá choxũ ípetèxgü i ñoma i chütaxũgu. Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Tá chayamèx ya carneruarü dauruũ, rü tá nanaxüanemare i carnerugü”,
ñanagürü i ngēma ore.

32 —Natürü ngéxguma marü yuwa ícharüdaxguwena, rü tá chaxira pexüpa Gariréaanewa chaxü —ñanagürü.

33 Rü yexguma ga Pedru rü nanangãxũ rü ñanagürü: —Rü woo guxüma i togü cuxũ ítèxgu, natürü i chomax rü tãütáma cuxũ íchatèx —ñanagürü.

34 Rū Ngechuchu ñanagürü nüxũ: –Aixcüma cumaã nüxũ chixu rü ñomatama i chütaxũgu rü naxũpa na otá içaxũ, rü tomaẽxpũxcüna tá cugü iquicux na chorü duũxũ quiĩxũ.

35 Rū Pedru nanangãxũ rü ñanagürü: –Rü woo wüxigu cumaã chayuxgu rü tãütáma chaugü ichicux na curü duũxũ chiĩxũ –ñanagürü. Rū guxũma ga togü ga norü ngúexũgü rü ta yema ñanagürügü.

*Ngechuchu rü Yechemaníwa nayayumüxẽ
(Mr 14.32-42; Lc 22.39-46)*

36 Rū Ngechuchu rü norü ngúexũgümaã nawa nangugü ga wüxi ga nachica ga Yechemanígu ãegaxũ. Rū Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: –¡Nuã perütogü! Rū paxa yoxni yéa chayayumüxẽ –ñanagürü.

37 Rū Ngechuchu nügüwe nanagagü ga Pedru rü Zebedéu nanegü ga Chaũtiágu rü Cuáũ. Rū Ngechuchucèx inaxũgü ga na poraãcü nangechaũxũ rü naxixãchiãẽxũ.

38 Rū yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: –Poraãcü changechaũ rü nagu charüxĩnũ rü ngẽmamaã tá chayü. ¡Rü nuxa perücho i pemax, rü chauxrüũ ipedaue! –ñanagürü.

39 Rū yexguma ga Ngechuchu rü yéaxüra naxũ. Rū waixümüãnegu nanangücuchi. Rū nayumüxẽ rü ñanagürü: –Pa Chaunatũx, ngẽxguma cuma cunaxwèxegu, ¡rü nüxna choxũ ínanguxuchixêê i ñaã ngúxũ i tá choxũ üpetũxũ! Natürü chanaxwèxe i cuxrütama ngúchaũ cuxü rü tama i choxrü –ñanagürü.

40 Rū yemawena ga Ngechuchu rü nataegu ga yema norü ngúexüğü íyexmagüxüwa. Rū nüxü inayangau ga na ínapeexü. Rū ñanagürü Pedruxü: —Pa Pedrux, ¿taxucürüwama êxna namaã peporae na chomaã ipedauexü, rü bai i wüxi i ora?

41 —¡Rü pexuãëgü rü Tupanana naxcèx peça na pexü nangüxëëxücèx na tama choxü ípetáxücèx ega ngëxguma tacü rü guxchaxü pexü üpetügu! Erü aixcüma peãëwa rü ípememare, natürü pexene nixí ituraxü —ñanagürü.

42 Rū yexguma rü wenaxârü noxri ínayumüxëxücèx nataegu ga Ngechuchu. Rū wenaxârü nayumüxë, rü ñanagürü: —Pa Chaunatüx, ngëxguma tama cunaxwèxegu na nawa choxü ícunguxuchixëëxü i ñaã ngúxü i tá chingexü, rü marü name i ngëma cuma cunaxwèxexüâcüma chomaã cunaxü —ñanagürü.

43 Rū ñuxüchi wenaxârü norü ngúexüğü íyexmagüxüwa naxü. Rū nüxü inayangau ga na ínapeexü, yerü poraãcü nayaxtaexüchi.

44 Rū yéma nüxna nixü, rü wenaxârü nayayumüxë. Rü noxriâcütama nayumüxë.

45 Rū yemawena rü norü ngúexüğü íyexmagüxüwa naxü. Rū ñanagürü nüxü: —¡Ñuxma waxi pepepe rü iperüngüë! Erü marü nawa nangu i ora na chorü uwanü choxü iyauxgüxü rü pecaduãxgüxüna choxü namugüxü.

46 ¡Ipechigü rü ngíxã ítixí! Erü marü ñomatáma nixí i ngëma choxü íyaxuaxüxü —ñanagürü.

Ngechuchuxü niyauxgü

(Mr 14.43-50; Lc 22.47-53; Cu 18.2-11)

47 Rū yexguma íyadexayane ga Ngechuchu, rü ínangu ga Yuda ga norü ngúexüchirëx ixîxü. Rū nawe narüxî ga muxüma ga duüxügü ga taramaã rü naïmaã ixãxnexü. Rū yema nixî ga duüxügü ga paigüarü âëxgacügü rü Yudíugarü âëxgacügüerugü yéma mugüxü.

48 Rū ga Yuda ga ínaxuaxüxü rü marü yema duüxügümaã nanamexëë, rü ñanagürü: —Ngëma nüxü chachúxuxü tá nixî i Ngechuchu. Rū ngëma tá nixî i piyauxgüxü —ñanagürü:

49 Rū yexguma Ngechuchucèx nixü, rü ñanagürü nüxü: —Nuxmaë Pa Ngúexëëruüx —ñanagürü. Rū ñuxüchi nüxü nachúxu.

50 Rū Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü: —Pa Chomücüx, ¿tacüwa nuã cuxü? —ñanagürü. Rū yexgumatama Ngechuchuxü niyauxgü ga yema duüxügü ga Yudawe rüxîxü.

51 Rū wüxi ga Ngechuchumücü nanawëxechi ga norü tara, rü paigüarü âëxgacüarü duüxüxü ínadaechinü.

52 Rū yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: — ¡Naxchiügu yaxücuchi i curü tara! Erü guxãma ya yíxema taramaã nuëxë, rü taragu tátama tayue.

53 —¿Tama ëxna nüxü cucuèx rü ngëxguma chi choma chanaxwëxegu, rü Chaunatüna chi naxcèx chaca na choxü núma namugüãxücèx i muxüma i norü orearü ngeruügü i daxücüãx na choxü yanangüxëëgüxücèx?

54 —Natürü ngëxguma chi ngëma chaxüxgu, rü ¿ñuxãcü chi ningü i Tupanaärü ore i ümatüxü i nüxü ixuxü na choma rü tá chayuxü?

55 Rū yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga yema duüxügü: —¿Tüxcüü taragü

rü naĩxmenèxãgũmaã chauxcèx nuã pexĩ na choxũ peyarũyauxgũxũcèx ñoma wũxi i ngĩtèxáxũ chiĩxũrũũ? Rũ guxũ ga ngunexũgu rũ tupauca ga taxũnewa changũxèetae natürü taguma yexma choxũ piyauxgũ.

⁵⁶ —Natürü guxũma i ñãã ñũxma ngupetũxũ, rũ ngẽmaãcü nangupetü na yanguxũcèx i Tupanaãrũ ore ga nuxcümaũgũxũ ga norü orearü uruũgü ümatũgũxũ —ñanagürü. Rũ yexguma ga guxũma ga norü ngúexũgü rũ nüxna nibuxmü. Rũ nüxĩcatama yéma nanatèxgü ga Ngechuchu.

Ãëxgacügü ga taxũgüpëxewa Ngechuchuxũ nagagü

(Mr 14.53-65; Lc 22.54-55, 63-71; Cu 18.12-14, 19-24)

⁵⁷ Rũ Caipá ga paigüarü ãëxgacũxütawa Ngechuchuxũ nagagü ga yema duũxũgü ga yayauxgũxũ. Rũ yexma nixĩ ga nangutaquëxegũxũ ga ngúexèẽruũgü ga ore ga mugüwa ngũxèetaegũxũ rũ Yudĩugüarü ãëxgacügüerugü.

⁵⁸ Natürü ga Pedru rũ yaxũgu nawe nixãchigü ñũxmata paigüarü ãëxgacü ga Caipáxütawa nangu. Rũ purichĩagü ga tupaucaarü dauruũgũmaã yéma ããxtüwa narũto, yerü nüxũ nadauxchaũ ga tacü tá Ngechuchumaã na naxüexũ.

⁵⁹ Rũ ga paigüarü ãëxgacügü rũ guxũma ga Yudĩugüarü ãëxgacügüerugü rũ naxcèx nadaugü ga wũxi ga ore ga doramare ixĩxũ na yemamaã Ngechuchuxũ ínaxuaxũgũxũcèx na yamèxgüãxũcèx.

60-61 Natürü woo muxüma ga duüxügü doraxümare nachigaxü yéma yarüxugüe, natürü taxuxüma ga chixexü inayangaugü ga naxcèx tá yamèxgüâxü. Rü düxwa yéma naxī ga taxre ga yatügü ga doraxümare yéma yarüxugüxü. Rü ñanagürügü: –Toma nüxü taxīnüē i ñaã yatü rü ñanagürü:

“Tá nagu chapogü ya daa tupauca ya taxüne ya Tupanaärü, rü tomaèxpüx i ngunexügu tá wemaxärü íchanadaxèē”, ñanagürügü.

62 Rü yexguma ga paigüarü äëxgacü ga Caipá rü inachi, rü ñanagürü Ngechuchuxü: –¿Rü tacümaã cunangäxü i ñuxmax? ¿Rü ñuxü ñaxü yüxü i ngëma cuchiga i nüxü yaxugügüxü? –ñanagürü.

63 Natürü ga Ngechuchu rü nangeèxmare. Rü yemacèx ga paigüarü äëxgacü ga Caipá rü ñanagürü nüxü: –Tupana ya Maxücüégagu chanaxwèxe i aixcüma tomaã nüxü quixu na texé quiixü. ¿Rü cuma èxna i Cristu ya Tupana Nane quiixü, rü èxna tama? –ñanagürü.

64 Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: –Ngü, rü ngëma nüxü quixuxü chixī. Rü pemaã nüxü chixu rü tá choxü pedaugü i ngëxguma Chaunatü ya Poracüxütawa charütöxgu rü ngëxguma caixanexügu wemaxärü núma chaxüxgu –ñanagürü.

65 Rü yexguma ga paigüarü äëxgacü rü norü numã nügüchirugu nagaugü. Rü ñanagürü: –Rü ñaã yatü rü tacü Tupanamaã nixugü. Rü taxucèxma marü tanaxwèxe i ñuxma i to i ore na napoxcuxücèx i ñaã yatü. Rü pematama marü nüxü pexīnüē na ñuxäcü chixexümaã na yadexaxü.

66 —¿Ñuxũ ñapegũxũ i pemax? —ñanagürü. Rũ nũmagũ ga togũ ga ãëxgacũgũ rũ nanangãxũgũ rũ ñanagürügũ: —Ngẽmããcũ chixexũ naxũ. Rũ name nixĩ i noxtacũma nayu —ñanagürügũ.

67 Rũ yexguma rũ Ngechuchuchiwewa naçuaixgũe. Rũ nũxna nanaçuaixcagũ. Rũ togũ rũ nanapegũchiwegũ.

68 Rũ ñanagürügũ: —Pa Cristux, jnũxũ nacuèx na texé cuxũ pegũchiwegũxũ rũ cuxna naçuaixcagũxũ! —ñanagürügũ.

Pedru rũ tama nũgũ nixu na Ngechuchuxũ nacuáxũ

(Mr 14.66-72; Lc 22.56-62; Cu 18.15-18, 25-27)

69 Rũ yoxni ga Pedru rũ ãëxgacũpataèxtũwa narũto. Rũ wũxi ga pacũ ga ãëxgacũarũ duũxũ ixĩcũ, rũ Pedrucèx iyaxũ. Rũ ngĩgürügũ nũxũ: —Cuma rũ ta namũcũ quixĩ i ngẽma Ngechuchu i Gariréaanecũãx —ngĩgürügũ.

70 Natürũ ga Pedru rũ guxũ ga yema duũxũgũpèxewa rũ tama nũgũ nixu na Ngechuchuarũ duũxũ yiĩxũ, rũ ñanagürü: —Choma rũ tama nũxũ chacuèx i tacũchiga nixĩ i ngẽma nũxũ quixuxũ —ñanagürü.

71 Rũ yexguma marũ yema ìpataèxtũarũ ìãxwa ìnaxũũxgu ga Pedru, rũ naĩ ga pacũ nũxũ idau. Rũ ngĩgürügũ namaã ga yema duũxũgũ ga yéma yexmagũxũ: —Ñãã yatũ rũ Ngechuchu ya Nacharétucũãxmũcũ nixĩ —ngĩgürügũ.

72 Natürũ ga Pedru rũ wenaxãrũ tama nũgũ nixu na Ngechuchuarũ duũxũ yiĩxũ. Rũ ñanagürü: —Choma rũ tama nũxũ chacuèx i ngẽma yatũ. Rũ

Tupana choxũ poxcux ega tama aixcũma yixĩgu i chorũ ore –ñanagürũ.

⁷³ Rũ yixcamaxũra rũ yema duũxũgũ ga yẽma yexmagũxũ rũ Pedrucẽx naxĩ, rũ ñanagürũgũ nüxũ: –Aixcũma nixĩ i cuma rũ ta rũ ngẽma Ngechuchutanũxũ quiĩxũ, erũ wũxi i Gariréaanecũãx idexaxürũũ quidexa – ñanagürũgũ.

⁷⁴ Rũ nüma ga Pedru rũ poraãcü nügũ nixã, rũ ñanagürũ nüxũ: –Rũ aixcũma tama nüxũ chacuèx i ngẽma yatũ. Rũ ngẽxguma doraxũ chixuxgu rũ Tupana choxũ poxcux –ñanagürũ. Rũ yexgumatama nica ga otá.

⁷⁵ Rũ nüma ga Pedru rũ yexguma nüxna nacuèxãchi ga yema ore ga Ngechuchu namaã nüxũ ixuxũ ga ñaxũ:

“Rũ naxũpa na otá içaxũ, rũ cuma rũ tomaẽxpũxcũna cugũ tá quixã na chorũ duũxũ quiĩxũ”, ñaxũ. Rũ yẽma ínaxũxũ ga Pedru rũ poraãcüxũchima naxaxu.

27

Yudíugüarũ ãẽxgacügũ rũ Piratuxũtawa nanagagü ga Ngechuchu

(Mr 15.1; Lc 23.1-2; Cu 18.28-32)

¹ Rũ yexguma yangunegu rũ guxũma ga paigüarũ ãẽxgacügũ rũ Yudíugüarũ ãẽxgacügüerugũ, rũ nügũmaã nanamexẽẽgũ na ñuxãcü Ngechuchuxũ yamẽxgũxũ.

² Rũ nayanẽĩxgüchacüügũ rũ yemaãcü ãẽxgacü ga Piratuxũtawa nanagagü. Piratu nixĩ ga Dumacũãx ga ãẽxgacü ga Yudéaanemaã icuácü.

Nayu ga Yuda

³ Rū nūma ga Yuda ga Ngechuchuxŭ íyaxuaxŭxŭ rŭ nŭxŭ nadau ga Ngechuchuxŭ na napoxcuexŭ. Rŭ poraācŭ nagu narŭxŭnŭ ga yema chixexŭ ga nŭmatama naxŭxŭ. Rŭ yéma naxŭ naxŭtawa ga yema paigŭarŭ āēxgacŭgŭ rŭ yema Yudíugŭarŭ āēxgacŭgŭerugŭ. Rŭ ngŭxŭ nayataeguxēē ga yema 30 tachinŭ ga dŭēru ga nŭxna ngŭxŭ naxāgŭcŭ.

⁴ Rŭ ñanagŭrŭ nŭxŭ: –Choma rŭ marŭ chixexŭ chaxŭ, erŭ naēchita íchayaxuaxŭ i wŭxi i yatŭ i taxuŭma i chixexŭ ŭxŭ, rŭ ñuxma rŭ tá ngēmagagu nayu –ñanagŭrŭ. Natŭrŭ nŭmagŭ ga āēxgacŭgŭ rŭ nanangāxŭgŭ, rŭ ñanagŭrŭgŭ: –Toma rŭ tama nŭxŭ tacuáxchaŭ i ngēma. Cugagutama nixŭ, rŭ cuma i nŭxŭ cucuáxŭ na ñuxācŭ cugŭmaā cunamexēēxŭ i ngēma –ñanagŭrŭgŭ.

⁵ Rŭ yexguma ga Yuda rŭ yexma tupauca ga taxŭnechiāgu ngŭxŭ nawotanŭ ga yema dŭēru. Rŭ ñuxŭchi ínixŭ rŭ nŭgŭ nayawēxnaxā.

⁶ Rŭ ga paigŭarŭ āēxgacŭgŭ rŭ ngŭxŭ nade ga yema dŭēru. Rŭ ñanagŭrŭgŭ: –Taxucŭrŭwa tupauca ya taxŭneārŭ dŭēruchiŭgu ngŭxŭ tanu i ñaā dŭēru, erŭ ngēmamaā tanaxŭtanŭ i ngēma yatŭ i tá yuxŭ –ñanagŭrŭgŭ.

⁷ Rŭ ñuxŭchi nŭgŭmaā nanamexēēgŭ na yema dŭērumaā naxcèx nataxegŭxŭcèx ga wŭxi ga naāne ga waixŭmŭ ga ŭwechixŭ nawa nayauxgŭxŭ. Rŭ yema naānecèx nataxegŭ na nŭxŭ nayexmaxŭcèx ga nachica ga ngexta na natèxgŭāxŭcèx ga yema duŭxŭgŭ ga togŭ ga nachiŭānecŭāx ixŭgŭxŭ.

⁸ Rŭ ngēmacèx i ñuxma rŭ ta i ngēma naāne rŭ Nagŭchitaŭgu naxāega.

9 Rū yemaãcü ningu ga Tupanaãrū ore ga nuxcūmaũcü ga norū orearū uruũ ga Yeremiã ũmatũxũ ga ñaxũ:

“Rū nūmagü ngĩxũ nade ga yema 30 tachinü ga dīēru ga Cristutanü Yudíugü ngĩxũ ixãgücü.

10 Rū yema dīērumaã naxcèx nataxegü ga wüxi ga naãne ga waixũmü ga üwechixũ nawa nayauxgũxũ, yema Cori ga Tupana chomaã nüxũ ixuxũrũ”, ñaxũ.

Piratupëxewa nayexma ga Ngechuchu

(Mr 15.2-5; Lc 23.3-5; Cu 18.33-38)

11 Rū ãëxgacü ga Piratuxütawa Ngechuchuxũ nagagü. Rū nūma ga Piratu rü Ngechuchuna naca, rü ñanagürü: —¿Cuma quiĩxũ i Yudíugüarü ãëxgacü ya tacü? —ñanagürü. Rū Ngechuchu nanangãxũ, rü ñanagürü: —Ngũ, rü ngēma nüxũ quixuxũ chixĩ i chomax —ñanagürü.

12 Rū Ngechuchuxũ ínaxuaxũgü ga paigüarü ãëxgacügü rü Yudíugüarü ãëxgacügüerugü. Natürü ga Ngechuchu rü taxuxũmaãma nanangãxũ.

13 Rū yexguma ga Piratu rü ñanagürü: —¿Tama ëxna nüxũ cuxĩnü i ngēma ore i namaã cuxũ ínaxuaxũgũxũ? —ñanagürü.

14 Natürü ga Ngechuchu rü taxuxũmaãma nanangãxũ. Rū yemacèx poraãcü nabëixãchiãë ga ãëxgacü ga Piratu.

Piratu rü Ngechuchumaã nanaxuegu na nayuxïcèx

(Mr 15.6-20; Lc 23.13-25; Cu 18.38-19.16)

15 Rū guxũguma ga yema Üpetüchigaarü petagu, rü Piratu ínanguxuchixëẽxũ ga wüxi ga poxcuxũ

ga duïxügü naxcèx ícagüxü, yerü yema nixĩ ga nacüma.

¹⁶ Rü yéma nayexma ga wüxi ga poxcuxü ga guxü ga duïxügü meã nüxü cuáxü. Rü Barabá nixĩ ga naega.

¹⁷ Rü yexguma yéma nangutaquëxegügu ga duïxügü, rü Piratu nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Rü ngexürüxüxü i penaxwaexü na íchananguxuchixëëxü? ¿Penaxwèxexü na Barabáxü íchananguxuchixëëxü rü ëxna Ngechuchu i Cristumaã naxugüxüxü íchananguxuchixëëxü? —ñanagürü.

¹⁸ Rü yema ñanagürü ga Piratu yerü nüxü nacuèx na Ngechuchuchi naxaixü ga Yudíugüarü ãëxgacügü, rü yemacèx nixĩ ga naxütawa nagüãxü.

¹⁹ Rü yexguma norü tochicawa natoxgu ga Piratu, rü naxmèx yéma imuga, rü ngĩgürügü: —Tama name i cunapoxcu i ngëma yatü i taxuüma i chixexü üxü. Yerü nagagu ñe chütacü rü poraãcü chachixenegü —ngĩgürügü.

²⁰ Natürü yema paigüarü ãëxgacügü rü Yudíugüarü ãëxgacügüerügü, rü duïxügüxü naxucuxëgü na naxcèx ínacagüxüçèx na Barabáxü ínanguxuchixëëxüçèx rü Ngechuchuxü na nayuxëëgüxüçèx.

²¹ Rü ãëxgacü ga Piratu rü wenaxärü duïxügüna naca, rü ñanagürü: —¿Ngëxürüüxü i ngëma taxrewa i pema penaxwèxexü na íchananguxuchixëëxü? —ñanagürü. Rü nümagü ga duïxügü nanangãxügü, rü ñanagürügü: —Tanaxwèxe i Barabáxü ícunguxuchixëë —ñanagürügü.

22 Rū yexguma ga ãëxgacü ga Piratu rü nüxna naca, rü ñanagürü: —¿Tacü tá chaxüxü namaã i ngẽma Ngechuchu i Cristugu ãegaxü? —ñanagürü. Rū guxüma ga duüxügü rü nanangãxügü, rü ñanagürügü: —¡Curuchawa yapota! —ñanagürügü.

23 Rū yexguma ga Piratu rü ñanagürü nüxü: —¿Natürü tacü rü chixexü naxü? —ñanagürü. Natürü ga nümagü ga duüxügü rü wenaxärü tagaãcü ñanagürügü: —¡Curuchawa yapota! —ñanagürügü.

24 Rū yexguma Piratu nüxü dèuxgu ga marü taxucürüwama Ngechuchuxü na ínanguxuchixëëgaxü, yerü ga duüxügü rü marü nanaxixãchiãëgüchaü, rü yemacèx wüxi ga norü duüxüxü namu ga dexá naxütawa na tanangexücèx. Rū nügü nayauxmëx ga Piratu napëxewa ga guxüma ga yema duüxügü. Rū ñanagürü: —Tama chaugagu tá nixi i na nayuxü i ñaã yatü i taxuüma i chixexü üxü, rü pegagu tátama nixi —ñanagürü.

25 Rū guxüma ga yema duüxügü nanangãxügü, rü ñanagürügü: —Togagu rü toxocügügagu tá nixi i nayuxü —ñanagürügü.

26 Rū yexguma ga Piratu rü Barabáxü ínanguxuchixëë. Rū ñuxüchi norü churaragüxü namu na Ngechuchuxü naçuaixgüxücèx, rü yemawena curuchawa na yanapotagüãxücèx.

27 Rū ñuxüchi ga yema churaragü rü Piratupataarü aixepewa Ngechuchuxü nagagü. Rū yexma Ngechuchuxütagu nanangutaquëxexëë ga guxüma ga churaragü.

28 Rū ñuxüchi Ngechuchuxü ínacuxuchigü, rü wüxi ga máxü ga naxchiru ga dauxügu nayacuxëëgü.

29 Rū naēruwa nayangèxcuchigü ga wüxi ga boxü ga chuchuxüwa naxügüxü. Rū wüxi ga naïxmenèxãxcüxü nüxü nayayauxãchixëē ga norü tügünemëxëwa. Rū ñuxüchi napëxegu nacaxãpüxügü, rü nüxü nacugüe, rü ñanagürügü: —¡Namaüx ya Yudíugüarü Ñëxgacü ya Tacüx! — ñanagürügü.

30 Rū nüxna naçuaixgüe. Rū nüxna nanayauxgü ga guma naïxmenèxãxcü, rü naēruwa namaã nanaçuaixcagü.

31 Rū yexguma nüxü nacugüeguwena rü ínanacüxuchigü ga yema naxchiru ga daucharaxü. Rū wenaxärü naxchirugutama nayacüxëēgü. Rū ñuxüchi nayagagü na curuchawa yanapotagüãxüçèx.

Ngechuchuxü curuchawa nipotagü

(Mr 15.21-32; Lc 23.26-43; Cu 19.17-27)

32 Rū yexguma yéma inaxĩächigu, rü nüxü nadaugü ga wüxi ga yatü ga Chirénecüãx ga Chimáügu äegacü. Rū guma yatüxü ngĩxü iningexëēgü ga Ngechuchuarü curucha.

33 Rū nawa nangugü ga wüxi ga nachica ga Górgutagu äegaxü. Rū ngëma naega rü Duüxëēruchinèxã ñaxüchiga nixí.

34 Rū nüxna nanaxägü ga binu ga ngúxüärü naächixëēruümaã äexüçü na yaxaxãxüçèx. Rū Ngechuchu nüxü naxaxneta, natürü tama nayaxaxü.

35 Rū yexguma marü curuchawa yapotagüãxguwena rü ga churaragü rü nanade ga Ngechuchuchiru. Rū ñuxüchi wüxi ga dïëru ngĩxü

nañanagügü na yemawa nüxü nacuèxgüxücèx na tacü tá nayaxuxü ga wüxichigü.

³⁶ Rû ñuxüchi yéma narütogü ga churaragü na Ngechuchuna yéma nadaugüxücèx.

³⁷ Rû norü curuchatapëxewa nayapocuchi ga wüxi ga mürapewa ga äegatachinüxü ga nüxü ixuxü ga tacücèx Ngechuchuxü curuchawa na yapotagüxü. Rû ñanagürü: “Ñãã nixĩ i Ngechuchu i Yudiügüarü Äëxgacü ya Tacü”, ñanagürü.

³⁸ Rû yexgumarü ta curuchawa nayapotagü ga taxre ga máëtagüxü. Rû wüxi rü Ngechuchuarü tügü necüwawa naxü, rü to ga norü toxwecüwawa.

³⁹⁻⁴⁰ Rû yema duüxügü ga yéma chopetüxü, rü Ngechuchumaã naguxchigagü, rü nanexãërugüäcüma ñanagürügü: —Dücèx, cuma cunangutaüxëëega ya tupauca ya taxüne, rü tomaëxpüx i ngunexügu wenaxârü ícunadaxëëega. ¡Cugütama namaxëë i ñuxmax! Rû ngëxguma chi aixcüma Tupana Nane quixĩgu, rü ¡írüxĩ i curuchawa! —ñanagürügü.

⁴¹ Rû yexgumarü ta Ngechuchuxü nacugüecüraxü ga paigüarü äëxgacügü, rü ngüxëëruügü ga ore ga mugüwa nguxëëtaegüxü, rü Parichéugü, rü Yudiügüarü äëxgacügüerügü. Rû nügümaã ñanagürügü:

⁴² —Rü nüma rü togüxü namaxëxëë natürü i ñuxma rü tama nüxü nacuèx na nügütama namaxëëxü. Rû ngëxguma chi aixcüma Yudiügüarü äëxgacü yixĩgu, ¡rü ñuxma rü ínaxĩx i curuchawa na nüxü yaxögüxücèx!

⁴³ —Rü nüma nagu naxĩnügu rü Tupana tá nüxü narüngüxëë. Ècü, ñuxma rü Tupana nüxü

rüngüxêêx ega aixcüma nüxü nangüxêêchaügu. ¿Tama êxna nûmatama tamaã nüxü yaxuxü na Tupana Nane yîixü? —ñanagürügü.

⁴⁴ Rû woo ga yema máetagüxü ga naxrüü curuchawa ipotagüxü, rû namaã naguxchigagü.

Nayu ga Ngechuchu

(Mr 15.33-41; Lc 23.44-49; Cu 19.28-30)

⁴⁵ Rû yexguma rû guxü ga nañewa naxêâne. Rû tocuchigu inaxügü ga yema ñuxmata tomaëxpüxarü orawa nangu ga yáuanecü.

⁴⁶ Rû yema tomaëxpüxarü oragu nixî ga Ngechuchu ga tagaãcü aita naxüxü, rû ñaxü: — Erí, Erí, ¿damá chabátani? —ñanagürü. Rû ngêma rû ñaxüchiga nixî:

“Pa Chorü Tupana, Pa Chorü Tupanax, ¿tüxcüü choxna quixügachixü?” ñaxüchiga nixî.

⁴⁷ Rû nümaxü ga duüxügü ga yéma yexmagüxü rû nüxü naxînüê, rû ñanagürügü: —Ñã yatü rû nuxcümaücü ga Tupanaärü orearü uruü ga Eríacêx naca —ñanagürügü.

⁴⁸ Rû yexgumatama rû wüxi ga yema duüxügü ga yéma yexmagüxü rû inañaãchi rû Ngechuchuxütawa nanange ga wüxi ga tüaxmü ga binu ga marü ngúchiêxüchicümaã yawaixêêxü. Rû wüxi ga dexnewa nayanêix. Rû ñuxüchi Ngechuchuèxgu nanawêx na nüxü natuxuxüçèx.

⁴⁹ Natürü ga yema togü ga duüxügü ga yéma yexmagüxü rû ñanagürügü: —Yixrüma. Rû ngîxã itarüdaunü ngoxita Ería nuã ü na nüxü yanangüxêêxüçèx —ñanagürügü.

⁵⁰ Rû wenaxârü tagaãcü aita naxü ga Ngechuchu, rû ñuxüchi nayu.

51 Rū yexgumatama ga tupauca ga taxũneãrũ tüyemachiãxũ rü taxregu narũgaute. Rū daxũwa inanaxũgũ ga na nagautexũ rü ñuxmata ñaxtũwa nangu. Rū naxĩãxãchiane, rü narũngũxtegũ ga nutagũ ga itacũ.

52 Rū yuetamaũgũ rü ningenagũ. Rū wena namaxẽ ga muxũma ga duũxũgũ ga yuechirẽxũ ga Tupanaãxũ yaxõgũxũ.

53 Rū yexguma Ngechuchu wena maũxguwena, rü naxmaũwa ínachoxũ ga yema duũxũgũ ga wena maxẽxũ. Rū Yerucharẽtũwa naxĩ. Rū muxũma ga duũxũgũ nüxũ nadaugũ.

54 Rū yema churaragũarũ ãẽxgacũ rü norũ churaragũ ga Ngechuchuna ídaugũxũ, rü nüxũ nadaugũ ga na naxĩãxãchianexũ rü guxũma ga yema ngupetũxũ. Rū yexguma rü poraãcũ namuũẽ, rü ñanagũrũgũ: —Aixcũma nixĩ ya daa yatũ i Tupana Nane na yĩxũ —ñanagũrũgũ.

55 Rū iyexmagũ ga mucũma ga ngecũgũ ga yéma yaxũwa nüxũ rüdaunücũ. Rū yema ngecũgũ iyixĩ ga Ngechuchuxũ íxũmücũgũcũ rü nüxũ rüngũxẽẽgũcũ ga yexguma Gariréaanewa ne naxũxgu.

56 Rū yema ngecũgũtanũwa iyexma ga María ga Magadácũãx, rü María ga Chaũtiágu rü Yúche naẽ, rü Zebedéu namèx ga Chaũtiágu rü Cuáũ naẽ.

*Ngechuchu rü naxmaũgu nayaxücuchigũ
(Mr 15.42-47; Lc 23.50-56; Cu 19.38-42)*

57 Rū yexguma marũ nachũtachaũgu, rü yéma nangu ga wũxi ga yatũ ga Arimatéacũãx ga taarũ dĩeruãcũ ga Yúhegu ãegacũ. Rū nüma rü ta Ngechuchuaxũ nayaxõ.

58 Rū nūma rū Piratuna nayaca rū ngoxita name na nayauxāxū ga Ngechuchuxūne ga curuchawa. Rū Piratu norū churaragūxū namu na nūxna naxāgūāxūcèx ga Ngechuchuxūne.

59 Rū Yúche nanayaxu ga Ngechuchuxūne ga curuchawa. Rū wūxi ga naxchāpenūū ga ngēmataxūmaā nananuque.

60 Rū yema naxmaū ga yexwacaxūxū ga Yúche nūgūcèxtama duūxūgūxū yacaxmaxēēxū ga nuta ga tacūarū mēxpūxūwa yexmaxūgu nayaxūcuchi ga Ngechuchuxūne. Rū űuxūchi nanangūxtaū namaā ga wūxi ga nuta ga taxūchicū. Rū yemawena rū ĩnixū.

61 Rū yéma Ngechuchumaūārū toxmèxtawa irūtogū ga María ga Magadácūāx rū naī ga María.

Purichíagū nūxna nadaugū ga yema naxmaū ga Ngechuchuxū nāgu yaxūcuchigūxū

62 Rū moxūācū ga ngūxchigaarū ngunexūgu rū paigūarū āēxgacūgū rū Parichéugū rū yéma Piratuxūtawa naxī.

63 Rū űanagūrūgū nūxū: —Pa Corix, nūxna tacuēxāchie ga yema yatū ga Ngechuchu ga idoratēxāxū rū yexguma namaūxgu rū űanagūrū tomaā:

“Ngēxguma chayuxgu rū tomaēxpūx i ngunexūguwena rū wena táxarū ícharūda”, űanagūrū tomaā.

64 —Rū ngēmācèx tanaxwèxe i churaragū ngēma cumugū na nūxna yadaugūxūcèx i ngēma naxmaū űuxmatáta tomaēxpūx i ngunexūwa nangu na tama chūtacū ngēma naxīxūcèx i norū ngūexūgū na yayauxgūāxūcèx i naxūne rū űuxūchi duūxūgūmaā nūxū na yaxugūxūcèx

na marü wena namaxüxü. Erü ngëxguma chi ngëmaäcü naxüpetügu, rü noxrüarü yexera tá nixĩ na duüxügüxü nawomüxëëxü –ñanagürügü.

⁶⁵ Rü Piratu ñanagürü nüxü: –Ngëägü nixĩ i churaragü i pexcèx. ¡Ëcü ngëma namaã pexĩ na meãma pema penaxwëxexüäcüma nüxna pedaugüxücèx i naxmaü! –ñanagürü.

⁶⁶ Rü yema churaragümaã yéma naxĩ, rü meãma nayataixëëgü ga guma nuta ga Ngechuchumaxü namaã rüngüxtaücü. Rü nanaxüarü cuèxruüäxgü na taxúema naëchita ínaxügachigüxücèx ga guma nuta. Rü ñuxüchi yexma nanamugü ga churaragü na nüxna nadaugüxücèx.

28

Yuwa ínaruä ga Ngechuchu

(Mr 16.1-8; Lc 24.1-12; Cu 20.1-10)

¹ Rü sabaduarü ngunexüguwena ga yüxüarü pèxmama, rü yéma naxmaüwa íyadaugü ga María ga Magadácüäx rü naĩ ga María.

² Rü ngürüächi poraäcü naxĩäxächiane, yerü wüxi ga daxücüäx ga Cori ga Tupanaärü orearü ngeruü ínaruüxĩ, rü naxmaüwa nangu rü ínangüxgachi ga guma nuta ga namaã nangüxtaücü ga yema naxmaü. Rü ñuxüchi guma nutaétüwa narüto.

³ Rü yema orearü ngeruü rü wüxi ga bèjxbëxanexürüü niyauracüü. Rü nacómüxüchi ga naxchiru.

⁴ Rü yexguma yemaxü nadaugügu ga churaragü rü norü muümaã niduruxe, rü yexma niyuächitanü.

⁵ Rū yexguma ga yema orearū ngeruŭ, rū ñanagürü ngĩxŭ ga yema ngecügü: —¡Tãxŭ i pemuŭëxŭ! Choma nüxŭ chacuèx rū naxcèx pedaugü ya Ngechuchu ga guma curuchawa yapotagüãcü.

⁶ Nataxuma i nuã, erü marü wena namaxŭ, yema nüma ũpa pemaã nüxŭ yaxuxürüŭ. ¡Rü nuã pexĩ, rū ípeyadèux i naxmaŭ i ngẽma inaxügüãxŭwa ga naxŭne!

⁷ ¡Rü paxa ípixĩ, rū norü ngúexügümaã nüxŭ peyarüxugüe rū marü ínarüda rū wena namaxŭ ya Ngechuchu! Rū ñuxma rū marü pexŭpa nüxĩra Gariréaanewa naxŭ i nümax. Rū ngema tá nixĩ i nüxŭ peyadauxŭ. Rū ngẽma nixĩ i ore i pemaã nüxŭ chayarüxuxŭ —ñanagürü.

⁸ Rū yexguma ga yema ngecügü rū paxama nüxna íiyaxĩ ga yema naxmaŭ. Rū imuŭë, natürü itaãëgü ta. Rū poraãcü iixŭãchi na Ngechuchuarü ngúexügümaã nüxŭ na yanaxugüexücèx ga yema ore ga daxŭcŭãx ngĩmaã nüxŭ ixuxŭ.

⁹ Rū yexguma inaxŭãchiyane, rū ngürüãchi yéma ngĩxcèx nangox ga Ngechuchu, rū ngĩxŭ narümoxë. Rū ngĩmagü rū Ngechuchucèx iyabuxmü rū nüxŭ iyacuèxüügü, rū naparawa inëixãchitanü.

¹⁰ Rū nüma ga Ngechuchu rū ñanagürü ngĩxŭgü: —¡Tãxŭ i pemuŭëxŭ! ¡Rü ípixĩ rū chaueneëgü i chorü ngúexügümaã nüxŭ peyarüxu rū Gariréaanewa naxĩ! Rū ngema tá nixĩ i choxŭ nadaugüxŭ —ñanagürü.

Churaragü rū paigüarü ãëxgacügümaã nüxŭ nayarüxugüe ga yema ngupetüxŭ

11 Rū yexguma ga yema ngecügü rü namagu naxĩyane, rü ñuxre ga churaragü ga yéma naxmaũwa dauxũtaegüxũ rü Yerucharéũwa naxĩ. Rū paigüarü ãëxgacügümaã nüxũ nayarüxugüe ga guxũma ga yema ngupetüxũ.

12 Rū yema paigüarü ãëxgacügü rü namaã nayarüdexagü ga Yudíugüarü ãëxgacügüerugü. Rū nügümaã nanamexëëgü ga tacümaã tá churaragüxũ na yaxucuxëgüxũ. Rū ñuxũchi nüxna ngĩxũ naxãgü ga tacü ga dīeru.

13 Rū namaã nüxũ nixugüe rü ñanagürügü: — ¡Pema rü ñaperügügü tá:

“Ngëxguma chütacü tapeeyane, rü norü ngüexügü toechita ngema naxĩ rü nayayauxgü ga naxũne” ñaperügügü tá!

14 Rū ngëxguma ãëxgacü ya Piratu tá nüxũ cuëxgu i ngëma ngupetüxũ, rü toma rü tá namaã tidexagü rü namaã tá tanamexëë na taxuũma pemaã naxüxcèx –ñanagürügü.

15 Rū yexguma ga yema churaragü rü ngĩxũ nayauxgü ga yema dīeru. Rū yema ãëxgacügü namaã nüxũ ixugüxürüũ duũxügümaã nüxũ nixugüe. Rū ñuxma rü ta ngëmatama dexa nixĩ i nüxũ yaxugüxũ i Yudíugü.

Ngechuchu nanamu ga norü ngüexügü

(Mr 16.14-18; Lc 24.36-49; Cu 20.19-23)

16 Rū yema 11 ga Ngechuchuarü ngüexügü rü Gariréa- anewa naxĩ ga guma mëxpüne ga Ngechuchu namaã nüxũ ixuxũnewa.

17 Rū yexguma Ngechuchuxũ nadaugügu rü nüxũ nicuèxügü, woo ñuxre ga norü ngüexügü rü tama aixcüma nayaxõgü na Ngechuchu yiĩxũ.

18 Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ naxcèx nixũ, rũ ñanagürũ nüxũ: —Tupana rũ ãëxgacũxũ choxũ nixĩxëẽ i guxũ i daxũguxũ i naãnewa rũ guxũ i ñoma i naãnewa.

19 —Rũ ñuxma rũ chanaxwèxe i guxũ i nachiuãnewa pexĩ i guxũ i duũxũgũtanüwa. ;Rũ chorũ duũxũgũxũ peyaxĩgũxëẽx! ;Rũ ípenabaiũxëẽx chauégagu rũ Chaunatuégagu rũ Naãe i Üünexũégagu!

20 ;Rũ penangúexëẽx na naga naxĩnüëxũcèx i guxũma i ngẽma pexũ chamuxũ! ;Rũ dücax, guxũgutáma pexũtawa changẽxmaẽcha ñuxmatáta nagú i naãne! —ñanagürũ ga Ngechuchu.

**Tupanaarü Ore i Tóru Cori ya Ngechuchu ya
Cristuchiga
New Testament in Ticuna (PE:tca:Ticuna)**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ticuna

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ticuna

tca

Peru

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Ticuna

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

9d5dc22a-30be-5d26-85a9-76047f4c89e6